

**STRATEGIA
DE
DEZVOLTARE
LOCALĂ A
COMUNEI
PĂLTINOASA,
JUDEȚUL
SUCEAVA,
2021 - 2027**

**STRATEGIA DE
DEZVOLTARE**

COMUNA PALTINOASA

CUPRINS

I. ANALIZA SITUAȚIEI SOCIO - ECONOMICE A COMUNEI PĂLTINOASA	
Introducere	5
1.1.1. Analiza situației curente	7
1.1.2. Analiza SWOT	15
1.2.1. Analiza situației curente	17
1.2.1.1. Structura populației	17
1.2.2. Analiza SWOT	22
1.3.1. Analiza situației curente	24
1.3.1.1. Infrastructura rutieră	25
1.3.1.2. Infrastructura de utilități	27
1.3.2. Analiza SWOT	30
1.4.1. Analiza situației curente	32
1.4.1.1. Resurse existente	32
1.4.1.2. Agricultură	32
1.4.1.3. Industria	33
1.4.1.4. Comerțul	33
1.4.1.5. Turismul	34
1.4.2. Analiza SWOT	36
1.5.1. Analiza situației curente	38
1.5.1.1. Educație și cultură	40
1.5.1.2. Sănătate	48
1.5.2. Analiza SWOT	50
II. Strategia de dezvoltare locală a Comunei Păltinoasa	51
2.1.1. Introducere	53
2.1.2. Viziune	53
2.2. Obiective strategice	59
2.3. Plan de masuri	68
2.4. Portofoliu de proiecte. Fise de proiect	72
2.5. Concordanța cu politicile naționale și europene	137
2.6. Consultări publice	145
Bibliografie	147

Cuvânt înainte,

Misiunea administrației publice locale din comuna Paltinoasa este aceea de a fi permanent în slujba comunității locale pentru a rezolva nevoile acesteia, asigurând astfel îmbunătățirea calității vieții cetățenilor comunei.

Paltinoasa este o comună dinamică, în plin proces de dezvoltare. Pornind de la planificarea strategică și având ca fundament realizările recente, proiectele în implementare și programele de investiții pe termen scurt și mediu s-a stabilit viziunea de dezvoltare pentru viitor. Prin elaborarea strategiei de dezvoltare durabilă, UAT - Comuna Paltinoasa dorește să își facă publice aspirațiile privind dezvoltarea sa în concordanță cu obiectivele de dezvoltare ale județului Suceava și ale Regiunii de dezvoltare Nord-Est, corelându-și planurile de acțiuni cu cele județene și regionale și afirmându-și intenția de a susține activ politicile și planurile din perioada de programare 2021 – 2027, precum și cu cele ce vor urma prin actualizare periodică. Se dorește dezvoltarea comunei prin susținerea unei economii durabile, bazată în special pe diversificarea activităților economice locale, în contextul respectului față de natură și al preocupării permanente pentru protecția mediului.

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Paltinoasa implică necesitatea ca autoritățile locale să lucreze în parteneriat cu toți actorii locali, punând accentul pe participarea comunității și oferind o modalitate de integrare a problemelor sociale, economice și de mediu. Acest document strategic va avea efecte economico - sociale ce vor duce la îmbunătățirea condițiilor de viață ale întregii comunități. De aceea, participarea cetățenilor este foarte importantă, întrucât ei trebuie să fie conștienți că este necesar să își asume responsabilitatea efectelor imediate sau viitoare ale acțiunilor lor. Planul de acțiuni propus în partea finală a documentului este astfel conceput încât să genereze o dezvoltare armonioasă a economiei locale și o îmbunătățire a condițiilor de viață ale cetățenilor, cu respectarea cerințelor fundamentale de protecție a mediului. În procesul de absorbție a fondurilor europene sau naționale nerambursabile, strategia de dezvoltare locală durabilă, precum și documentațiile de urbanism și cele de planificare a bugetului local constituie baza justificării proiectelor, elementul de fond de la care începe să se contureze și să se concretizeze proiectul.

Ca inițiatori ai documentului, Primarul comunei și Consiliul Local Paltinoasa ne angajăm să depunem toate eforturile necesare evoluției localității noastre, pentru că dorim să asigurăm condiții mai bune de trai locuitorilor și generațiilor viitoare. Implementând împreună Strategia de dezvoltare durabilă, dăm comunității posibilitatea de a-și aduce contribuția la creșterea gradului de bunăstare, de a fi actori activi în procesul de evoluție a comunei noastre.

Primar,

WENDLING EDUARD RUDOLF

I. ANALIZA SITUAȚIEI SOCIO - ECONOMICE A COMUNEI PĂLTINOASA, JUDEȚUL SUCEAVĂ

INTRODUCERE

În contextual actual, dezvoltarea durabilă reprezintă un model de dezvoltare ce vizează echilibrul între creșterea economică, calitatea vieții și prezervarea mediului. Strategia de dezvoltare locală orizontul 2021-2027 a Comunei Păltinoasa se încadrează în viziunea asupra dezvoltării durabile pe termen mediu și lung.

Dezvoltarea durabilă a comunei Păltinoasa trebuie să se realizeze în direcția menținerii identității culturale, a surselor de energie, a biodiversității și a frumuseții peisajului.

Procesul dezvoltării rurale durabile se desfășoară pe fondul dezvoltării durabile și complexe a agriculturii, ținându-se seama de faptul că agricultura și spațiul rural sunt două laturi interdependente, specifice mediului rural.

Comuna Păltinoasa prin poziționarea sa în cadrul Regiunii de Nord-Est, deține un potențial semnificativ de dezvoltare. Așezarea sa în partea de est a României, în centrul județului Suceava, oraș cu un important nucleu de dezvoltare turistică, se traduce printr-un potențial economic important.

Potențialul comunei în domeniul turismului, al unor activități specifice, creează premisele pentru un proces de dezvoltare durabilă și, implicit, pentru creșterea standardului de viață al comunității.

1.1. Prezentarea generală a comunei Păltinoasa

1.1.1. ANALIZA SITUAȚIEI CURENTE

Situare geografică și accesibilitate

Regiunea Nord-Est este regiunea de dezvoltare cu cea mai mare suprafață din România, fiind amplasată în partea de nord-est a țării. În cadrul Uniunii Europene, Regiunea de Dezvoltare Nord-Est reprezintă una din regiunile situate la limita estică ale acesteia, alături de Regiunea Sud-Est și alte regiuni de dezvoltare din alte state.

Regiunea Nord-Est este o zonă în care istoria, cultura și tradiția sunt prezente și completează mediul natural, deosebit de atrăgător. Datorită costurilor scăzute și a forței de muncă bine calificată, Regiunea Nord-Est este una din cele mai avantajoase zone pentru investiții din Europa. Beneficiind de trei centre universitare în regiune, forța de muncă prezintă un grad înalt de pregătire profesională și un nivel adecvat de educație.

Relieful bogat oferă zone de deal și câmpie care se pretează unei game largi de culturi agricole iar zonele de munte sunt favorabile dezvoltării turismului. Alte sectoare productive importante sunt prelucrarea lemnului și mecanica. În prezent industria textilă este considerată ramura economică cu creșterea cea mai rapidă, în timp **de turismul oferă cel mai mare potențial al zonei.**

Din punct de vedere al participării la principalele activități economice, populația ocupată civilă din agricultură, silvicultură și pescuit este predominantă (41.5%) în timp ce în servicii populația ocupată civilă reprezintă 35.6% iar industrie și construcții este de 22.9%. Conform Anuarului Statistic 2011, în structura PIB, serviciile reprezintă 49.8% din PIB, agricultura reprezintă 10.0% iar industria și construcțiile reprezintă 30.1%.

Datele recente arată că din punct de vedere al participării la principalele activități economice, populația ocupată civilă din agricultură, silvicultură și pescuit reprezintă 31%, în timp ce în servicii populația ocupată este predominantă cu un procent de 42% iar industrie și construcții este de 27%.

Cu toate că **Regiunea Nord-Est** este cea mai mare regiune de dezvoltare a României sub aspectul numărului de locuitori și al suprafeței deținute, ea se situează pe ultimul loc în raport cu nivelul de dezvoltare.

Unul dintre principalii factori care determină nivelul scăzut de dezvoltare a Regiunii Nord-Est este reprezentat de *nivelul scăzut de atractivitate a zonelor rurale.*

Spațiul rural din **Regiunea Nord-Est** prezintă, în context socio-economic, o serie de elemente ce contribuie la definirea particularităților teritoriilor celor 506 comune și 2.414 de sate din județele Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava, Vaslui.

Zonele rurale, în special cele din partea estică a regiunii, sunt caracterizate printr-un nivel redus de dezvoltare al infrastructurii de bază – gradul redus de modernizare al drumurilor comunale, ce determină o accesibilitate redusă către centrele urbane (implicit la serviciile de educație și sănătate). Adăugând acest element la lipsa locurilor de muncă obținem un cadru al cauzelor care determină migrarea tinerilor din mediul rural fie către Statele Membre, fie către zonele urbane.

Principala problemă care conduce la stagnarea dezvoltării economiei în zonele rurale din regiune este reprezentată de starea proastă a infrastructurii și în unele locuri chiar de lipsa acesteia. Acest fapt are câteva consecințe imediate cu un rol hotărâtor în dezvoltarea socio-economică a zonelor rurale, respectiv:

- imposibilitatea de a atrage investitori;
- imposibilitatea de a pune în valoare bogățiile naturale și așezămintele cultural-istorice existente prin dezvoltarea unor sectoare de activitate cum ar fi turismul rural;
- scăderea calității vieții.

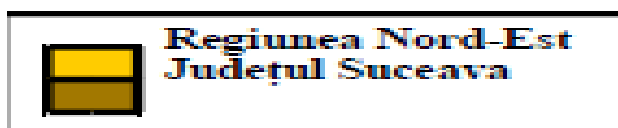
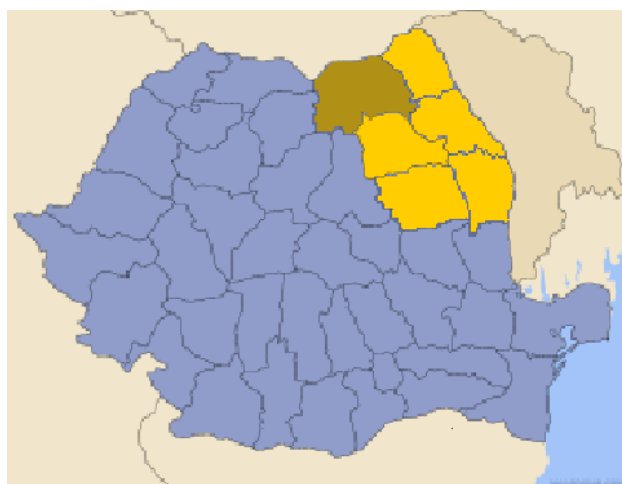
Toate acestea conduc în final la stagnarea dezvoltării economice a zonelor rurale și la apariția în cadrul acestora a unor zone cu probleme socio-economice deosebite.

Starea infrastructurii fizice de transport și de utilități în mediul rural este precară, fiind îmbătrânită atât fizic cât și moral. Ținând cont de faptul că infrastructura reprezintă temelia pe care se clădesc activitățile economice, rezultă că investițiile în infrastructură sunt prioritare în vederea remedierii dezechilibrelor și pentru stimularea dezvoltării durabile a regiunii.

Situația drumurilor la nivelul Regiunii Nord-Est este grevată atât de lipsa fondurilor, a lucrărilor slabe din punct de vedere calitativ, nerespectarea legislației transporturilor, cât și a condițiilor climatice cu ierni bogate în precipitații și temperaturi scăzute care duc la distrugerea rapidă a drumurilor.

Relansarea economică și accelerarea dezvoltării durabile reprezintă obiectivul esențial pentru asigurarea depășirii condiției actuale a Regiunii Nord-Est. Acesta vizează crearea infrastructurilor necesare pentru favorizarea mediului de afaceri, precum și sprijinirea dezvoltării IMM-urilor, dezvoltarea accentuată a spiritului antreprenorial, dezvoltarea rurală și a agriculturii.

Beneficiind de o bogată tradiție istorică, culturală și spirituală, regiunea îmbină în mod armonios tradiționalul cu modernul și trecutul cu prezentul, potențialul acesteia putând fi folosit pentru dezvoltarea infrastructurii, a zonelor rurale, a turismului și a resurselor umane.

Regiunea Nord-Est este regiunea cea mai slab dezvoltată a României (în 2004, PIB/locuitor reprezenta 69,2% din media națională). În interiorul regiunii, cele mai sărace zone sunt sudul județului Suceava, sud-estul județului Neamț, estul județului Bacău, județele Botoșani și Vaslui.

În special vestul regiunii, care a fost în anii 60 – 70 obiectul unei industrializări forțate (mobilă, chimie, materiale de construcții, construcții de mașini, textile), a intrat într-un proces de dezindustrializare în ultimii 15 ani (întreprinderi din ramura chimie, petrochimie, ușoară, construcții de mașini, mobilă), ceea ce a agravat situația economică, estul regiunii fiind tradițional subdezvoltat.

Indicele atractivității este cel mai scăzut în această regiune - 19,7 (cel mai mare grad de atractivitate fiind realizat, conform studiului, de Regiunea Nord-Vest, respectiv 39,8).

Atractivitatea scăzută se manifestă și în volumul mic al investițiilor străine directe: 292 mil. EURO în 2005, reprezentând 1,3% din totalul investițiilor străine directe realizate în România. De asemenea, Regiunea Nord - Est are cel mai mic număr de IMM-uri la 1000 delocuitori, doar 13,1%, numărul total al IMM-urilor fiind de 49.078, microîntreprinderile reprezentând 87,6% din total IMM-uri. La nivel intraregional, județele Suceava (27,2%), Bacău(20,8%) și Suceava (18,8%) au cel mai mare număr de IMM-uri, la polul apus aflându-se județul Vaslui cu doar (8,5%).

În regiune funcționează 2 parcuri industriale (Bacău și Suceava), 1 în proprietate privată și 1 realizat în parteneriat public-privat. Acestea acoperă o suprafață de 22,38 ha, de tip brownfield.

În ceea ce privește integrarea Comunei Păltinoasa în Strategia de Dezvoltare 2021-2027 a Județului Suceava, aceasta este cuprinsă în zona 5 – Zona Gura Humorului și cuprinde:

- 2 orașe: Orașul Gura Humorului și Orașul Frasin
- 6 comune: Capu Câmpului, Mănăstirea Humorului, Păltinoasa, Stulpicani, Ostra și Valea Moldovei

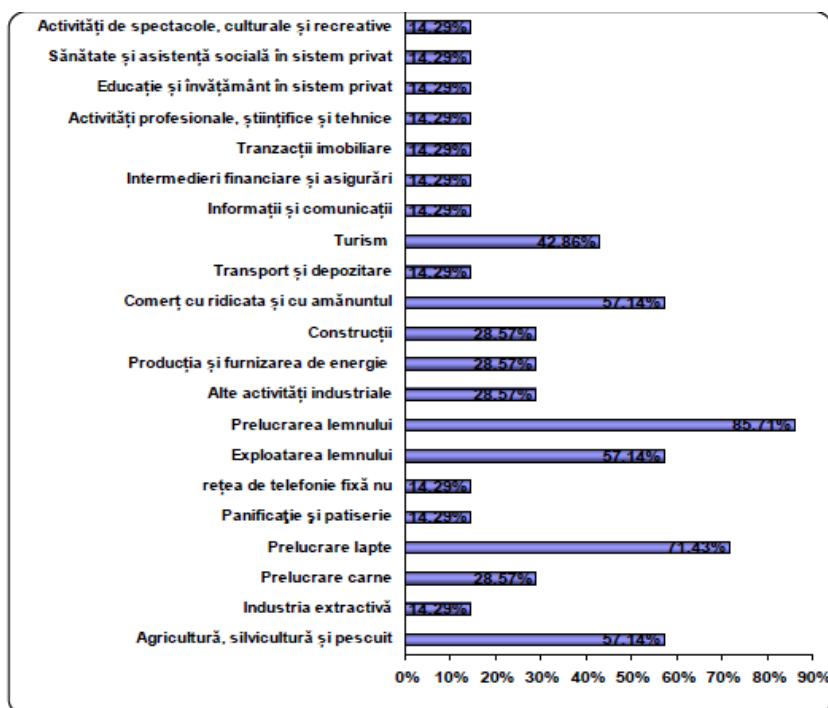

Zona de dezvoltare 5 – Gura Humorului

Zona Suceava	Zona Falticeni	Zona Radauti	Zona Siret	Zona Gura Humorului	Zona Campulung Moldovenesc	Zona Vatra Dornei
Suceava	Falticeni	Radauti	Siret	Gura Humorului	Campulung Moldovenesc	Vatra Dornei
Solca	Baia	Bilca	Balcauti	Capu Campului	Breaza	Brosteni
Adancata	Bogdanesti	Brodina	Calafindesti	Manastirea Humorului	Frumosu	Ciocanesti
Arbore	Boroaia	Burta	Gramesti	Paltinoasa	Fundu Moldovei	Ciribaba
Balaceana	Bunesti	Domesti	Granicesti	Stulpicani	Izvoarele Sucevei	Cosna
Berchisesti	Cornu Luncii	Fratautii Noi	Musenita	Frasin	Moldova Sulita	Crucea
Bosanci	Dolhasca	Fratautii Vechi	Serbauti	Ostra	Moldovita	Dorna Arini
Botosana	Dolhesti	Galanesti	Zamostea	Valea Moldovei	Pojorta	Dorna Candrenilor
Cacica	Draguseni	Horodnic de Jos			Sadova	Iacobeni
Cajvana	Fantana Mare	Horodnic de Sus			Vama	Panaci
Ciprian Porumbescu	Hartop	Iaslovat			Vatra Moldovitei	Poiana Stampei
Comanesti	Horodniceni	Marginea				Saru Dornei
Darmanesti	Liteni	Milisauti				
Dragoiesti	Malini	Putna				
Dumbraveni	Forasti	Satu Mare				
Fintinele	Preutesti	Straja				
Hantesti	Radaseni	Sucevita				
Ilisesti	Risca	Ulma				
Poieni Solca	Vulturesti	Vicovu de Jos				
Ipotesti	Slatina	Vicovu de Sus				
Mitocu Dragomirnei	Vadu Moldovei	Voitinel				
Moara		Volovat				
Patrauti						
Pirtestii de Jos						
Salcea						
Stroiesti						
Scheia						
Todiresti						
Udesti						
Veresti						
Zvoristea						
Siminicea						

Sursa: Strategia de Dezvoltare Economică și Socială a Județului Suceava, perioada 2011-2020

Oportunități de afaceri în localitățile arondate zonei

Sursa: Strategia de Dezvoltare Economică și Socială a Județului Suceava, perioada 2011-2020

Activitățile economice locale s-au dezvoltat în concordanță cu potențialul și resursele locale: turismul, comerțul, industria de prelucrare a lemnului, cultura plantelor și creșterea animalelor. Din totalul unităților administrativ teritoriale ale zonei de nord a județului 8 sunt incluse în lista zonelor montane defavorizate (Anexa 4 ZMD la Ghidul de finanțare), acestea fiind: Gura Humorului, Valea Moldovei, Ostra, **Păltinoasa**, Râșca, Slatina, Stulpicani și Capu Câmpului.

Comuna Păltinoasa-a dezvoltat de-a lungul drumurilor străvechi de legătură, ce uneau Moldova cu Transilvania și Maramureșul. Istoria comunei este multiseculară: satul Capu Codrului este menționat în documentele de la începutul secolului XVI. Sub denumirea de Berchișești este întâlnit pentru prima dată la 21 decembrie 1515 și apare astfel în documentele istorice până în octombrie 1783, când austriecii dispun alcătuirea unei noi "hotărnicii" cu Berchișești, din cauza deselor certuri dintre Mănăstirea Moldovița și Voroneț, schimbându-i numele în Capu Codrului.

Denumirea actuală a satului amintește de codrii seculari care constituie specificul acestui ținut și mai ales de ocupația străveche a localnicilor (lucrurile la pădure). În timpul domniei lui Ștefan cel Mare, în aceste locuri au fost aduși coloniști din ținutul Orheiului (ei lucrau catarge pentru vapoare, ce se transportau în Veneția).

Astfel, câteva familii au adoptat numele de “catargeni” iar partea de nord-est a satului Capu Codrului este denumit Catargeni.

Satul Păltinoasa este mult mai nou decât satul Capu Codrului, actul de formare datând de la începutul secolului XVIII.

Ca tradiții populare în această comună se păstrează obiceiurile și meșteșugurile străbune: țesutul covoarelor, cergilor, prosoapelor, curelăritul, împletitul nuielilor.

În timpul războaielor turco-austriece, cât și în urma deselor răscoale împotriva stăpânirii habsburgice un număr mare de români și nemți de prin părțile Maramureșului și Năsăudului s-au refugiat prin locurile acestea punând baza **unei noi așezări ce au numit-o Păltinoasa**, impresionați fiind de pădurile de paltini de pe versanții văii Bucovățului.

Până în anul 1951 satul Păltinoasa a făcut parte din comuna Capu Codrului, județul Câmpulung, după care centrul de comună s-a mutat la Păltinoasa.

Satul Păltinoasa este situat de o parte și de alta a DN17 și a pârâului Bucovăț, afluent al Moldovei, iar Capu Codrului este situat în sud-estul comunei în lungul drumului DN2E cu vatra satului dezvoltată în special în partea de nord.

Rezultat al unei îndelungate evoluții, factorii interni și externi si-au pus amprenta în înfățișarea actuală a reliefului comunei. Păltinoasa se înfățișează sub formă de succesiune de trepte mai înalte la nord, cu altitudinea maximă de 688 m în Poiana Ciungi și mai joasă în sud, unde spre Valea Moldovei în albia majoră atinge 430 m.

Organizare administrativă

Comuna Păltinoasa se află situată pe DN 17, la 28 km de reședința de județ, municipiul Suceava și este compusă din două sate: Satul Păltinoasa și Satul Capu Codrului. Distanța dintre satele componente (din centrul satului Păltinoasa până în centrul satului Capu Codrului) este de 4 km.

Suprafata comunei este de 3.670 ha.

Comuna este situată pe versantul stâng al Văii Moldovei, la contactul dintre Obcinile Bucovinei (în vest) și masivul piemontan al Ciungilor (în est).

Comuna Păltinoasa are ca vecini :

- la nord, teritoriul comunei Pârteștii de Jos;

- la vest, orașul Gura Humorului;
- la est, comunele Ciprian Porumbescu și Drăgoiești.
- la sud, comuna este delimitată de apele râului Moldova, ce o despart de satul Capu Câmpului, din comuna Valea Moldovei.

Suprafața comunei este de 3.670 ha, iar populația comunei este de 4.909 persoane, conform recensământului din 2011. Economia locală este reprezentată de activități legate de cultivarea pământului, creșterea animalelor, exploatarea și prelucrarea lemnului și de valorificarea unor obiecte de artizanat tradiționale.

Agricultura este reprezentată prin existența unei suprafețe agricole de 2.041 ha, din care: suprafață arabilă 1.058 ha, pășuni 734 ha, fânețe 212 ha, livezi 37 ha. Pădurile și terenurile cu vegetație forestieră ocupă o suprafață de 246 ha. Efectivele de animale existente în comună sunt reprezentate de: 1.328 capete bovine, 930 capete porcine, 1.400 capete ovine și peste 11.200 păsări.

Rețeaua de învățământ cuprinde 9 unități, din care 5 grădinițe, 4 școli; populația școlară este formată din 770 copii, iar personalul didactic din 54 de persoane. În comună există două cămine culturale și trei biblioteci.

Asigurarea serviciilor de sănătate se realizează prin intermediul a două dispensare umane, deservite de 1 medic și 6 cadre medii sanitare, precum și de o farmacie. Piața forței de muncă cuprinde: populația ocupată, în număr de 2.336 de locuitori și șomerii, în număr de 491. Rata șomajului este de aproximativ 12,4% la data efectuării studiului.

Infrastructura: accesul în comuna Păltinoasa se face atât pe cale rutieră, cât și pe cale ferată. Lungimea drumurilor publice este pe teritoriul comunei de 44 km, din care drumuri modernizate 12 km, drumuri pietruite 27 km, drumuri de pământ 5 km. Lungimea liniei de cale ferată în exploatare este 7,5 km cu două stații de cale ferată (halte). Comuna nu dispune de rețea de distribuție a apei potabile și nici de rețea de canalizare. Numărul abonaților la serviciul telefonic este de 28, al abonaților la radio de 1.902 și la televiziune de 800.

Oferta turistică: Comuna Păltinoasa este înconjurată de frumoase păduri de fag, molid și paltin, fiind străbătută de râul Moldova. Aceasta îmbinare de forme și culori crează peisaje atrăgătoare pentru relaxarea, recreerea și vizitarea acestor locuri de către turiști. Obiectivul mai important ce poate fi vizitat în comună este monumentul istoric din satul Capu Codrului, ridicat în cinstea eroilor neamului românesc, Casa Oanea Filaret din satul Capu Codrului. Prin învecinarea comunei cu orasul Gura Humorului oferta turistică este semnificativ îmbunătățită.

Posibilitățile de investiții și de creare de noi locuri de muncă. În aceasta comună pot fi realizate investiții pentru: dezvoltarea turismului și agroturismului (micropensiuni), care ar duce la crearea a 10-12 noi locuri de muncă, prelucrarea

superioară lemnului, extinderea activităților deja existente de valorificare a ciupercilor și a fructelor de pădure, extinderea rețelei telefonice. Deoarece pe teritoriul comunei s-au efectuat prospecțiuni geologice în anii 1960 și s-au identificat trei puncte de exploatare a gazelor naturale, există posibilitatea racordării ambelor sate la magistrala de gaz metan, astfel încât în anul 2020 a fost inițiată etapa de elaborare a studiului de fezabilitate în vederea realizării unei rețele de bransare a gospodăriilor comunei la gaz metan.

1.1.2. ANALIZA SWOT

PUNCTE TARI

- poziționare avantajoasă a Comunei Păltinoasa în apropierea municipiului Suceava;
- traversarea comunei de rute importante de transport rutier: DN 17;
- gamă variată de resursele naturale: păduri, ape, soluri, peisaje;
- relief variat,
- poziționare geografică favorabilă în centrul județului Suceava;
- grad ridicat de accesibilitate, fiind străbatută de la est la vest de drumul național 17 ;
- existența unor soluri fertile ce permit dezvoltarea agriculturii.
- existența zăcămintelor de subsol (gaze naturale);

PUNCTE SLABE

- existența procesului de eroziune a solului
- suprafețe afectate de alunecări de teren;
- în comună nu există rețea de alimentare cu energie termică;
- în comună nu există un teren de sport în aer liber;
- în comună nu există spații verzi amenajate
- în comună nu există structuri de cazare suficiente
- în cadrul comunei nu există un sediu social care să deservească localnicii;

OPORTUNITĂȚI

- realizarea de lucrări de îmbunătățiri funciare;
- valorificarea mai eficientă a resurselor naturale de care dispune comuna Păltinoasa în vederea dezvoltării turismului, agriculturii, zootehniei;
- accesarea fondurilor structurale și de coeziune.

AMENINȚĂRI

- existența unor zone cu risc de inundații și alunecări;
- schimbările climatice (temperaturi, precipitații)
- accentuarea poluării apelor;
- realizarea de defrișări necontrolate.

1.2. Populația și forța de muncă

1.2.1. ANALIZA SITUAȚIEI CURENTE

Caracteristicile demografice ale comunei Păltinoasa reprezintă repere importante în realizarea unei dezvoltări durabile a comunei. Indicatorii stării și ai mișcării populației comunei vor reprezenta fie factori favorizanți, fie defavorizanți în ceea ce privește evoluția și dezvoltarea de ansamblu a comunei. Sănătatea comunității în ceea ce privește demografia rezultă atât, din valorile ridicate ale natalității și fertilității, cât și din valorile reduse mortalității și mortalității infantile.

De asemenea, o pondere ridicată a populației adulte asociată cu ponderi ridicate ale populației feminine fertile și ale nupțialității vor reprezenta factori favorizanți ai unei creșteri a natalității și ai fertilității. Dimpotrivă, ponderi ridicate ale populației în vârstă și ale divorțialității, asociate cu o pondere scăzută a populației feminine de vârstă fertilă vor reprezenta o piedică în creșterea natalității și a fertilității unei populații, premise, de altfel, importante în dezvoltarea durabilă și sănătoasă a unei comunități.

Populația comunei Păltinoasa reprezintă o colectivitate de persoane identificați printr-o serie de caracteristici cum ar fi: sexul, vârsta, starea civilă etc.

Elementul uman se reflectă în dezvoltarea economică a comunei, în funcție de numărul populației și de pregătire. Numărul locuitorilor este fluctuant datorită dezvoltării economice a comunei, a condițiilor actuale și a evoluției istorice.

Faptul că istoria satului Capu Codrului este atât de îndepărtată ne arată că pe aceste locuri au trăit și muncit oameni harnici ce au făcut cu greu față greutăților timpului. Mișcarea populației de la începutul istoriei pe Moldova nu o cunoaștem pentru că în acele vremuri nu se făcea recensământul populației. Prima numărătoare a populației din satul Capu Codrului, s-a făcut în anii 1774-1784 făcută de autoritățile austriece după încorporarea Bucovinei.

În anul 1774 se numărau în Capu Codrului împreună cu Muncelul Călțean 56 familii, iar în anul 1784 numărul familiilor ajungea la 111, dublarea aproape a numărului familiilor într-o perioadă de numai 10 ani.

Populația comunei Păltinoasa a progresat de la an la an, bineînțeles cu stagnări și scăderi în anii războaielor și a bătăliilor bolilor molipsitoare: tifos, ciumă.

Evoluția numărului populației nu este liniară și nici uniformă datorită sporului natural, și anume datorită diferenței dintre natalitate și mortalitate, într-un an, la o mie de locuitori, dar și pe fondul migrațiilor care au loc în fiecare an.

1.2.1.1. STRUCTURA POPULAȚIEI

Structura populației poate fi privită din mai multe puncte de vedere: pe sexe, pe categorii de vârstă, pe naționalitate, după ocupații etc.

Conform **recensământului efectuat în 1930**, populația comunei Păltinoasa se ridica la 1.622 locuitori. Majoritatea locuitorilor erau români (72,14%), cu o minoritate de germani (25,46%), una de ruși (0,43%), una de evrei (0,86%) și una de polonezi (1,11%). Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor erau ortodocși (72,14%), dar existau și minorități de romano-catolici (26,63%) și mozaici (0,86%). Alte persoane au declarat: evanghelici\luterani (5 persoane) și greco-catolici (1 persoană).

Conform **recensământului efectuat în 2011**, populația comunei Păltinoasa se ridică la 4.909 locuitori, în scădere față de recensământul anterior din 2002, când se înregistraseră 5.656 de locuitori.

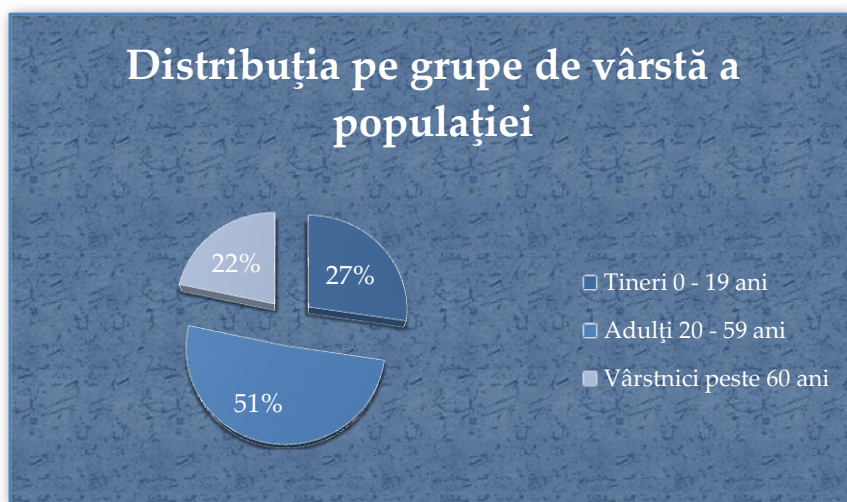
Satul	Populația-locuitori
Păltinoasa	2.509
Capu Codrului	2.400

Structura populației pe grupe de vârstă

Acest tip de structură este important atât din punct de vedere demografic cât și economic. Structura pe grupe de vârstă a populației comunei Păltinoasa, la recensământul din 2011 se prezintă astfel.

După cum se poate observa, ponderea cea mai mare în totalul populației o deține populația matură, putându-se considera că Păltinoasa se caracterizează ca o comună cu o populație matură.

Populația matură, cu vârste cuprinse între 20-59, reprezintă 50,99% în totalul populației comunei Păltinoasa, populația tânără (0-19 ani) reprezintă aproximativ 27,38%, iar populația îmbătrânită (peste 60 de ani), 21,63% din totalul populației. Procentul de 21,63% al populației cu vârstă peste 60 de ani evidențiază o problemă majoră a comunei Păltinoasa și anume îmbătrânirea demografică, care în timp poate duce la depopulare.

Sursa: Recensământul României 2011 - Populația stabilă pe sexe și grupe de vârstă - județe, municipii, orașe, comune

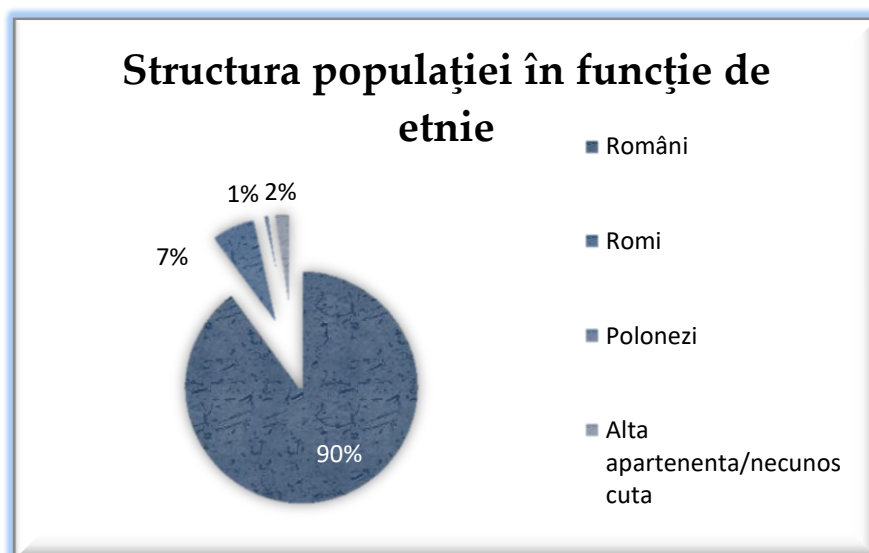
Conform unui studiu realizat de Institutul Național de Statistică la 1 ianuarie 2016 populația comunei Păltinoasa era de 6.024 persoane.

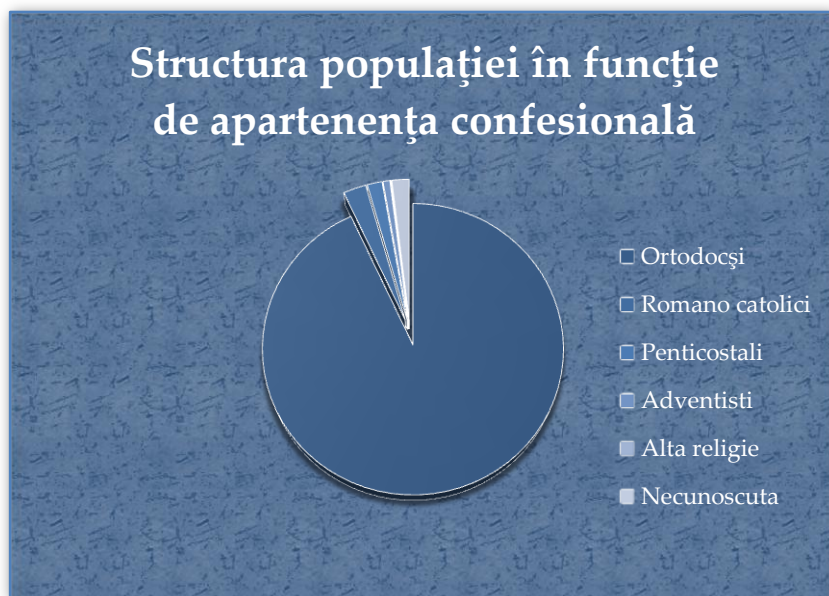
Structura populației pe sexe

Structura pe sexe a populației comunei este una echilibrată, respectiv populația masculină înregistra un număr de 3.093 iar cea feminină de 2.931.

Structura etnică

În ceea ce privește structura populației în funcție de etnie, românii reprezintă populația majoritară, pe actualul teritoriu al comunei Păltinoasa, aceștia fiind în număr de 4417. Majoritatea locuitorilor sunt români (89,98%). Principalele minorități sunt cele de romi (6,6%) și polonezi (1,14%). Pentru 1,91% din populație, apartenența etnică nu este cunoscută. Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (93,01%), dar există și minorități de romano-catolici (2,53%) și penticostali (1,65%). Pentru 1,91% din populație, nu este cunoscută apartenența confesională.

Structura populației în funcție de apartenența confesională

Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (93,01%), cu o minoritate romano-catolici (2,53%), penticostală (1,65%) și adventiști de ziua a șaptea (0,75%); alta religie 0.10%. Pentru 1,91% din populație, nu este cunoscută apartenența confesională.

Starea civilă a populației

La nivelul anului 2011, starea civilă a populației comunei Păltinoasa se prezenta astfel:

Chiar dacă la nivel național se observă o tendință de oficializarea a căsătoriilor tot mai rară și o rată a divorțurilor tot mai ridicată, în ceea ce privește comuna Păltinoasa, situația stă tocmai invers. Respectiv, procentul cel mai ridicat a fost înregistrat în cazul persoanelor căsătorite respectiv, 48,18%, în timp ce procentul divorțurilor a fost unul nesemnificativ, de 2,67%.

Forța de muncă

Așezată la răscruce de vechi drumuri comerciale ce legau Cetatea de scaun a Sucevei de ținuturile Ardealului pe Valea Moldovei, comuna Păltinoasa a cunoscut încă din secolul al XVIII-lea o dezvoltare prosperă. Beneficiind de prezența pădurii care le-au oferit nu numai adăposturi dar și hrană, oamenii acestor locuri au ținut să-și valorifice bogățiile încă din timpuri străvechi. Meștesugul lucrului la pădure s-a transmis din generație în generație până în prezent.

Activitatea economică a comunei rămâne creșterea animalelor, iar pe plan secundar situându-se agricultura și lucrul la pădure. Agricultura care se desfășoară în comuna Păltinoasa este reprezentată în procent de 85% de creșterea animalelor. Beneficiind de condiții optime de desfășurare a acestei activități creșterea animalelor reprezintă pentru majoritatea familiilor sursa de existență. Cu toate greutățile privind valorificarea producțiilor animaliere această îndeletnicire strămoșească nu este încă abandonată. Producția vegetală este puțin reprezentativă deoarece condițiile pedoclimatice ale zonei sunt improprie pentru o parte din specii. Terenul agricol pe care îl dețin cetățenii este dispersat în parcele mici și foarte mici. Principalele specii cultivate sunt: cartofii, porumbul, ovăzul, orzul, grâul, secara și legumele.

Se apreciază că majoritatea terenurilor se încadrează în clasa a IV-a de favorabilitate pentru pășuni și fânețe și grupa a V-a la arabil.

Terenul agricol al comunei Păltinoasa este repartizat astfel:

- arabil 569 ha
- pășuni 738 ha
- fânețe 212 ha
- livezi 37 ha

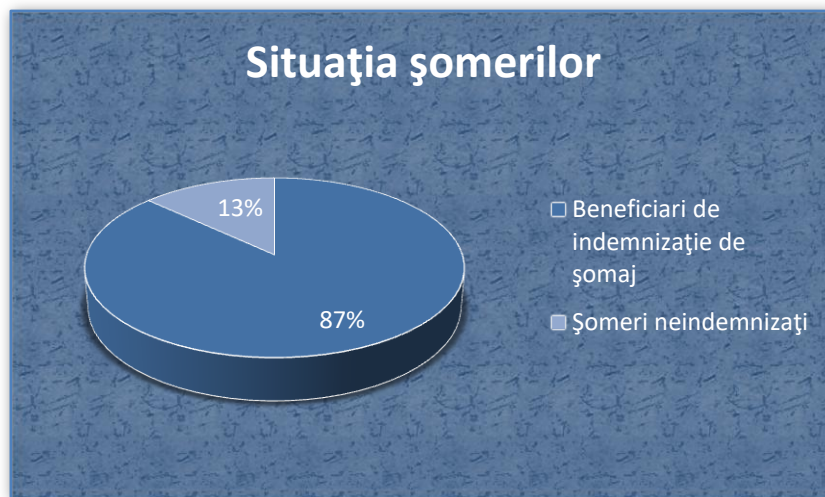
Alte terenuri:

- fondul forestier - 1.470 ha
- teren ape - 32 ha
- teren neproductiv- 11 ha
- zonă locuințe și funcțiuni complementare - 16,3 ha
- rezervă locuințe - 427 ha

Total terenuri intravilan – 567 ha

Fiind una din comunele reprezentative a Bucovinei, beneficiind de o zonă submontană splendidă, se apreciază faptul că în viitor, comuna va fi popularizată spre o dezvoltare agroturistică montană.

La finalul anului 2012, situația șomerilor înregistrați la nivelul comunei Păltinoasa se prezenta astfel:

1.2.2. ANALIZA SWOT

PUNCTE TARI

- din punct de vedere al mărimii, comuna Păltinoasa este una dintre cele mai mari comune din județul Suceava.
- procent ridicat al căsătoriilor;
- ponderea ridicată a populației active;
- ospitalitatea recunoscută a locuitorilor.

PUNCTE SLABE

- populația comunei Păltinoasa este caracterizată de un grad ridicat de îmbătrânire demografică.
- adaptarea lentă a populației rurale mature și vârstnice la schimbările și provocările lumii actuale și la fenomenul mobilității și reconversiei profesionale;
- lipsa de preocupare a populației pentru recalificare.

OPORTUNITĂȚI

- apropierea de municipiul Suceava și de orașul Gura Humorului crește oportunitățile oferite pe piața muncii pentru locuitorii comunei Păltinoasa;
- proiectele de dezvoltare ale infrastructurii pentru creșterea accesibilității zonei;
- posibilitatea finanțării proiectelor de infrastructură din fonduri nerambursabile.

AMENINȚĂRI

- declinul demografic și îmbătrânirea populației comunității;
- migrarea populației tinere înspre centrele urbane și în străinătate;
- scăderea ratei natalității;
- reducerea populației stabile a Comunei Păltinoasa;
- accentuarea gradului de îmbătrânire demografică

1.3. Infrastructura

1.3.1. ANALIZA SITUAȚIEI CURENTE

Infrastructura de transport a comunei este cea care determină gradul de dezvoltare economică a acesteia. Potențialul de dezvoltare al comunei este cu atât mai mare cu cât aceasta dispune de o infrastructură de transport modernă. O astfel de rețea de drumuri facilitează reducerea timpului de deplasare spre diferite destinații, sporind accesibilitatea în și dinspre comună.

Infrastructura reprezintă suma elementelor bazei tehnico-materiale cu ajutorul căreia se desfășoară toate fluxurile și transferurile de resurse materiale, umane, servicii și informații în timp util, dintre comunități. Aceste elemente sunt descrise de următoarele componente:

- transportul pe drumuri și căi ferate și alte categorii (aeriane, navale etc.);
- servicii de telecomunicații, televiziune radio etc.;
- utilitățile și structura locativă;
- infrastructura socială.

Dintre căile de comunicație terestre, drumurile își au începuturile în cele mai vechi timpuri, fiind pentru mii de ani, singurul mijloc de comunicare între oameni, pentru deplasarea acestora și transporturile de bunuri materiale între zonele locuite. Începând din antichitate și până în zilele noastre, drumurile au cunoscut o dezvoltare diferită funcție de nivelul economic și social, precum și de gradul de civilizație al fiecărei epoci, la un moment dat.

În decursul exploatării lor, drumurile sunt în permanență supuse influenței unor factori care pot produce lent sau într-un termen scurt uzura și degradarea îmbrăcămintei drumului, a sistemului rutier, a platformei, precum și a celorlalte părți componente ale drumului.

Principalii factori care acționează în general negativ asupra stării drumurilor sunt traficul rutier și factorii climaterici.

Degradarea drumurilor poate fi amplificată sau grăbită și datorită unor cauze generate de concepția greșită în alcătuirea complexelor rutiere, de calitatea necorespunzătoare a execuției lucrărilor sau a materialelor folosite, de nivelul tehnic scăzut al lucrărilor de întreținere și reparații.

Prin drumurile și calea ferată existente, comuna are legături directe pentru transport de călători și mărfuri cu Orașele Gura Humorului, Câmpulung Moldovenesc, Vatra Dornei, municipiul Suceava, reședința județului în care se află și cu București (435 km). Legătura cu orașul Gura Humorului, situat la o distanță de 5-6 km, se face prin drumurile naționale DN17 cu satul Păltinoasa și DN2E cu satul Capu Codrului.

Legătura cu municipiul Suceava, situat la 30 km se face prin drumul național DN17.

Legătura cu municipiul Fălticeni, situat la o distanță de 40 km se face prin drumul național DN2E.

În afara căilor rutiere amintite, legăturile cu localitățile importante amintite mai sus, se pot realiza și pe căile ferate: Gura Humorului – Păltinoasa – Cacica – Suceava sau Gura Humorului – Păltinoasa – Lucăcești – Suceava.

1.3.1.1. INFRASTRUCTURA RUTIERĂ

Lungimea drumurilor publice este pe teritoriul comunei de 44 km, din care drumuri modernizate 12 km, drumuri pietruite 27 km, drumuri de pământ 5 km. Lungimea liniei de cale ferată în exploatare este 7,5 km cu două stații de cale ferată (halte). Starea tehnică a rețelei de drumuri este diversă. Astfel:

- drumul național DN17 este bine întreținut, însă pe tronsonul care aparține de Comuna Păltinoasa sunt necesare a fi realizate trotuare;

- drumul național DN2E este bine întreținut, însă pe tronsonul care aparține de Comuna Păltinoasa sunt necesare a fi realizate trotuare;

Drum comunal sat Păltinoasa

- drumurile comunale și sătești sunt parțial asfaltate și parțial pietruite, fiind accesibile chiar și pe timp nefavorabil, fiind puține drumurile din pământ greu accesibile la acest moment.

Drum comunal sat Păltinoasa

Comuna Păltinoasa a modernizat în ultimii mai multi km de drumuri vicinale și ulite din satele Capu Codrului și Păltinoasa cu fonduri din bugetul local.

Drumuri comunale sat Capu Codrului

1.3.1.2. INFRASTRUCTURA DE UTILITĂȚI

○ Echipare edilitară

Comuna Păltinoasa a realizat în ultimii ani extinderea rețelei de canalizare și a sistemului de alimentare cu apă, precum și racordarea gospodăriilor la acestea, însă mai este suficientă extinderea acestor sisteme pentru toți locuitorii comunei, aceasta fiind și prioritatea Comunei Păltinoasa.

Valoarea totală a investiției de extindere sistem alimentare cu apă: 657.312 lei.

Valoarea totală a investiției de canalizare și stație de epurare: 6.578.662 lei.

Investițiile au fost finalizate în anul 2013.

Canalizare și cișmele stradale apă

Stație de epurare Păltinoasa – finanțare F.E.A.D.R Măsura 322

○ Iluminatul public și electricitatea

Teritoriul comunei Păltinoasa este străbătut de rețeaua de înaltă tensiune de 220 kv. O ramificație de linie de medie tensiune asigură alimentarea a 13 posturi de transformare cu o putere instalată de 2170 kva. Gradul de electrificare a consumatorilor casnici este de peste 96% existând în continuare cereri de racordare la rețeaua electrică, de la persoanele care își construiesc locuințe. Administrația Comunei Păltinoasa își propune înlocuirea sistemului de iluminat stradal având la

baza lampile clasice cu lampi de iluminat cu led pentru costuri mai reduse in ceea ce priveste iluminatul. In acest sens se va depune proiect prin intermediul Administratie Fondului pentru Mediu sau prin orice alte surse disponibile.

○ **Infrastructura de telecomunicații**

Comuna Păltinoasa este conectată la rețeaua telefonică. Liniile de conectare a localităților măsoara aproximativ 19,5 km. În comună circa 90% din gospodării dețin în medie un abonament telefonic, la rețele fixe sau mobile. În ceea ce privește rețeaua de cablu TV, acesta acoperă cele două sate ale comunei.

Activitatea de poștă, prin intermediul Oficiului Poștal Păltinoasa, asigură distribuirea efectelor poștale (corespondente, colete, mandate poștale, mandate de pensii etc).

○ **Infrastructura de sport**

În comuna Păltinoasa s-a construit o sală de sport modernă cu finanțare de la Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului. În imediata apropiere se află și terenul de sport în aer liber. Pentru realizarea unor activități sportive și recreative pentru toți locuitorii comunei administrația își propune realizarea unui teren de sport modern.

Sală sport sat Păltinoasa

1.3.2. ANALIZA SWOT

PUNCTE TARI

- traversarea comunei de drumurile naționale DN 17(E 576) Câmpulung Moldovenesc – Gura Humorului – Suceava și DN2EPăltinoasa – Spătărești;
- comuna Păltinoasa este străbătută de calea ferată cu stația CFR 502 - Suceava - Vatra Dornei;
- existența rețelei electrice cu un grad de acoperire de 96% a gospodăriilor.
- existența infrastructurii de telefonie fixă și mobilă în comuna Păltinoasa;

PUNCTE SLABE

- gospodăriile comunei nu sunt racordate toate la rețeaua de alimentare cu apă .
- gospodăriile comunei nu sunt racordate toate la rețeaua de canalizare.
- spațiile de joacă pentru copii lipsesc;
- nu există spații verzi amenajate
- clădiri publice învechite
- lipsa digurilor de protecție a eroziunii terenurilor în zona râului Moldova

OPORTUNITĂȚI

- existența fondurilor guvernamentale și structurale pentru realizarea de investiții în infrastructura de utilitate publică și transport;
- disponibilitatea fondurilor europene și a celor locale pentru dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare.

AMENINȚĂRI

- cunoștințe insuficiente legate de elaborarea și administrarea proiectelor finanțate din Fondurile Structurale pentru proiecte de infrastructură pentru orizontul 2021 – 2027;
- instabilitatea politică și lipsa de continuitate a politicilor publice;
- fonduri insuficiente alocate la nivel național pentru dezvoltarea drumurilor.
- finantari insuficiente la nivel national pentru realizarea proiectelor de infrastructura.

1.4. Activitatea economică

1.4.1. ANALIZA SITUAȚIEI CURENTE

1.4.1.1. RESURSE EXISTENTE

Teritoriul comunei Păltinoasa se remarcă prin resursele naturale bogate și diversificate. Dintre acestea pot fi amintite: terenurile agricole favorabile practicării agriculturii, fond forestier important, rețea hidrografică, resurse utile (marne, gresii, argile și nisipuri).

Structura geologică a zonei, formată din depozitele sarmațianului inferior și mediu (marne, gresii, argile și nisipuri) sunt exploatate mai mult local.

Resursele esențiale în comună - **lemnul, piatra, apa**

Pădurile ocupă o suprafață mare pe teritoriul comunei.

Pe teritoriul comunei există cariere de piatră, calcar și var.

Solurile fertile de-a lungul râului Moldova au o bogată vegetație de ierburi, în parte înlocuită de culturi de cereale, plante de nutreț. Pășunile și fânețele naturale oferă condiții favorabile de creștere a animalelor după modul de producție ecologică.

1.4.1.2. AGRICULTURA

Agricultura este reprezentată prin existența unei suprafețe agricole de 2.041 ha, din care: suprafața arabilă 1.058 ha, pasuni 734 ha, fânețe 212 ha, livezi 37 ha. Pădurile și terenurile cu vegetație forestieră ocupă o suprafață de 246 ha. Efectivele de animale existente în comună sunt reprezentate de: 1.328 capete bovine, 930 capete porcine, 1.400 capete ovine și peste 11.200 pasări.

Activitatea de bază specifică zonei este agricultura, fiind ocupația de bază a locuitorilor comunei.

La nivelul anului 2014 suprafața agricolă a comunei Păltinoasa era utilizată după cum urmează:

Modul de utilizare	Suprafața (ha)	Procentul în total agricol
Arabil	1.058	46,26%
Pășune	734	32,09%
Fânețe	212	9,27%
Livezi	37	1,62%
Pădure	246	10,76%

Cea mai mare întindere este ocupată de suprafața arabilă, iar pășunile ocupă o suprafață de asemenea mare.

■ Producție vegetală

Deși teritoriul comunei dispune de terenuri prielnice desfășurării activității agricole, producțiile sunt sub potențialul zonei. Aproximativ jumătate din suprafața cultivată este destinată culturii porumbului, structura culturilor de câmp fiind dezechilibrată, ceea ce împiedică practicarea unei rotații corespunzătoare a culturilor.

■ Zootehnia

Producția agricolă animalieră a înregistrat o diminuare după 1990, mai ales în ceea ce privește bovinele. Efectivele de ovine și porcine au înregistrat creșteri, însă în cazul acestora se consideră că producția este asigurată doar pentru nevoile gospodăriei și mai puțin pentru comercializare.

■ Piscicultura

Zona este favorabilă pentru dezvoltarea pisciculturii, element ce poate contribui și la dezvoltarea turismului în zonă.

Activitățile neagricole și industriale sunt slab reprezentate în economia comunei.

1.4.1.3. INDUSTRIA

Cele mai dezvoltate activități sunt cele legate de procesarea producției agricole și prelucrarea unor resurse locale.

În localitatea Păltinoasa sunt amplasate următoarele tipuri de unități de producție și prestări servicii: moară de porumb, brutărie, secție de prelucrare a lemnului, mici ateliere ale meselor individuali (tâmplarie, cizmărie, croitorie etc.).

La nivelul comunei se mai desfășoară și activități de exploatare a resurselor naturale (pietriș, nisip).

Din totalul operatorilor economici ce activează pe teritoriul comunei, există societăți comerciale, asociații familiale și persoane fizice autorizate ce prestează servicii de prelucrare a lemnului.

1.4.1.4. COMERȚUL

Dintre toate ramurile economice prezente la nivelul Comunei Păltinoasa, cea mai dezvoltată este comerțul. De-a lungul timpului au fost înființate pe teritoriul comunei numeroase societăți comerciale având obiecte de activitate destul de diversificate, între acestea predominând activitatea de comerț.

1.4.1.5 TURISMUL

Comuna Paltinoasa este inconjurata de frumoase paduri de fag, molid si paltin, fiind strabatuta de raul Moldova. Aceasta imbinare de forme si culori creaza peisaje atragatoare pentru relaxarea, recreerea si vizitarea acestor locuri de catre turisti. Obiectivul mai important ce poate fi vizitat in comuna este monumentul istoric din satul Capu Codrului, ridicat in cinstea eroilor neamului romanesc.

Turismul orașului beneficiază de faptul că localitatea se află pe traseul turistic de la E la V - DN 17 Suceava - Vatra Dornei - Cluj din care se desprind majoritatea acceselor spre obiectivele turistice din zonă.

Turismul în zona orașului Gura Humorului și implicit în Păltinoasa, aflată la doar 5 km de acest oraș, constituie una din prioritățile de dezvoltare a regiunii Bucovina, investițiile în acest domeniu constituindu-se într-o prioritate a Planului Național de Dezvoltare a României.

Ținutul Bucovinei înglobează pagini de istorie, tradiții și obiceiuri străvechi, monumente unice și meșteșuguri specifice, ctitorii medievale care atestă o permanență spirituală și istorică a locuitorilor acestor meleaguri.

Județul Suceava este unul dintre puținele județe ale României care prezintă potențial pentru dezvoltarea majorității tipurilor de *turism*. În principiu, exceptând turismul maritim, în județ se pot practica toate tipurile de turism: cultural, religios, turism rural și agroturism, ecoturism, turismul montan, balnear, de afaceri. În ceea ce privește turismul cultural și mai ales cel religios, județul Suceava este fruntaș la nivel național din punct de vedere al obiectivelor de interes.

Din punctul de vedere al turismului montan însă, mai are câțiva competitori, cel mai acerb fiind reprezentat de Valea Prahovei. Turismul montan în județul Suceava prezintă niște particularități care îl recomandă unui grup țintă aparte de cel care preferă turismul în Valea Prahovei. În vreme ce pe Valea Prahovei dezvoltarea imobiliară necontrolată a știrbit din frumusețea peisajelor și a moștenirii arhitecturale, județul Suceava păstrează încă particularitățile arhaice ale priveliștilor și ale clădirilor, fără a face însă rabat la standardele de confort.

De asemenea, eforturile autorităților locale și județene de a promova brandul turistic al județului se fac auzite, Suceava fiind optat în detrimentul altor destinații din țară, în special în perioada sărbătorilor (Crăciun în Bucovina, Paște în Bucovina, Pelerin în Bucovina, Hora Bucovinei). Sunt încă necesare măsuri în acest sens, începând de la asigurarea infrastructurii suport pentru turism și până la acțiunile de promovare (spre exemplu, o mai bună conectare a zonei Moldovița - Putna la traseul turistic binecunoscut al mănăstirilor).

Comuna Păltinoasa, situată în centrul geografic al județului Suceava, deține o poziție strategică pentru accesarea tuturor traseelor turistice ce au ca scop vizitarea mănăstirilor cu frescă exterioară și a celorlalte obiective din această parte de țară.

În acest teritoriu se află cele mai valoroase monumente de arhitectură medievală: Voroneț, Humor, Arbore, Moldovița, Sucevița, care prin valoarea incontestabilă a picturilor exterioare fac parte din patrimoniul culturii universale, incluse în evidența UNESCO. Fiecare dintre acestea are o culoare dominantă ("albastru de Voroneț", "roșu de Humor") și prezintă scene unice prin compoziția lor grafică, de natură religioasă sau care oglindesc monumente din istoria Europei ("Cucerirea Constantinopolului", "Geneza", "Judecata de Apoi", "Scara Virtuților" etc.).

Din comuna Păltinoasa se poate ajunge extreme de rapid la **Pârția de schi "Șoimul"** - pârtie de schi situată în zona Gura Humorului - Ariniș, cu instalație de zăpadă artificială, iluminat nocturn, instalație de transport pe cablu dar și la **Baza de agrement "Ariniș"** care are în dotare piscine pentru adulți (acoperită și descoperită), piscină pentru copii, 6 terenuri de sport cu iluminat nocturn, patinoar, alei pietonale refăcute și iluminate.

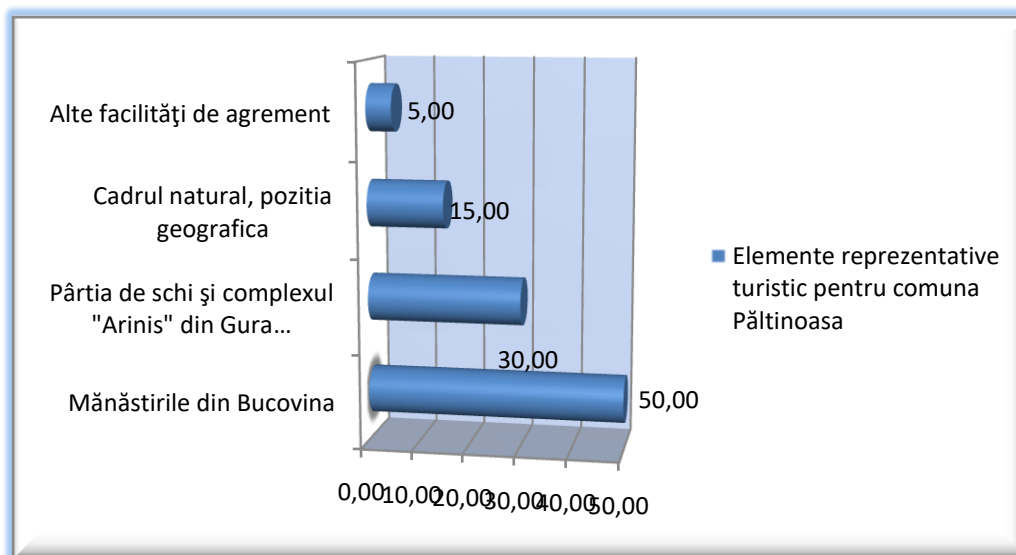
În comună se pot vizita: expoziția de sculptură din lemn "Ignătescu Toader" și sala muzeu tradiții populare amenajată în cadrul unui proiect cu finanțare europeană.

Structuri de cazare

La sfârșitul anului 2021, la nivelul Comunei Păltinoasa erau active un număr de 2 de structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare (cu minim 10 locuri), insuficient însă pentru potențialul zonei

Principalele elemente reprezentative turistice pentru comuna Păltinoasa

Sursa: Sondaj de opinie cu privire la dezvoltarea turistică a Comunei Păltinoasa 2014

1.4.2. ANALIZA SWOT

PUNCTE TARI

- activitate agricolă bine reprezentată , prin ferme agricole și centre de prelucrare sau industrializare a produselor agricole;
- solurilor fertile ce favorizează practicarea agriculturii;
- număr semnificativ de agenți economici;
- poziție geografică și apropierea de orașul Gura Humorului ce favorizează practicarea turismului.

PUNCTE SLABE

- zone cu terenuri neamenajate și nerecuperate pentru alte folosințe;
- investiții insuficiente în infrastructura turistică, inclusiv structuri de cazare;
- potențial turistic insuficient valorificat;
- slabă informarea cu privire la normele europene.
- resurse financiare insuficiente pentru susținerea investițiilor.

OPORTUNITĂȚI

- mediu prielnic obținerii produselor ecologice;
- existența fondurilor europene pentru finanțarea agriculturii, turismului;
- creșterea numărului agenților economici;
- dezvoltarea turismului și a agroturismului:
- atragerea investitorilor care să valorifice terenurile;
- atragerea de fonduri nerambursabile;
- diversificarea activităților economice;
- existența la nivel național a programelor de dezvoltare a turismului.

AMENINȚĂRI

- eroziunea și degradarea calității solurilor;
- intensificarea perioadelor secetoase;
- apariția inundațiilor;
- instabilitatea politică;
- lipsa informării cu privire la posibilitățile de finanțare existente;
- resurse financiare insuficiente pentru finanțarea și co-finanțarea proiectelor finanțate prin Fonduri Structurale.

1.5. Servicii publice

1.5.1. ANALIZA SITUAȚIEI CURENTE

Prin prisma serviciilor ce le oferă, administrația publică, condiționează existența fiecărui individ uman atât din perspectiva formării personalității, cât și a evoluției sale în calitate de cetățean. Consecințele acestui fapt vizează atât partea (individul), cât și întregul (colectivitatea), starea și evoluția acestora. Astfel, se poate afirma că serviciile publice determină dezvoltarea locală, ele fiind mijloacele prin care se realizează premisele dezvoltării.

Serviciile publice contribuie, la satisfacerea nevoilor indivizilor și colectivităților, reprezentând atât o fațetă a dezvoltării locale, cât și un stimulent al acesteia.

Nevoile fiecărui individ sunt numeroase și variate și se amplifică în funcție de nivelul de dezvoltare al societății și de gradul de cultură. De aceea, este important ca serviciul public să fie privit prin prisma cetățeanului ca principal beneficiar al acestuia, calitatea unui serviciu fiind apreciată în funcție de gradul de satisfacție exprimat de cetățeni.

Astfel administrația publică locală trebuie să răspundă solicitărilor venite din partea cetățenilor săi în vederea asigurării bunăstării sociale a acestora. Iar serviciile furnizate de autoritățile locale cetățenilor săi trebuie să fie bazate pe principii de egalitate, imparțialitate, continuitate, transparență, consultare. În acest sens îmbunătățirea calității serviciilor publice oferite trebuie să reprezinte pentru autoritățile locale o politică permanentă.

Așadar serviciile publice se află în centrul strategiilor pentru integrarea socială și pentru coeziunea economică și socială. Serviciile publice bine finanțate și inovatoare pot reprezenta fundamentul pentru competitivitate, pe baza investițiilor în educație și formare, în sănătate și ajutor social, în siguranța cetățeanului, și o bună infrastructură de transporturi, comunicații și energie.

Sediul primăriei Comunei Păltinoasa (în prezent funcționează în sala de sport)

Principala structură instituțională a administrației publice locale a comunei este *aparatul de specialitate al primarului*. Aparatul de specialitate împreună cu primarul, viceprimarul și secretarul comunei formează structura funcțională denumită „*primărie*”. Aparatul de specialitate este structurat în compartimente funcționale.

Alte instituții importante din comuna Păltinoasa:

De-a lungul timpului, satul Păltinoasa a fost un centru pentru populație rurală: sat, târg, iar în prezent este centru de comună. Conducerea administrativă a comunei și-a desfășurat activitatea până în anul 2012 în fosta bibliotecă a comunei, în prezent își desfășoară activitatea în sala de sport finalizată în anul 2012, în centrul localității Păltinoasa, la circa 150 de metri de DN 2E și 100 metri de DN17.

Alte instituții importante existente la nivelul comunei sunt:

■ Poliția

Post poliție sat Păltinoasa

- Serviciul de pază
- Serviciul de salubritate
- Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență Păltinoasa

1.5.1.1. EDUCAȚIE ȘI CULTURĂ

■ Unități școlare

Rețeaua de învățământ este repartizată astfel:

- Școala generală cu clasele I-VIII – școala coordonatoare – situată în satul

Păltinoasa

- Școala generală cu clasele I-IV Gara Ilisesti – situată în satul Păltinoasa
- Școala generală cu clasele I-VIII – situată în satul Capu Codrului
- Școala generală cu clasele I-IV Țîmpoceni – în satul Capu Codrului

În satul Păltinoasa funcționează 2 grădinițe, iar în satul Capu Codrului funcționează 3 grădinițe.

La Școala generală I-VIII Păltinoasa, funcționează un atelier școlar și o sală de sport modernă, un teren de handbal. Fiecare școală generală cu clasele I-VIII beneficiază de câte o bibliotecă școlară.

Școala nu trebuie să se rezume la educarea propriu-zisă a copiilor; ea trebuie să își asume și să îndeplinească un rol de catalizator al participării civice, de centru de resurse de interes comunitar și de furnizor de instruire pentru adulți. Școala trebuie să încurajeze implicarea elevilor în colectivitate.

În anul 2021, la nivelul Comunei Păltinoasa funcționa un număr total de 9 unități de învățământ. În tabelul de mai jos este sintetizată situația unităților de învățământ:

Unitate școlară	Anul școlar 2020-2021
Grădinițe pentru copii	5
Școli învățământ primar și gimnazial	4

ISTORIC Școală cu clasele I-VIII Păltinoasa

În viața spirituală a satului școala a jucat un rol important. Alături de biserică, a modelat trăsăturile personalității oamenilor – fiecare dintre cele două instituții după principii și metode specifice. Școala, ca instituție, a apărut relativ târziu, la sfârșitul secolului al XIX-lea.

Cronica Școlii primare, lucrare manuscris făcută de directorul Pohoăț Vasile, menționează că până în anul 1892 învățământul se făcea în pridvorul bisericii de către preoți.

În anul 1892 statul Austro-Ungar a înființat școala sătească. Profesorul Nicolae Popescu vehiculează în „Monografia orașului Gura Humorului” data de 2 decembrie 1890.

De-a lungul timpului, școala a evoluat și s-a dezvoltat după posibilitățile vremii. Învățătorii erau implicați în activitatea extrașcolară, înființând coruri școlare și sătești, echipe de teatru, societăți arcășești și cabinete de lectură (Cabinetul de lectură „Paltinul” înființat în anul 1927, Societatea *Arcașul*, Societatea *Doamnele române*, *Biblioteca populară*).

În anul școlar 1949 – 1950 au funcționat 4 clase cu învățătorii Pohoăț Vasile, Muntean Silvia, Manolache Maria, Pohoăț Cornelia și Maxim Virginia.

În anul școlar 1950 – 1951 a luat ființă ciclul II, cu două clase a V-a. După doi ani școala a funcționat cu 9 clase de elevi. Au mai venit învățătorii Maxim Vasile, Vâlcu Elena, Vâlcu Aurelia și Marcu Elvira.

După Legea învățământului din 1948 ciclul I cuprindea clasele I – IV, iar ciclul II clasele V – VII, începând cu anul 1952.

Din anul 1964 – 1965 s-a trecut la învățământul de doi ani iar din 1970 – 1971 s-a înființat prima treaptă de liceu care s-a desființat în anul școlar 1973 – 1974 și s-a reînființat în anul școlar 1982 – 1983.

În anul 1971 s-a dat în folosință corpul nou de școală, dar spațiul a devenit insuficient ca urmare a creșterii populației școlare. Numărul maxim de elevi s-a înregistrat în anul școlar 1992 – 1993: 529 de elevi.

Școli cu număr mic de elevi: Ilișești Gară, înființat în anul 1954, există și astăzi și Olărești care a funcționat între anii 1970 – 1977.

Apropierea de oraș a făcut ca un număr important de învățători și profesori să se transfere la școlile din orașul Gura Humorului și totodată, mulți profesori din oraș predau la Școala Păltinoasa.

După 1989 un fenomen economic specific este creșterea sectorului privat individual, privat asociativ, asociații familiale în detrimentul sectorului de stat care a falimentat.

Grădiniță și școala cu clasele I-VIII sat Păltinoasa

Majoritatea populației active lucrează în agricultură și creșterea animalelor. Foarte puțini sunt angajați în industrie, comerț, servicii, învățământ.

Există un număr de șomeri, dar este fluctuant, deoarece mulți se încadrează la munci sezoniere sau ocazionale, iar cei mai mulți sunt plecați în străinătate la muncă. Cei plecați își orientează câștigurile, în general, spre construcții de locuințe și anexe, existând totuși, unele încercări timide de alte orientări, spre afaceri în domeniul serviciilor sau turistic dat fiind faptul că localitatea este situată într-o zonă cu un bogat potențial turistic.

Istoricul Școlii cu clasele I-VIII Bogdan Vodă "Capu-Codrului"

Școala gimnazială I-VIII și grădiniță sat CAPU Codrului

Prima școală primară din satul Capu-Codrului s-a înființat în noiembrie 1890, când Bucovina era sub stăpânirea Imperiului Austro-Ungar. Școala primară s-a înființat în contextul luptei societăților culturale românești din Bucovina pentru dezvoltarea învățământului rural și a unor inițiative legislative ale autorităților imperiale și provinciale în domeniul învățământului ce a făcut posibilă crearea unei rețele de școli primare în Bucovina la sfârșitul secolului al XIX-lea.

Primul director al școlii a fost Trifon Răuț care a condus școala primară până la moartea sa în 1928. Primul local propriu de școală s-a construit în 1894 cu două săli de clasă, cancelarie și locuința directorului. Pe măsura creșterii populației școlare a crescut și numărul posturilor

didactice. După moartea lui Trifon Răuț s-au succedat la conducerea școlii pe perioade scurte trei directori: Cimpoes Emanuel (1928-1929), Orhean Ioachim (1929-1930), Sandru Teofil (1930-1931). Din 1931 conducerea școlii este preluată de cel mai important director din perioada interbelică, Marcu Ion. El a condus școala până în 1948. În 1936 școala avea 10 clase pe două cicluri de învățământ: primar și supraprimar sau secundar. În 1937 s-a extins clădirea școlii cu trei clase și o cancelarie, populația școlară ajungând la patru sute elevi. În 1944 în cele 6 luni de ocupație sovietică școala a avut de suferit, fiind grav deteriorată. Până în 1947 s-au reparat toate stricăciunile, dar s-a pierdut o bună parte din arhiva școlii și din materialul didactic. Cea mai fertilă perioadă din istoria școlii a fost cea de după Legea învățământului din 1948. Directorii școlii începând din 1948 au fost: Guleac Eufrozina (1948-1952), Duca Dumitru (1952-1973), Mihăilă Constantin (1973-1989), Brăteanu Maria (1989-2005), Enache Adrian (2005-2009). Din septembrie 2009 este numită director Romanescu Ileana. În 1949 s-a construit un nou local de școală în centrul satului la distanță de 500 m față de vechiul local, cu 4 săli de clasă. În 1971-1972 s-a extins localul vechi de școală cu 4 săli de clasă pe două nivele și o sală de bibliotecă. În 1982 s-au construit încă două săli de clasă între corpul vechi și corpul nou prin transformarea vechiului cămin cultural. În 1985 s-a construit o sală de sport și o magazie. În 1985 s-a construit o sală de sport și o magazie. În 1973-1974 s-a construit terenul de handbal din curtea școlii. Toate aceste construcții au fost necesare deoarece populația școlară și numărul de clase a crescut progresiv începând din 1960 mai ales ajungându-se la un maxim de 440 elevi și 18 clase în anul școlar 1983-1984. Din 1964 s-a trecut la învățământul de 8 ani iar între 1970-1974 s-a înființat prima treaptă de liceu: clasele IX-X. Din 1982 până în 1990 s-a reînființat treapta I de liceu.

■ Cultura și activitatea culturală

În comună există două cămine culturale și trei biblioteci.

Satul Păltinoasa a dispus de o bibliotecă publică unde a funcționat instituția primăriei și consiliul local, în prezent aceasta funcționează într-o cameră a unei clădiri vechi, impropii pentru acest scop.

Comuna Păltinoasa dispune de două cămine culturale în fiecare sat component, cu câte o capacitate de aproximativ 200 locuri, fiecare.

Camin cultural sat CAPU Codrului

Viața religioasă:

În acest domeniu, în comuna Păltinoasa sunt următoarele instituții:

- Biserica ortodoxă Parohia I – în satul Păltinoasa, zona Olăresti
- Biserica ortodoxă Parohia II – în satul Păltinoasa, zona centru
- Biserica ortodoxă – în satul Capu Codrului
- Biserica ortodoxa – in satul Capu Codrului
- Biserica catolică – în satul Păltinoasa
- Casa de rugăciuni – în satul Păltinoasa
- Casa de rugăciuni – adventisti – în satul Capu Codrului

Biserică ortodoxă sat Păltinoasa

Biserică ortodoxă sat Capu Codrului

Biserică ortodoxă sat Capu Codrului

Biserica catolică sat Păltinoasa

1.5.1.2. SĂNĂTATE

Asigurarea serviciilor de sănătate se realizează prin intermediul a două dispensare umane, deservite de 2 medici și 3 cadre medii sanitare, precum și de o farmacie:

- Dispensarul medical din satul Păltinoasa, unde funcționează și un Punct farmaceutic.
- Dispensar medical în satul Capu Codrului.

În acestea funcționează doi medici, specializați în medicină generală și trei asistenți medicali cu pregătire medie.

Asistență socială

Asistența socială în comuna Păltinoasa este asigurată prin Compartimentul de specialitate de asistență socială și autoritate tutelară din cadrul aparatului propriu al Consiliului local al comunei Păltinoasa, împreună cu Comisia de autoritate tutelară, a cărei președinte este secretarul comunei.

Pentru consilierea persoanelor victime ale violenței domestice a fost amenajat un birou în cadrul căminului cultural din satul Păltinoasa.

Dispensar uman sat Capu Codrului

1.5.2. ANALIZA SWOT

PUNCTE TARI

- experiență în derularea de proiecte cu finanțare din fonduri naționale și europene;
- existența unui cămin cultural;
- deținerea a două dispensare comunale;
- dispunerea de bibliotecă școlară;
- existența unei rețele dezvoltate de unități de învățământ;
- existența serviciului pentru situații de urgență
- existența utilajelor multifuncționale
- existența unei săli de sport.

PUNCTE SLABE

- servicii comunitare insuficient dezvoltate pentru persoanele vârstnice, tinere
- inexistența unor asociații și fundații care să activeze în domeniul social ;
- pregătirea și specializare insuficientă a resurselor umane din instituțiile publice;
- lipsa locurilor de agrement amenajate corespunzător ;
- unitățile de învățământ nu sunt dotate corespunzător din punct de vedere al tehnologiei;

OPORTUNITĂȚI

- dezvoltarea unor proiecte în parteneriat cu organizațiile non-guvernamentale;
- accesarea de fonduri europene și a programelor naționale în domeniul asistenței sociale;
- accesarea fondurilor nerambursabile destinate îmbunătățirii serviciilor publice;
- specializarea resurselor umane din instituțiile furnizoare de servicii publice;
- dezvoltarea activităților educative;
- dezvoltarea mediului medico-sanitar.

AMENINȚĂRI

- creșterea ratei șomajului ce poate determina majorarea ponderii persoanelor ce necesită asistență socială;
- plecarea din sistemul medical a personalului specializat;
- accentuarea problemelor economice și scăderea nivelului de trai;
- deprecierea calității vieții populației poate duce la creșterea ratei infracționalității;
- creșterea ratei abandonului școlar;
- schimbări legislative privind sistemul românesc de învățământ.

II. STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI PĂLTINOASA, JUDEȚUL SUCEAVĂ

2.1. Introducere și Viziune

2.1.1. INTRODUCERE

Strategia de dezvoltare locală reprezintă cadrul pentru o viziune pe termen lung asupra dezvoltării durabile, în care dezvoltarea infrastructurii, coeziunea socială și protecția mediului merg mână în mână și se sprijină reciproc.

Strategia de dezvoltare locală are rolul de a sprijini Comuna Păltinoasa în fața provocărilor economice, politice ale acestui secol. Aceasta se constituie în scopul orientării dezvoltării de ansamblu a comunei prin:

- indicarea direcțiilor de dezvoltare, priorităților și acțiunilor ce pot fi întreprinse la nivel local în perioada următoare;
- conștientizarea întreprinzătorilor și reprezentanților din administrația publică locală, de oportunitățile oferite prin accesarea fondurilor structurale și de coeziune ale Uniunii Europene, în scopul finanțării investițiilor necesare pentru dezvoltarea comunității locale;

Strategia de dezvoltare locală a Comunei Păltinoasa reprezintă un instrument care urmărește stabilirea într-o manieră unitară a principalelor obiective de dezvoltare la nivel local, a acțiunilor prioritare pentru atingerea acestora și a principalilor actori și rolurile acestora.

Pentru perioada 2021-2027, se dorește atingerea următoarelor trei priorități:

- **creștere inteligentă:** dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare;
- **creștere durabilă:** promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive;
- **creștere favorabilă incluziunii:** promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, care să asigure coeziunea socială și teritorială.

2.1.2. VIZIUNE

O dezvoltare locală echilibrată prin valorificarea optimă a resurselor locale și oferirea unor condiții bune de trai comunității.

Viziune

O comună sigură, curată și atractivă, care oferă oportunități de muncă și condiții optime de locuire, cu un mediu economic local dinamic, inovator și multisectorial.

Misiune

Promovarea și planificarea inițiativelor propuse la nivel de comună, utilizând o abordare integrată și participativă, astfel încât să existe un cadru propice pentru a fi generate efectele și rezultatele așteptate, în termeni calitativi și cantitativi, asupra mediului economic și social de la nivel comunal.

Valori comune

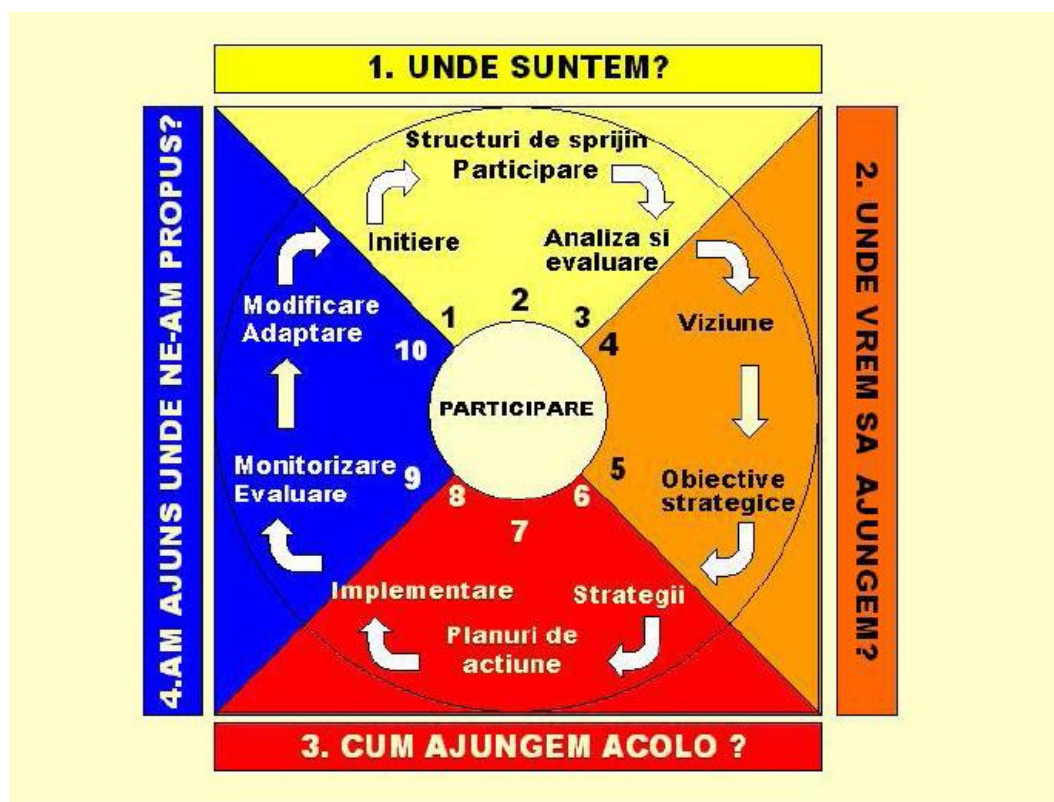
- Comunicare deschisă și participativă;
- Profesionalism și integritate;
- Acțiuni responsabile și prioritizarea nevoilor cetățenilor;
- Promovarea spiritului de unitate între cetățeni;

Viziunea de dezvoltare a comunei Păltinoasa relevă modul în care se dorește a fi Păltinoasa în anul 2027, obiectivul general și obiectivele strategice arată pașii de urmat în vederea împlinirii acestui deziderat. Astfel, obiectivul general al prezentei strategii care reprezintă și misiunea ei este de a realiza dezvoltare economică și socială durabilă a comunei Păltinoasa, în vederea creșterii calității vieții locuitorilor comunei.

În acest sens, comuna Păltinoasa trebuie să-și valorifice avantajele pe care le deține. Dezvoltarea economică și socială a comunei trebuie realizată și prin îmbunătățirea infrastructurii tehnico-edilitare și a infrastructurii rutiere, creșterea eficienței serviciilor publice.

Viziunea dezvoltării reprezintă o formă împărtășită a identității și a valorilor comune, care să ofere comunității un sens al dezvoltării pe baza căruia să poată fi formulate obiective strategice de dezvoltare. Viziunea de dezvoltare trebuie să fie concretă și posibil de atins prin obiective.

Realizarea viziunii de dezvoltare este rezultatul unui proces participativ, care implică factorii de decizie, în vederea stabilirii unui consens în ceea ce privește viitorul comunității respective. Aceasta presupune realizarea unei planificări.

Schema procesului de planificare strategică

Pentru perioada 2021 – 2027, atenția va fi îndreptată spre dezvoltarea serviciilor oferite populației. Poziționarea sa, poate reprezenta cheia dezvoltării socio-economice. Comunitatea locală va dispune de servicii publice de calitate, va avea acces la utilitățile publice de bază și la o infrastructură modernizată.

Totodată, se va acorda atenție dezvoltării economiei locale și sprijinirii inițiativelor locale în vederea creșterii economice durabile. În acest sens prioritare vor fi îmbunătățirea competitivității sectorului agricol și consolidarea poziției în cadrul lanțului alimentar, diversificarea structurală în cadrul sistemelor agricole și non-agricole, îmbunătățirea condițiilor pentru fermele mici și dezvoltarea piețelor locale.

Astfel, viziunea comunei Păltinoasa pentru anul 2027 este cea a dezvoltării de ansamblu, prin oferirea locuitorilor săi locuri condiții bune de trai și acces la servicii publice de calitate și prin creșterea atractivității pentru potențialii investitori datorită

resurselor locale. Prin atragerea investitorilor se vor crea locuri de muncă, crescând în acest fel nivelul de trai al întregii populații.

Obiective generale

- I. Dezvoltarea economică echilibrată
- II. Crearea condițiilor prielnice dezvoltării economice durabile
- III. Îmbunătățirea nivelului de trai al comunității
- IV. Îmbunătățirea calității mediului

Obiective strategice

1. Consolidarea întreprinderilor mici
2. Dezvoltarea agriculturii
3. Crearea condițiilor dezvoltării economice
4. Îmbunătățirea și dezvoltarea forței de muncă
5. Dezvoltarea serviciilor publice
6. Dezvoltarea și îmbunătățirea serviciilor sociale
7. Creșterea calității aerului
8. Reabilitarea solului și împiedicarea degradării
9. Dezvoltarea unui sistem de management a deșeurilor

VIZIUNE

O dezvoltare locală echilibrată prin valorificarea optimă a resurselor locale și oferirea unor condiții bune de trai comunității

OBIECTIVE GENERALE

I. Dezvoltarea economică echilibrată

II. Crearea condițiilor prielnice dezvoltării economice durabile

III. Îmbunătățirea nivelului de trai al comunității

IV. Îmbunătățirea calității mediului

OBIECTIVE STRATEGICE

1. Consolidarea întreprinderilor mici și mijlocii

2. Dezvoltarea agriculturii

3. Crearea condițiilor dezvoltării economice

4. Îmbunătățirea și dezvoltarea forței de muncă

5. Dezvoltarea serviciilor publice

6. Dezvoltarea și îmbunătățirea serviciilor sociale

7. Creșterea calității aerului

8. Reabilitarea solului și împiedicarea degradării

9. Dezvoltarea unui sistem de management a deșeurilor

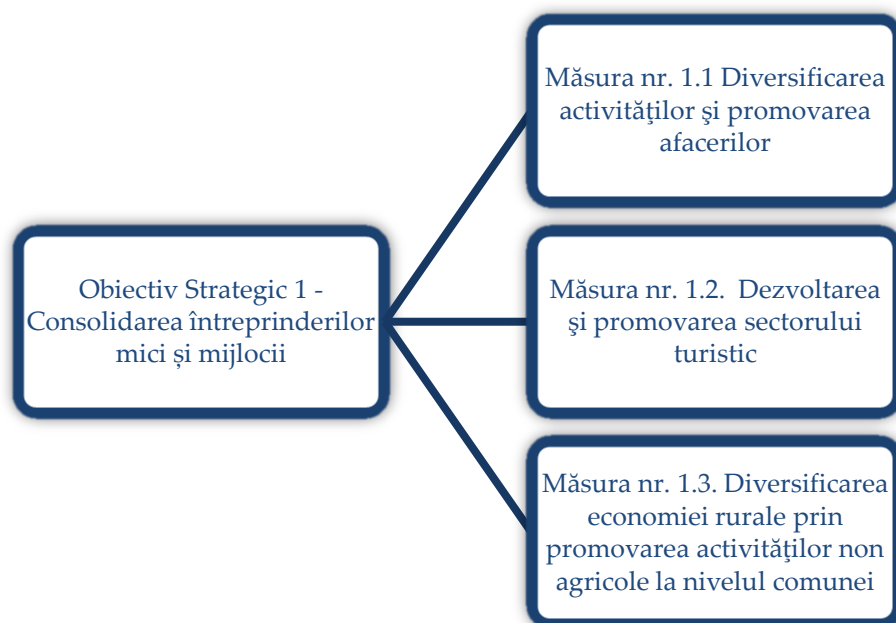
2.2. Objective strategice

Obiectivul general: dezvoltarea economică și socială durabilă a comunei Păltinoasa, în vederea creșterii calității vieții locuitorilor comunei.

Obiective strategice

Luând în considerare resursele comunei Păltinoasa cât și problemele comunității, necesitățile și prioritățile de dezvoltare se impune stabilirea unor obiective strategice ce vor reprezenta baza evoluției socio-economice în perioada 2021-2027. În acest sens, se vor avea în vedere următoarele obiective strategice:

1. Consolidarea întreprinderilor mici și mijlocii
2. Dezvoltarea agriculturii
3. Crearea condițiilor dezvoltării economice
4. Îmbunătățirea și dezvoltarea forței de muncă
5. Dezvoltarea serviciilor publice
6. Dezvoltarea și îmbunătățirea serviciilor sociale
7. Creșterea calității aerului
8. Reabilitarea solului și împiedicarea degradării
9. Dezvoltarea unui sistem demanagement a deșeurilor

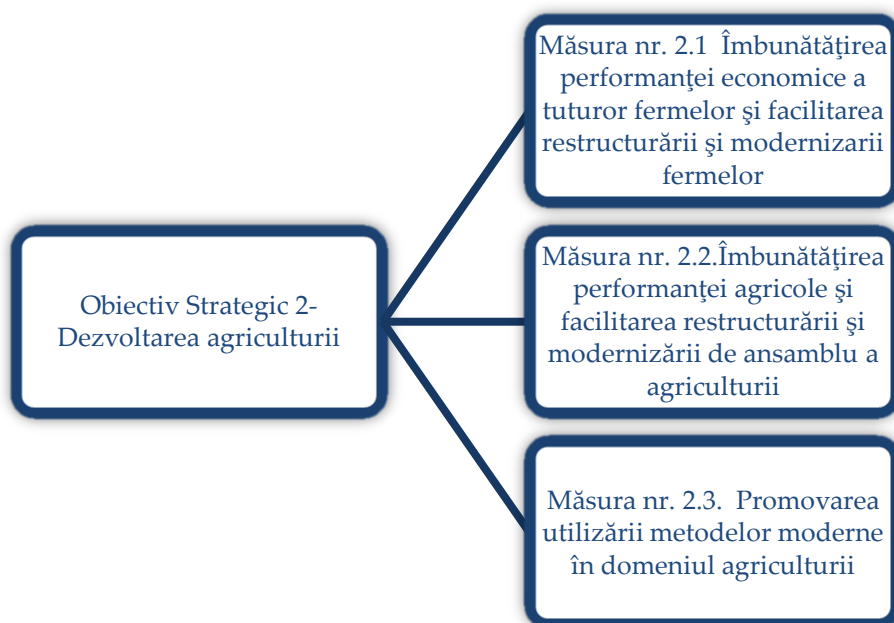
În comuna Păltinoasa, activitatea principală o reprezintă agricultura, astfel că o mare parte a comunității este ocupată în agricultură și obține venituri din această activitate. Datorită lipsei utilajelor agricole și a accesului la credite, multe exploatații agricole sunt de subzistență. În vederea creării de locuri de muncă și creșterii veniturilor populației rurale se impune *diversificarea activităților și promovarea afacerilor*.

Se dorește ca prin dezvoltarea exploatațiilor agricole și a întreprinderilor neagricole să se creeze locuri de muncă de calitate la nivelul Comunei Păltinoasa, menținerea locurilor de muncă deja existente, cât și reducerea fluctuațiilor sezoniere.

De aceea se dorește încurajarea atât a proiectelor care integrează simultan agricultura și turismul rural, prin promovarea turismului durabil în comuna Păltinoasa.

Astfel, turismul poate contribui la o dezvoltare economică echilibrată a comunei, prin atracțiile și tradițiile recunoscute de la nivel local și regional.

Totodată este necesară o reducere a dependenței comunei de activitățile agricole ineficiente prin *diversificarea economiei locale* și servicii ce pot contribui la o dezvoltare economică echilibrată atât la nivel local cât și județean.

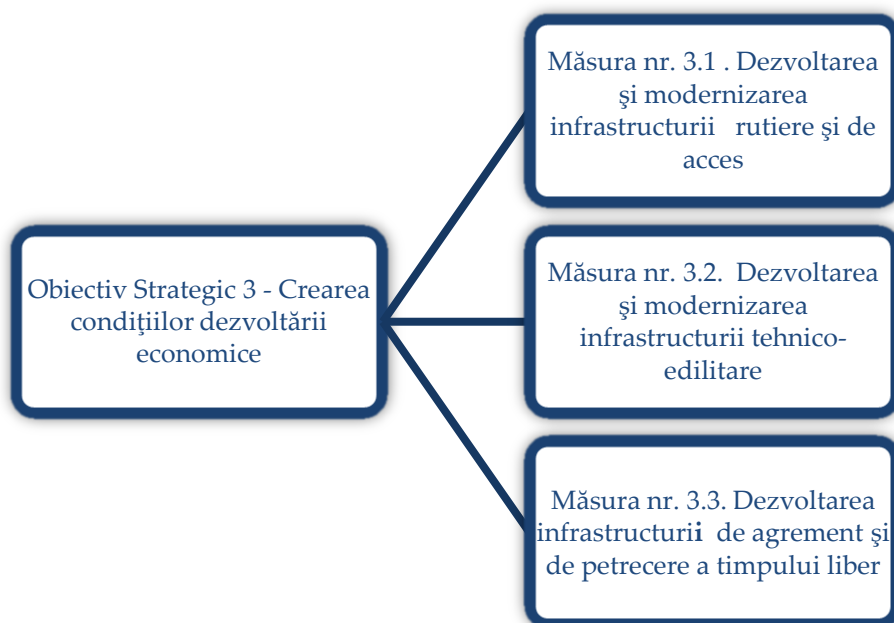

Pentru o dezvoltare economică echilibrată, dezvoltarea agriculturii are un rol decisiv. În vederea îmbunătățirii performanței a exploatațiilor agricole, a modernizării și atingerii potențialului de producție un rol important îl au investițiile de modernizare a construcțiilor fermei, modernizarea echipamentelor și utilajelor tehnice. În acest sens se dorește modernizarea și adaptarea fermelor la cerințele pieței și asigurarea îmbunătățirii performanței și a sustenabilității exploatației agricole.

Producția agricolă fiind dependentă de schimbările climatice, se impune facilitarea accesului fermierilor la fonduri care să compenseze, parțial, pierderile rezultate în urma dezastrelor naturale sau altor fenomene nefavorabile și care să permită refacerea activelor fizice afectate și securizarea venitului. O asigurare adecvată trebuie să acopere pierderile cauzate de bolile animalelor și plantelor, infestarea cu dăunători, diverse fenomene climatice (inundații, secete, eroziune etc.), incidente de mediu (deversări de deșeuri toxice, etc.).

Degradarea mediului natural, prin intensificarea fenomenelor de eroziune și degradare a terenurilor, riscurile de producere de inundații care caracterizează anumite zone ale comunei necesită realizarea de lucrări hidroameliorative și de îmbunătățiri funciare.

Starea de exploatare fragmentată conduce la o productivitate agricolă slabă. În acest sens se recomandă utilizarea metodelor moderne în domeniul agricol

Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii reprezintă o prioritate în cadrul oricărei strategii de dezvoltare de la nivel național.

Dezvoltarea economică a unei comunități cât și nivelul de trai al acesteia sunt în legătură directă cu gradul de dezvoltare al infrastructurii.

Astfel, dezvoltarea și extinderea infrastructurii cât și dezvoltarea infrastructurii de petrecere a timpului liber constituie o necesitate, fără de care se poate bloca dezvoltarea economică și socială a comunității.

Principala problemă care conduce la stagnarea dezvoltării economiei în Comuna Păltinoasa este reprezentată de lipsa investitorilor, a resurselor financiare greu de obținut pentru derularea unor proiecte. Acest fapt are câteva consecințe imediate cu un rol hotărâtor în dezvoltarea socio-economică a comunei, respectiv:

- *imposibilitatea de a atrage alți investitori;*
- *imposibilitatea de a pune în valoare bogățiile naturale și așezămintele cultural-istorice existente prin dezvoltarea unor sectoare de activitate cum ar fi turismul rural;*
- *scăderea calității vieții.*

În vederea creșterii calității vieții locuitorilor comunei se impune conectarea acestora la utilități publice de calitate.

Realizarea acestor deziderente impune coordonarea într-o succesiune logică a lucrărilor de intervenție: mai întâi se va interveni asupra rețelelor de utilități, după care se asfaltează străzile și trotuarele, se construiesc piste de biciclete. Este recomandabil ca activitățile referitoare la utilități să fie incluse în cadrul unui proiect, care să fie urmat de un altul pentru dezvoltarea și modernizarea infrastructurii rutiere.

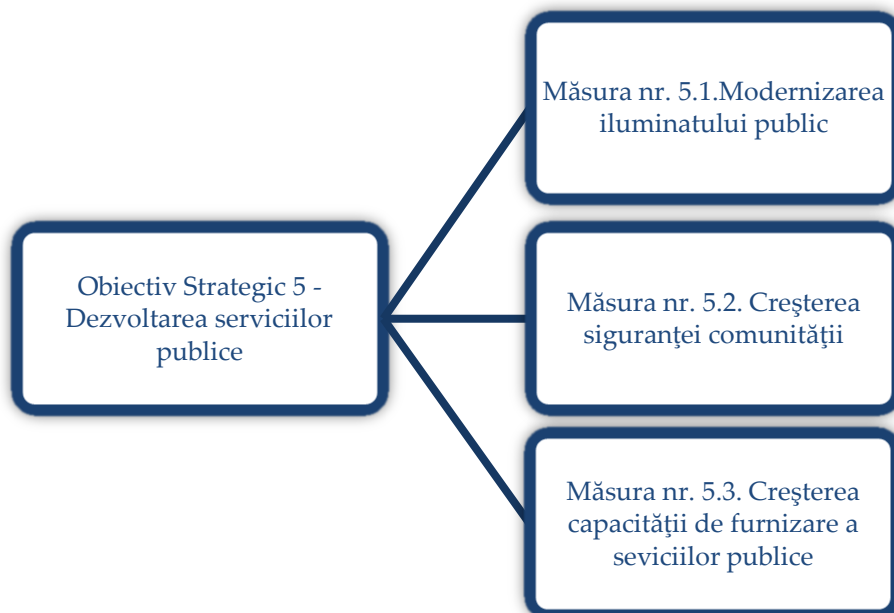
Prin dezvoltarea infrastructurii de agrement și de petrecere a timpului liber se va valorifica potențialul de dezvoltare al comunei cât și resursele naturale. Prin amenajarea spațiilor verzi, oportunitatea de a face mișcare într-un mediu plăcut, amenajat, curat, ordonat, întreținut va stimula populația să petreacă mai mult timp în aer liber și va duce la creșterea numărului persoanelor care vor avea posibilitatea să ducă o viață mai puțin sedentară.

Având în vedere nivelul scăzut al competențelor și cunoștințelor de bază în rândul forței de muncă de la nivelul comunei, precum și insuficiența cursurilor de formare profesională în general, este nevoie de servicii sustenabile pentru a crește nivelul de pregătire al acestora.

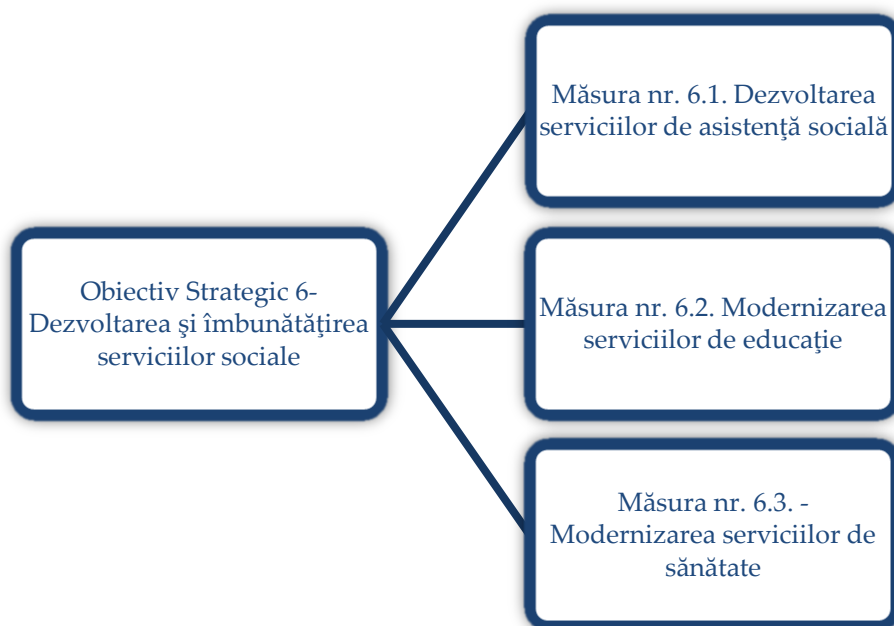
Asigurarea consilierii și oferirea cursurilor de formare profesională vor asigura dezvoltarea abilităților și competențelor necesare integrării mai bune pe piață.

Creșterea capabilităților de identificare și fructificare a oportunităților de piața forței de muncă va contribui la creșterea mobilității și adaptabilității și contribuie la acoperirea deficitului de forță de muncă în domeniul solicitat de piața muncii prin creșterea vizibilității locurilor de muncă disponibile și a facilităților promovate de angajatori, astfel încât lucrătorii să fie motivați în demersul de schimbare a locului de muncă. În vederea fructificării oportunităților de pe piața forței de muncă se impune dezvoltarea ofertei de cursuri de recalificare și de perfecționare. De asemenea, în contextul diversificării pieței muncii, trebuie susținut procesul de adaptare a serviciilor de formare în conformitate cu cerințele angajatorilor și perspectivele de dezvoltare și apariție de noi ocupații, astfel încât persoanele cu abilități să poată trece ușor de la o ocupație la alta, prin dobândirea de noi competențe, iar persoanele afectate de procesele de restructurare să se poată reorienta către noi domenii cu potențial ridicat de creștere.

Se dorește îmbunătățirea calității și eficienței serviciilor furnizate de către administrația publică. Prin realizarea acestui deziderent se pot rezolva nevoile de bază ale comunității și se poate asigura un echilibru între nevoi și resurse.

Această evoluție a serviciilor în cadrul comunității este foarte importantă întrucât acestea au o influență semnificativă asupra creșterii calității vieții membrilor colectivității.

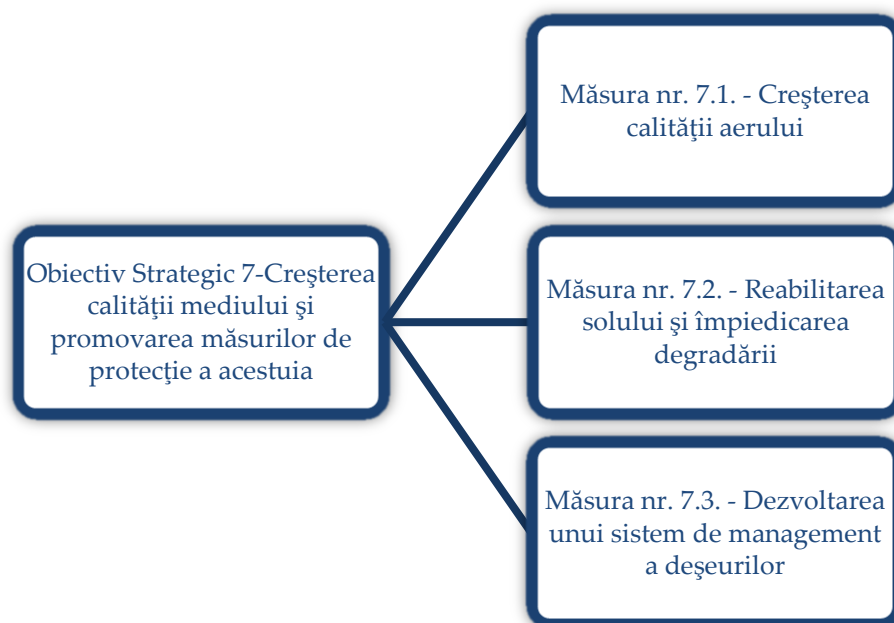
Dezvoltarea serviciilor de asistență socială, modernizarea serviciilor de educație și de sănătate au o influență semnificativă asupra creșterii calității vieții membrilor colectivității.

Accentuarea problemelor economice cât și scăderea nivelului de trai, populația în curs de îmbătrânire și gradul ridicat de sărăcie impun creșterea capacității de furnizare a serviciilor sociale și socio-medicale.

În ultimii ani, la nivel național, domeniul asistenței sociale s-a dezvoltat semnificativ, atât sub aspect cantitativ dar, mai ales, calitativ. La nivelul comunității, un grup social care necesită atenție deosebită este format din copii și adolescenți, mai ales cei ai căror părinți sunt plecați în străinătate.

În ceea ce privește educația aceasta presupune accesul la infrastructură modernă, dotări corespunzătoare și obținerea unei susțineri în înregistrarea de performanță la concursurile și competițiile naționale și internaționale. De asemenea educația trebuie să cuprindă pe lângă educația tinerilor și educația adulților în vederea calificării / recalificării profesionale.

Lipsa dotării și modernizării dispensarului este resimțită tot mai mult de locuitorii comunității. De aceea, se impune implicarea autorității locale în rezolvarea acestei probleme, chiar prin intermediul unui parteneriat public-privat.

În vederea îmbunătățirii condițiilor de trai a populației comunei se impune realizarea tuturor măsurilor de protecție și îmbunătățirea calității mediului natural al comunei Păltinoasa.

Diminuarea poluării, utilizarea eficientă a resurselor naturale regenerabile vor contribui la atingerea obiectivelor.

Prin utilizarea surselor de energie nepoluante și regenerabile se va contribui la îmbunătățirea mediului natural cât și la creșterea competitivității și dezvoltării economiei bazate pe cunoaștere.

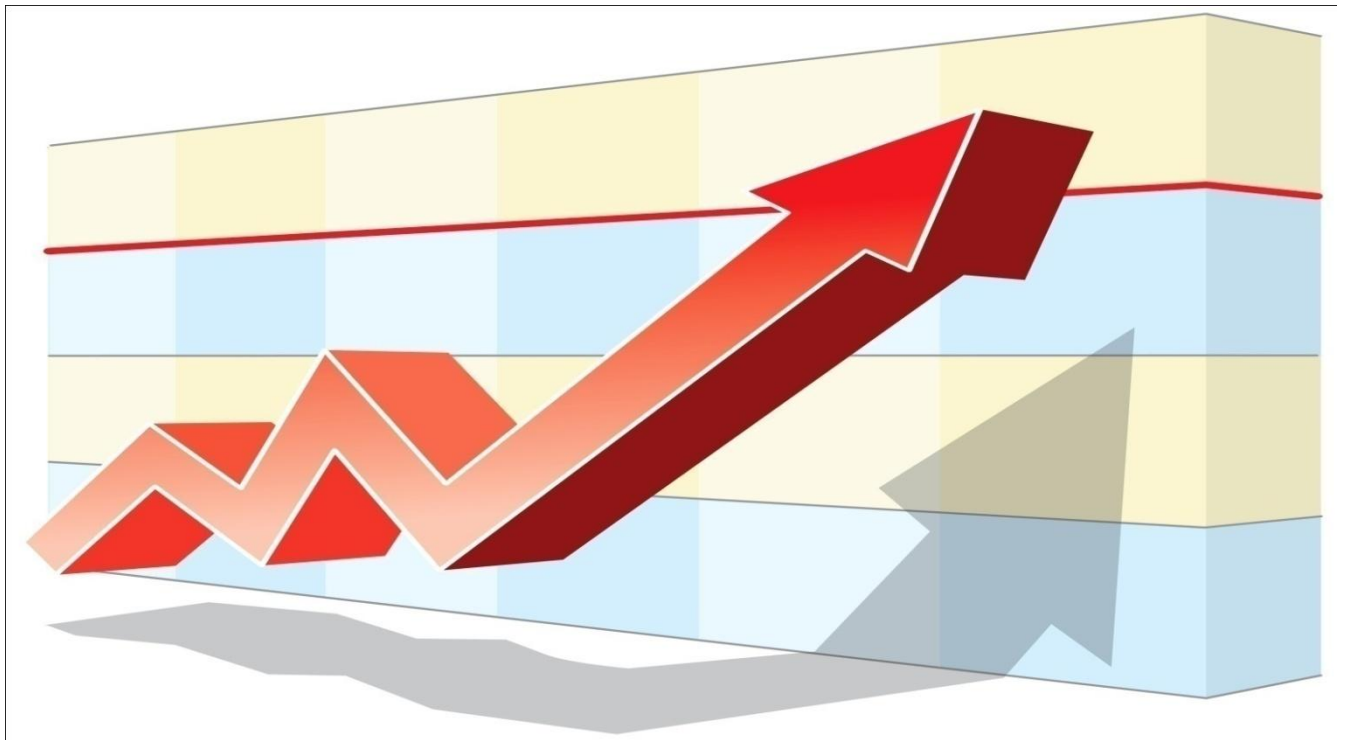
Degradarea mediului natural, respectiv intensificarea fenomenelor de eroziune și degradare a terenurilor, riscurile ridicate de producere de inundații necesită realizarea de **lucrări reabilitare și împiedicare a degradării**.

Eroziune-alunecare terenuri - Păltinoasa

Totodată, crearea unui mediu sănătos de locuire pentru comunitatea din Păltinoasa presupune eliminarea fenomenelor care pot afecta sănătatea și viața acestora precum și menținerea calității mediului. În acest sens se impune luarea de măsuri pentru **dezvoltarea unui sistem de management al deșeurilor**, capabil să asigure prevenirea riscurilor de poluare a mediului.

Strategia Județului Suceava prevede un proiect de apărare maluri “Amenajare albie pârâul Bucovăț și afluenți la Păltinoasa, comuna Păltinoasa, județul Suceava” care va contribui la protecția pe lângă locuințe și a terenurilor agricole.

2.3. Plan de măsuri

Obiectiv strategic nr.1 - Consolidarea întreprinderilor mici**Măsura nr. 1.1 Diversificarea activităților și promovarea afacerilor**

P 1.1.1. Dezvoltarea programelor de promovare a activității antreprenoriale

P 1.1.2. Campanii de promovare a culturii antreprenoriale

Măsura nr. 1.2. Dezvoltarea și promovarea sectorului turistic

P1.2.1. Sprijinirea înființării de facilități de cazare (pensiuni și pensiuni agroturistice) capabile să asigure un minim de spații de cazare în zona, facilități necesare pentru dezvoltarea oricărui tip de turism

P 1.2.2. Consolidarea și amenajarea lăcașelor de cult din comuna Păltinoasa

Măsura nr. 1.3. Diversificarea economiei rurale prin promovarea activităților non agricole la nivelul comunei

P 1.3.1. Derularea de parteneriate publice-private în vederea demarării de activități în domeniul industrial

Obiectiv Strategic 3-Crearea condițiilor dezvoltării economice**Obiectiv strategic nr. 2 - Dezvoltarea agriculturii****Măsura nr. 2.1. Îmbunătățirea performanței economice a tuturor fermelor și facilitarea structurării și modernizării fermelor**

P 2.1.1. Susținerea parteneriatelor de tip public-privat pentru valorificarea resurselor locale (ferme piscicole, ferme agro-zootehnice, etc.)

Măsura nr. 2.2. Îmbunătățirea performanței agricole și facilitarea restructurării și modernizării de ansamblu a agriculturii

P 2.2.1. Facilitarea accesului la sprijin și consultanță profesională pentru întreprinzători agricoli.

P 2.2.2. Înființare piață agroalimentară în comuna Păltinoasa

P 2.2.3. Extinderea suprafețelor irigate la nivelul Comunei Păltinoasa

Măsura nr. 2.3. Promovarea utilizării metodelor moderne în domeniul agriculturii

P 2.3.1. Înființarea unor puncte de colectare a laptelui și a produselor agricole

P 2.3.2. Derularea unor programe de promovare a metodelor și tehnologiilor agricole moderne

Obiectiv Strategic 3-Crearea condițiilor dezvoltării economice**Măsura nr. 3.1 . Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii rutiere și de acces**

P 3.1.1. Realizarea lucrărilor de infrastructură pentru reabilitarea și modernizarea drumurilor sătești și comunale din sat Păltinoasa

P.3.1.2. Realizarea lucrărilor de infrastructură pentru reabilitarea și modernizarea drumurilor sătești și comunale din sat Capu Codrului

P3.1.3. Reabilitare și construire de poduri și podețe

P3.1.4. Reabilitarea drumurilor agricole, comunale și vicinale

P 3.1.5. Realizare trotuare în comuna Păltinoasa

P 3.1.6 Realizare de șanțuri betonate de-a lungul drumurilor vicinale în comuna Păltinoasa

Măsura nr. 3.2. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare

P 3.2.1. Extinderea rețelei de apă și canalizare în toate locuințele Comunei Păltinoasa (Păltinoasa, Capu Codrului)

P.3.2.2. Racordarea Școlii Tîmpoceni la rețeaua de apă-canal a comunei

P 3.2.3. Introducerea rețelei de gaze naturale

Măsura nr. 3.3. Dezvoltarea infrastructurii de agrement și de petrecere a timpului liber

P 3.3.1. Amenajare Parc pentru recreere și locuri de joacă pentru copii în satele Păltinoasa și Capu Codrului

P.3.3.2. Construire Teren de sport în comuna Păltinoasa

P.3.3.3. Construire Bază sportivă în comuna Păltinoasa

P 3.3.2. Îmbunătățirea amenajărilor terenului de sport din Comuna Păltinoasa

Obiectiv Strategic 4 -Îmbunătățirea și dezvoltarea forței de muncă**Măsura nr. 4.1.Facilitarea accesului la servicii de consiliere profesională și training de specialitate**

P 4.1.1. Înființarea unui centru pentru sprijinirea șomerilor în vederea reintegrării acestora pe piața muncii

Măsura nr. 4.2.Creșterea capabilităților de identificare și fructificare a oportunităților de piața forței de muncă

P4.2.1. Formarea personalului din administrația publică în domenii strategice (managementul proiectelor, achiziții publice, management financiar)

Obiectiv Strategic 5-Dezvoltarea serviciilor publice**Măsura nr. 5.1.Modernizarea iluminatului public**

P 5.1.1. Modernizarea sistemului de iluminat public în Comuna Păltinoasa

Măsura nr. 5.2. Creșterea siguranței comunității

P.5.2.1 Achiziționarea și instalarea unui sistem de supraveghere modern în vederea creșterii siguranței cetățenilor

Măsura nr. 5.3. Creșterea capacității de furnizare a serviciilor publice

P.5.3.1. Reabilitarea și dotarea căminului cultural din satul Păltinoasa

P.5.3.2. Înființarea și dotarea serviciilor publice cu utilaje – extinderea și mărirea parcului de utilaje

P.5.3.3. Construire sediu administrativ (primărie) în comuna Păltinoasa

P.5.3.4 Reabilitare obiective vechi, școală, poștă, cămine culturale, etc.

P.5.3.5 Înființare refugii pentru călători și spații transport în comun +stații de încărcare mașini electrice, în comuna Păltinoasa

Obiectiv Strategic 6-Dezvoltarea și îmbunătățirea serviciilor sociale**Măsura nr. 6.1. Dezvoltarea serviciilor de asistență socială**

P 6.1.1. Înființarea unui centru de permanență pentru persoane de vârstă a III-a.

P. 6.1.2. Construire, amenajare și dotare centru de incuziune socială

P.6.1.3. Construirea unui centru multifuncțional pentru copii abandonați proveniți din

famiile sărace și familiile de rromi

Măsura nr. 6.2. Modernizarea serviciilor de educație

P 6.2.1. Modernizarea și dotarea unităților de învățământ din localitate

P 6.2.2. Derularea de programe de consiliere și orientare școlară în vederea diminuării fenomenului de abandon școlar

P 6.2.3. Sprijinirea tinerilor care au părăsit timpuriu școala prin programe de tip “a doua șansă”

P.6.2.4. Achiziționare echipamente mobile necesare desfășurării activității didactice în mediul on-line, în comuna Păltinoasa

Măsura nr. 6.3. Modernizarea serviciilor de sănătate

P 6.3.1. Extinderea și dotarea dispensarului comunal

Obiectiv Strategic 7 -Creșterea calității mediuluiși promovarea măsurilor de protecție a acestuia

Măsura nr. 7.1. - Creșterea calității aerului

P 7.1.1. Promovarea utilizării de surse nepoluante

Măsura nr. 7.2. Reabilitarea solului și împiedicarea degradării

P 7.2.1. Diminuarea eroziunii solului prin lucrări de apărare a malurilor împotriva eroziunii în zonele afectate și acțiuni de împădurire în zonele inundabile

P 7.2.2. Regularizare albiei, pâraie în comuna Păltinoasa

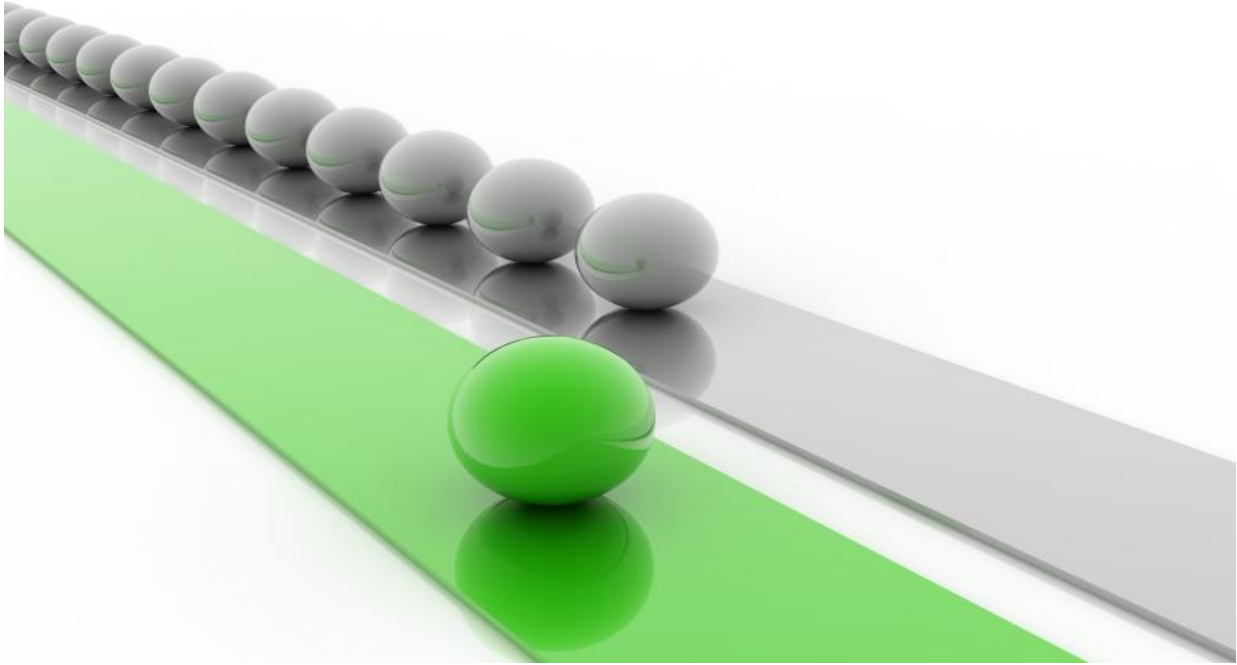
Măsura nr.7.3. -Dezvoltarea unui sistem de management a deșeurilor

P.7.3.1. Colectarea selectivă a deșeurilor

Obiectiv Strategic 8 – Amenajarea urbana a comunei

Măsura nr. 8.1. - Plan urbanism zonal (P.U.Z.)

Măsura nr. 8.1. - Plan urbanism zonal (P.U.Z.)

2.4. Portofoliu de proiecte. Fișe de proiect.

Sursele de finanțare, conform documentelor de programare pentru perioada 2021 - 2027 sunt structurate după cum urmează:

Denumire program	Obiective tematice	Alocare financiară -în milioane euro-
Programul Operațional Infrastructură Mare	<p>Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele.</p> <p>Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii și a gestionării riscurilor.</p> <p>Conservarea și protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor.</p> <p>Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore.</p>	Conform ghid finantare
Programul Operațional Capital Uman	<p>Promovarea sustenabilității calității locurilor de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă</p> <p>Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare.</p> <p>Investiții în educație, formare profesională pentru competențe și învățare pe tot parcursul vieții.</p> <p>Consolidarea capacității instituționale a autorităților publice și a părților interesate și o administrație publică eficientă.</p>	
Programul Operațional Capacitate Administrativă Program Operațional Regional	<p>Consolidarea capacității instituționale a autorităților publice și a părților interesate și o administrație publică eficientă.</p> <p>Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologiei și inovării.</p> <p>Îmbunătățirea competitivității întreprinderii mici și mijlocii, a sectorului agricol și a sectorului pescuitului și acvaculturii.</p> <p>Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele.</p> <p>Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii și a gestionării riscurilor.</p> <p>Conservarea și protecția mediului și promovarea utilizării eficiente e resurselor</p> <p>Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore.</p> <p>Promovarea sustenabilității și a calității locurilor de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă.</p> <p>Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare.</p>	

**Programul Operațional
Competitivitate
Programul Operațional Asistență
Tehnică
Programul Național pentru
Dezvoltare Rurală**

Investiții în educație, formare și formare profesională pentru competențe și învățare pe tot parcursul vieții.

Consolidarea capacității instituționale a autorităților publice și a părților interesate și o administrație publică eficientă (Cadastru).

Asistență tehnică

Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării.

Îmbunătățirea accesului și a utilizării și creșterii calității TIC

Asistență tehnică orizontală

Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării

Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii, a sectorului agricol și a sectorului pescuitului și acvaculturii.

Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele.

Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii și a gestionării riscurilor.

Conservarea și protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor.

Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurii rețelelor majore.

Promovarea sustenabilității și a calității locurilor de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă.

Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare.

Investiții în educație, formare și formare profesională pentru competențe și învățare pe tot parcursul vieții.

Consolidarea capacității instituționale a autorităților publice și a părților interesate și o administrație publică eficientă.

Asistență tehnică

Încadrarea pe obiective și măsuri a portofoliului de proiecte

M Ă S U R I

4.1. „Investiții în exploatații agricole”: sprijin nerambursabil de **50% din totalul cheltuielilor eligibile, cu majorare de 20% pentru:** tineri fermieri <40 ani; investiții realizate de cooperative și grupuri de producători și proiecte integrate, lanț scurt; operațiuni prin PEI; agricultura ecologică; zone defavorizate, dar rata maximă a sprijinului combinat nu poate depăși 90%.

FINANȚARE NERAMBUSRABILĂ

2.000.000 euro (max. 90%)

EXEMPLE DE PROIECTE POSIBILE: – Achiziții de utilaje agricole – Sere și solarii – Sisteme de irigații – Sisteme de stocare și conditionare a cerealelor – Utilaje pentru procesarea producției agricole – Echipamente pentru producerea de energie regenerabilă

4.1.a „Inveștii în exploatații pomicole”: sprijin nerambursabil de **50% din totalul cheltuielilor eligibile, cu majorare de 20% pentru:** tineri fermieri <40 ani; investiții realizate de cooperative și grupuri de producători și proiecte integrate, lanț scurt; operațiuni prin PEI; agricultura ecologică; zone defavorizate, dar rata maximă a sprijinului combinat nu poate depăși 90%.

FINANȚARE NERAMBUSRABILĂ

1.050.000 euro (max. 90%)

EXEMPLE DE PROIECTE POSIBILE: – Reconvertia plantațiilor existente - Înființarea de plantații pomicole - Înființarea de pepiniere - Înființarea, extinderea și/sau modernizarea sistemelor de depozitare, condiționare, sortare și ambalare și a unităților de procesare la nivelul exploatației.

4.2. „Sprijin pentru investiții în procesarea/ marketingul produselor agricole”: sprijin nerambursabil de **50% din totalul cheltuielilor eligibile, cu majorare de 20% pentru:** Operațiuni sprijinite în cadrul PEI. (Măsura 4.2. este echivalentă cu măsura 123 – P.N.D.R. 2007-2013)

FINANȚARE NERAMBUSRABILĂ

2.500.000 euro (max. 70%)

EXEMPLE DE PROIECTE POSIBILE: – Fabrici de procesare a laptelui – Abatoare și carmangerii – Sisteme de stocare și condiționare a cerealelor pentru terți – Sisteme de morărit – Echipamente pentru producerea de energie regenerabilă

4.2.a „Investiții în procesarea/marketingul produselor din sectorul pomicol”–: sprijin nerambursabil de **50% din totalul cheltuielilor eligibile, cu majorare de 20% pentru:** Operațiuni sprijinite în cadrul PEI. (Măsura 4.2. este echivalentă cu măsura 123 – P.N.D.R. 2007-2013)

FINANȚARE NERAMBUSRABILĂ

1.500.000 euro (max. 70%)

EXEMPLE DE PROIECTE POSIBILE: Depozite pentru fructe – Procesarea fructelor

4.3. „Investiții pentru dezvoltarea, modernizarea sau adaptarea infrastructurii agricole și silvice”: sprijin nerambursabil de 100% din totalul cheltuielilor eligibile

FINANȚARE NERAMBUSRABILĂ

1.500.000 euro (max. 100%)

EXEMPLE DE PROIECTE POSIBILE: Construcția și/sau modernizarea, inclusiv dotarea infrastructurii secundare de irigații - Construcția și/sau modernizarea drumurilor de acces agricole și forestiere

6.1. „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri”: finanțare 100%; cuantumul maxim al sprijinului este de până la **50.000 Euro**.

FINANȚARE NERAMBURSABILĂ

50.000 euro (max. 100%)

6.2. „Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale”: finanțare 100%; cuantumul maxim al sprijinului este de **70.000 Euro**.

FINANȚARE NERAMBURSABILĂ

70.000 euro (max. 100%)

6.3. „Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici”: finanțare 100%; sprijin public nerambursabil de până la **15.000 Euro**/exploatație agricolă.

FINANȚARE NERAMBURSABILĂ

15.000 euro (max. 100%)

6.4. „Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole”: sprijin public nerambursabil maxim **200.000 Euro**. Intensitatea sprijinului public nerambursabil –maxim 90%.

FINANȚARE NERAMBUSRABILĂ

200.000 euro (max. 90%)

EXEMPLE DE PROIECTE POSIBILE: Fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton - Fabricarea produselor chimice, farmaceutice - Activități de prelucrare a produselor lemnoase - Industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente - Fabricare produse electrice, electronice, etc.;

6.5. „Schema pentru micii fermieri”: Intensitatea sprijinului va fi de 120% din cuantumul sprijinului acordat conform art. 63 din Regulamentul (UE) NR. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului.

7.2 „Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică”: sprijin public nerambursabil maxim 4.000.000 Euro. Intensitatea sprijinului public nerambursabil – 100% din totalul cheltuielilor eligibile. (Măsura 7.2. este echivalentă cu M 3.2.2. – P.N.D.R. 2007-2013)

FINANȚARE NERAMBUSRABILĂ

4.000.000 euro (max. 100%)

EXEMPLE DE PROIECTE POSIBILE: Înființarea, extinderea și îmbunătățirea rețelei de drumuri de interes local; Înființarea, extinderea și îmbunătățirea rețelei publice de apă; Înființarea, extinderea și îmbunătățirea rețelei publice de apă uzată; Investiții în crearea, modernizarea sau extinderea infrastructurii educaționale/îngrijire și anume: - Înființarea și modernizarea (inclusiv dotare) grădinițelor și a creșelor; - Înființare și modernizare (inclusiv dotare) after-school - Extinderea și modernizarea instituțiilor de învățământ secundar cu profil agricol; Investiții aferente serviciilor medicale și sociale - Înființarea și/sau modernizarea dispensarelor medicale rurale și a centrelor comunitare de îngrijire.

7.6 „Investiții asociate cu protejarea patrimoniului cultural”: sprijin public nerambursabil maxim **500.000 euro**. Intensitatea sprijinului public nerambursabil –maxim 100%.

FINANȚARE NERAMBUSRABILĂ

500.000 euro (max. 100%)

EXEMPLE DE PROIECTE POSIBILE: Restaurarea, conservarea și accesibilizarea patrimoniului cultural imobil de interes local (clasa B) - Restaurarea, conservarea și accesibilizarea așezămintelor monahale.

8.1 „Împădurirea și crearea de suprafețe împădurite”: sprijin public nerambursabil de tip primă. Intensitatea sprijinului public nerambursabil –maxim 100%.

EXEMPLE DE PROIECTE POSIBILE: Prima de înființare a plantațiilor forestiere (denumită în cadrul măsurii Prima 1), care acoperă și costurile de realizare a proiectului tehnic de împădurire. Prima anuală acordată pe unitatea de suprafață (denumită în cadrul măsurii Prima 2), pentru o perioadă de 12 ani, pentru acoperirea costurilor de întreținere și îngrijire a plantației forestiere și pentru compensarea pierderilor de venit agricol ca urmare a împăduririi.

10.1 „Plăți de agro-mediul și climă”: sprijin public nerambursabil pe suprafață. Intensitatea sprijinului public nerambursabil –maxim 100%.

10.2 „Conservarea resurselor genetice animale locale în pericol de abandon”: sprijin public nerambursabil pe cap de animal. Intensitatea sprijinului public nerambursabil –maxim 100%.

11.1 „Sprijin pentru conversia la metodele de agricultură ecologică”: sprijin public nerambursabil pe suprafață. Intensitatea sprijinului public nerambursabil –maxim 100%.

FINANȚARE NERAMBUSRABILĂ

- (max. 100%)

11.2 „Sprijin pentru menținerea practicilor de agricultură ecologică”: sprijin public nerambursabil pe suprafață. Intensitatea sprijinului public nerambursabil –maxim 100%.

13.1 „Plăți compensatorii în zona montană”: sprijin public nerambursabil de tip plăți compensatorii. Intensitatea sprijinului public nerambursabil –maxim 100%.

13.2 „Plăți compensatorii pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale semnificative”: sprijin public nerambursabil de tip plăți compensatorii. Intensitatea sprijinului public nerambursabil –maxim 100%.

13.3 „Plăți compensatorii pentru zone care se confruntă cu constrângeri specifice”: sprijin public nerambursabil de tip plăți compensatorii. Intensitatea sprijinului public nerambursabil –maxim 100%.

15.1 „Plăți pentru angajamente de silvo-mediu”: sprijin public nerambursabil de tip plăți compensatorii. Intensitatea sprijinului public nerambursabil –maxim 100%.

16.1 „Sprijin pentru înființarea și funcționarea grupurilor operaționale (GO), pentru dezvoltarea de proiecte pilot, noi produse”: sprijin public nerambursabil maxim 500.000 Euro. Intensitatea sprijinului public nerambursabil –maxim 100%.

FINANȚARE NERAMBUSRABILĂ

500.000 euro (max. 100%)

16.1a „Sprijin pentru înființarea și funcționarea grupurilor operaționale, dezvoltarea de proiecte pilot, produse și procese”: sprijin public nerambursabil maxim 500.000 Euro. Intensitatea sprijinului public nerambursabil –maxim 100%.

FINANȚARE NERAMBUSRABILĂ

500.000 euro (max. 100%)

16.4 „Sprijin acordat pentru cooperare orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare”: sprijin public nerambursabil maxim 100.000 Euro. Intensitatea sprijinului public nerambursabil –maxim 100%.

FINANȚARE NERAMBUSRABILĂ

100.000 euro (max. 100%)

16.4a „Sprijin pentru cooperarea orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare”: sprijin public nerambursabil maxim 100.000 Euro. Intensitatea sprijinului public nerambursabil –maxim 100%.

FINANȚARE NERAMBUSRABILĂ

100.000 euro (max. 100%)

17.2 „Fonduri Mutuale”: Intensitatea sprijinului public nerambursabil –maxim 65%.

Denumirea proiectului	1. Dezvoltarea programelor de promovare a activității antreprenoriale
Scopul proiectului	Dezvoltarea și sprijinirea inițiativelor antreprenoriale este de o importanță esențială, în vederea asigurării bunăstării comunității locale.
Obiective specifice	-promovarea activității antreprenoriale; -stimularea spiritului antreprenorial în cadrul populației din comună; -prezentarea modelelor de succes antreprenoriale.
Problema identificată	În comuna Păltinoasa nu există în prezent nici o instituție responsabilă cu oferirea de consiliere antreprenorială.
Soluția propusă	Construirea unui centru capabil să ofere informații în vederea facilitării inițierii unei afaceri.
Grupuri țintă	Populația Comunei Păltinoasa;
Activități principale	- construirea centrului; - informare cu privire la dezvoltarea unei afaceri.
Rezultate așteptate	- creșterea numărului întreprinderilor; - crearea de noi locuri de muncă; - creșterea contribuțiilor la bugetul de stat, bugetele locale, prin impozitele și contribuțiile plătite.
Surse de finanțare	PNDR – Submăsura 6.2 Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este sprijinirea facilitării diversificării prin înființarea și dezvoltarea de microîntreprinderi și întreprinderi mici în sectorul non-agricol din zonele rurale, în vederea unei dezvoltări economice durabile, creării de locuri de muncă și reducerii sărăciei în spațiul rural. OBIECTIVELE submăsurii - Crearea de noi activități neagricole, în special, pentru fermierii de mici dimensiuni sau membrii familiilor lor și în general, pentru micii întreprinzători din mediul rural; - Diversificarea economiei rurale prin creșterea numărului de microîntreprinderi și întreprinderi mici în sectorul non-agricol, dezvoltarea serviciilor și crearea de locuri de muncă în spațiul rural; - Încurajarea menținerii și dezvoltării activităților tradiționale; BENEFICIARI: - Fermierii sau membrii unei gospodării agricole din spațiul rural, care își diversifică activitatea prin înființarea unei activități non-agricole pentru prima dată; - Persoanele fizice neautorizate nu sunt eligibile; - Micro-întreprinderi și întreprinderile mici din spațiul rural, care își propun activități non-agricole, pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării sprijinului - Micro-întreprinderi și întreprinderi mici noi, înființate

	<p>în anul depunerii Cererii de finanțare sau cu o vechime de maxim 3 ani fiscali, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii proiectului(start-ups)</p> <p>PNDR- Submăsura 6.4 - Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole</p> <p>SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este de sprijin pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici din mediul rural, care își creează sau dezvoltă activități non-agricole în zonele rurale.</p> <p>OBIECTIVELE submăsurii 6.4.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stimularea mediului de afaceri din rural, contribuind la creșterea numărului de activități non-agricole desfășurate în zonele rurale; - Dezvoltarea activităților non-agricole existente; crearea de locuri de muncă, creșterea veniturilor populației rurale și diminuarea disparităților dintre rural și urban; <p>BENEFICIARII:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Micro-întreprinderile și întreprinderile mici existente, din spațiul rural; - Micro-întreprinderile și întreprinderile mici nou-înființate, din spațiul rural, care fac dovada cofinanțării; - Fermierii sau membrii unor gospodării agricole care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități non-agricole în cadrul întreprinderii deja existente încadrabile în microîntreprinderi și întreprinderi mici; <p>POR- Axa Prioritară 2 - Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii</p> <p>Tipuri de activități</p> <ul style="list-style-type: none"> - construcția/ modernizarea și extinderea spațiului de producție/servicii IMM, inclusiv dotare cu instalații, echipamente (inclusiv sisteme IT), utilaje, mașini, inclusiv noi tehnologii crearea/ modernizare/ extinderea incubatoarelor/ acceleratoarelor de afaceri, inclusiv dezvoltarea serviciilor aferente <p>Potențiali beneficiari</p> <ul style="list-style-type: none"> - IMM uri
Posibili parteneri	Consiliul Local
Perioada de implementare	2021-2027
Sustenabilitate	Întreținerea obiectivului de investiții se va face din fondurile proprii ale solicitanților.
Documente necesare	<p>Cerere de finanțare;</p> <p>Studiu de fezabilitate/ documentație de avizare pentru lucrări de intervenții;</p> <p>Avize;</p> <p>Certificat de urbanism/ Autorizație de construire;</p>

Studiu geotehnic,
Studiu topografic;
Fișa tehnică privind condițiile de protecție a mediului.

Denumirea proiectului	2. Campanii de promovare a culturii antreprenoriale
Scopul proiectului	Creșterea competitivității întreprinderilor din comuna Păltinoasa prin promovarea culturii antreprenoriale
Obiective specifice	-creșterea gradului de informare cu privire la antreprenariat și avantajele înființării unei întreprinderi; -promovarea oportunităților de finanțare nerambursabilă disponibile în momentul respectiv.
Problema identificată	În comuna Păltinoasa, mediul de afaceri nu este competitiv, acest fapt datorându-se cunoașterii precare a noțiunilor de cultură antreprenorială. Acest fapt determină un randament scăzut al afacerilor.
Soluția propusă	Se dorește răspândirea noțiunilor și metodelor moderne de conducere a unei afaceri, bazate pe cunoaștere. Totodată, se va urmări informarea potențialilor beneficiari cu privire la posibilitățile de accesare a surselor de finanțare disponibile pentru mediul privat.
Grupuri țintă	Populația Comunei Păltinoasa
Activități principale	-analiza oportunităților de dezvoltarea antreprenoriatului în comuna Păltinoasa; -elaborarea și distribuirea materialelor de informare; -realizarea de campanii de promovare a culturii antreprenoriale;
Rezultate așteptate	- campanii de promovare a culturii antreprenoriale; -creșterea numărului de întreprinderi noi înființate; -creșterea contribuțiilor la bugetul de stat, bugetele locale, prin impozitele și contribuțiile plătite; - dezvoltarea de ansamblu a mediului de afaceri.
Surse de finanțare	SMEs Growth Romania- Granturi SEE și Norvegiene Programul dezvoltarea IMM-urilor în România Valoare program 45.000.000,00 euro - Inițiative pentru dezvoltarea modelelor de creștere a afacerilor (schemă de granturi mici) (1.000.000 euro) Se finanțează activități care să răspundă nevoilor IMM-urilor și managerilor acestora în domenii cum ar fi formarea profesională, instruirea și asistența în domenii precum drepturile de proprietate intelectuală, proiectarea, dezvoltarea strategică a afacerilor pentru firme care au minim 6 luni vechime. - Inițiative de dezvoltare a abilităților în afaceri (schemă de granturi mici) (1.000.000 euro) Se finanțează activități care să răspundă nevoilor IMM-urilor și managerilor acestora în domenii cum ar fi formarea, coaching, îndrumare acordată IMM-urilor prin clustere, organizații de afaceri (incubatoare, acceleratoare etc.), activități de sprijin în ecoinovare, economie circulară sau internaționalizare.
Posibili parteneri	Cosiliul Local
Perioada de implementare	2021-2027
Sustenabilitate	Întreținerea obiectivului de investiții se va face din fonduri proprii ale solicitanților.

Documente necesare

Cerere de finanțare.

Denumirea proiectului	3. Derularea unor programe de promovare a metodelor și tehnologiilor agricole moderne
Scopul proiectului	Încurajarea agricultorilor să introducă sau să continue metodele de producție agricolă compatibile cu protecția și îmbunătățirea mediului.
Obiective specifice	-activități de informare a persoanelor ocupate în agricultură cu privire la utilizarea noilor metode și tehnici agricole; - încurajarea dezvoltării practicilor agricole moderne; -informarea cu privire la potențialul agriculturii ecologice; -creșterea și diversificarea numărului de produse ecologice atestate produse la nivelul comunei;
Problema identificată	În comuna Păltinoasa, și în mediul rural în general, agricultorii nu dețin resursele de informare adecvate în legătură cu schimbările ce intervin în domeniul agriculturii și metodele și tehnicile moderne utilizate în agricultură.
Soluția propusă	Oferirea de consultanță și informare în ceea ce privește tendințele înregistrate în agricultură.
Grupuri țintă	Fermierii Comunei Păltinoasa
Activități principale	-promovarea metodelor și tehnologiilor agricole moderne; -consultanță în vederea utilizării unor metode eficiente și a noilor tehnologii; -informare cu privire la potențialul agriculturii ecologice și posibilitatea de atestare ca producători ecologici.
Rezultate așteptate	- creșterea nivelului de informare în rândul fermierilor; - dezvoltarea și modernizarea activităților agricole.
Surse de finanțare	PNDR, Prioritatea 1 Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale, Domeniul de intervenție 1A Încurajarea inovării, a cooperării și a creării unei baze de cunoștințe în zonele rurale, Măsura 2 Servicii de consiliere, servicii de gestionare a exploatației agricole și servicii de înlocuire în cadrul exploatației Submăsura 2.1 Servicii de consiliere pentru fermieri, tinerii fermieri, microîntreprinderi și întreprinderile mici.
Posibili parteneri	Cosiliul Local Mediul de afaceri/Fermierii Camera Agricolă Suceava
Perioada de implementare	2021-2027
Sustenabilitate	Întreținerea obiectivului de investiții se va face din fonduri proprii ale solicitanților.
Documente necesare	Cerere de finanțare.

Denumirea proiectului	4. Consolidare și amenajarea lăcașelor de cult din comuna Păltinoasa
Scopul proiectului	Atragerii unui număr cât mai mare de turiști români, cât și străini, îmbunătățind serviciile oferite în zonă.
Obiective specifice	-punerea în valoare, dezvoltarea patrimoniului cultural local; -organizarea de evenimente culturale.
Problema identificată	Lăcașele de cult de pe raza comunei necesită consolidare și amenajare.
Soluția propusă	Consolidarea și amenajarea lăcașelor de cult
Grupuri țintă	Populația Comunei Păltinoasa; Turiști români și străini.
Activități principale	-consolidare, amenajare lăcașe de cult
Rezultate așteptate	- creșterea potențialului turistic.
Surse de finanțare	PNDR Submăsura 7.6. Investiții asociate cu protejarea patrimoniului cultural
Posibili parteneri	Consiliul Local
Perioada de implementare	2016-2018
Sustenabilitate	Întreținerea obiectivului de investiții se va face din fonduri proprii ale solicitanților.
Documente necesare	Cerere de finanțare; Studiu de fezabilitate/ documentație de avizare pentru lucrări de intervenții; Avize; Certificat de urbanism/ Autorizație de construire; Studiu geotehnic, Studiu topografic; Fișa tehnică privind condițiile de protecție a mediului.

Denumirea proiectului	5. Susținerea parteneriatelor de tip public-privat pentru valorificarea resurselor locale (ferme piscicole, ferme agro-zootehnice – prelucrare lapte, carne, prelucrarea lemnului, etc.)
Scopul proiectului	Promovarea produselor locale
Obiective specifice	-creșterea notorietății produselor din Comuna Păltinoasa; -creșterea atractivității generale a mediului economic local; -susținerea dezvoltării mediului de afaceri local; -creșterea nivelului de trai al locuitorilor; -valorificarea superioară a resurselor locale ale comunei Păltinoasa. - prelucrarea lemnului
Problema identificată	Resursele locale sunt slab valorificate la nivelul comunei Păltinoasa.
Soluția propusă	Pentru a implementa și a coordona activitățile de promovare a produselor locale, oricare ar fi domeniul de activitate din care provin, se impune crearea unor ferme. Deasemenea, conform Strategiei de Dezvoltare a Județului Suceava perioada 2011-2020 un accent deosebit, pentru Comuna Păltinoasa se pune pe activitatea de prelucrare a lemnului, agricultură și prelucrarea laptelui și cărnii.
Grupuri țintă	Populația Comunei Păltinoasa; Instituțiile publice din comuna Păltinoasa.
Activități principale	-înființarea fermelor în vederea promovării a produselor din comuna Păltinoasa; -organizarea unui târg pentru promovarea produselor locale.
Rezultate așteptate	- creșterea consumului de produse locale. - creșterea numărului de locuri de muncă. - creșterea notorietății produselor locale.
Surse de finanțare	PNDR Sub-măsura 6.3 „Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici”, DIZA Îmbunătățirea performanței economice a tuturor fermelor și facilitarea restructurării și modernizării fermelor, în special în vederea creșterii participării și orientării către piață, cât și a diversificării agricole.
Posibili parteneri	Consiliul Local Consiliul Județean Suceava
Perioada de implementare	2021-2027
Sustenabilitate	Întreținerea obiectivului de investiții se va face din fonduri proprii și fonduri publice.
Documente necesare	Cerere de finanțare; Studiu de fezabilitate/ documentație de avizare pentru lucrări de intervenții; Avize; Certificat de urbanism/ Autorizație de construire;

Studiu geotehnic,
Studiu topografic;
Fișa tehnică privind condițiile de protecție a mediului.

Denumirea proiectului	6.Facilitarea accesului la sprijin și consultanță profesională pentru întreprinzători agricoli prin crearea unui centru de calificare
Scopul proiectului	Dezvoltarea și modernizarea activității agricole.
Obiective specifice	-dezvoltarea comunei Păltinoasa; -creșterea viabilității economice -exploatarea optimă a potențialul agricol al zonei.
Problema identificată	Activitatea agricolă a Comunei Păltinoasa nu este bine reprezentată la nivelul comunei, înregistrându-se decalaje tehnologice mari.
Soluția propusă	Crearea unui centru de calificare în ceea ce privește exploatarea agricolă și produsele alimentare ecologice rezultate.
Grupuri țintă	Populația Comunei Păltinoasa; Populația județului Suceava.
Activități principale	-construirea centrului; -organizarea de cursuri în domeniul agriculturii, creșterii animalelor .
Rezultate așteptate	-creșterea productivității agricole. -creșterea notorietății produselor locale;
Surse de finanțare	PNDR 9.1. Înființarea grupurilor de producători în sectorul agricol SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este încurajarea înființării și funcționării administrative a grupurilor de producători în sectorul agricol, recunoscute în conformitate cu prevederile legislației naționale. Beneficiarii eligibili pentru sprijinul financiar nerambursabil sunt: Grupurile de producători care se încadrează în definiția IMM-urilor și care sunt recunoscute conform legislației naționale în vigoare, pentru unul sau mai multe produse din grupele de produse agricole.
Posibili parteneri	Consiliul Local
Perioada de implementare	2021-2027
Sustenabilitate	Întreținerea obiectivului de investiții se va face din fonduri proprii și fonduri publice.
Documente necesare	Cerere de finanțare; Studiu de fezabilitate/ documentație de avizare pentru lucrări de intervenții; Avize; Certificat de urbanism/ Autorizație de construire; Studiu geotehnic, Studiu topografic; Fișa tehnică privind condițiile de protecție a mediului.

Denumirea proiectului	7. Extinderea suprafețelor irigate la nivelul Comunei Păltinoasa
Scopul proiectului	Dezvoltarea și îmbunătățirea activității agricole
Obiective specifice	- exploatarea optimă a potențialul agricol al zonei; - extinderea suprafețelor irigate
Problema identificată	În acest moment sistemele de irigații sunt nefuncționale.
Soluția propusă	Realizarea activităților de irigații în vederea eficientizării agriculturii.
Grupuri țintă	Fermierii locali
Activități principale	- facilitarea accesului la sisteme de irigații.
Rezultate așteptate	- creșterea productivității agricole. - creșterea notorietății produselor locale; - dezvoltarea armonioasă a agriculturii.
Surse de finanțare	Fonduri proprii PNDR 4. Investiții în active fizice, 4.3. Investiții pentru dezvoltarea, modernizarea și adaptarea infrastructurii agricole și silvice, managementul, Înființare, extindere și modernizare a infrastructurii de irigații (5A)
Posibili parteneri	Consiliul Local
Perioada de implementare	2021-2027
Sustenabilitate	Întreținerea obiectivului de investiții se va face din fonduri proprii și fonduri publice.
Documente necesare	Cerere de finanțare; Studiu de fezabilitate/ documentație de avizare pentru lucrări de intervenții; Avize; Studiu geotehnic, Studiu topographic.

Denumirea proiectului	8. Înființarea unor puncte de colectare a laptelui și a produselor agricole
Scopul proiectului	Promovarea produselor locale
Obiective specifice	-activitate de colectare -stimularea micilor producători -valorificarea superioară a resurselor locale ale comunei Păltinoasa.
Problema identificată	Resursele locale sunt slab valorificate la nivelul comunei Păltinoasa.
Soluția propusă	Valorificare producției agricole prin înființarea de puncte de colectare a laptelui și a produselor agricole.
Grupuri țintă	Populația Comunei Păltinoasa; Populația județului Suceava.
Activități principale	-înființarea punctelor de colectare; -organizarea unui târg pentru promovarea produselor locale.
Rezultate așteptate	-creșterea consumului produselor locale. -creșterea numărului de locuri de muncă. -creșterea notorietății produselor locale;
Surse de finanțare	Bugetul de stat Fonduri europene PNDR- Submăsura 4.2. Sprijin pentru investiții în procesarea și marketingul produselor agricole Sprijinul nerambursabil este de max. 50% din totalul cheltuielilor eligibile și poate ajunge la 1,5 milioane Euro. Beneficiarii eligibili: Întreprinderile definite conform legislației naționale.
Posibili parteneri	Consiliul Local
Perioada de implementare	2021-2027
Sustenabilitate	Întreținerea obiectivului de investiții se va face din fonduri proprii și fonduri publice.
Documente necesare	Cerere de finanțare; Studiu de fezabilitate/ documentație de avizare pentru lucrări de intervenții; Avize; Certificat de urbanism/ Autorizație de construire;

Titlul proiectului	9. Construire Teren de sport în comuna Păltinoasa
Scopul proiectului	Construire teren de sport în comuna Păltinoasa
Obiective specifice	- facilitarea accesului la educație de calitate prin amenajarea unui spațiu adecvat desfășurării orelor de sport pentru elevii comunei; - încurajarea activităților sportive în cadrul comunei;
Problema identificată	Lipsa unui spațiu adecvat desfășurării activităților cu caracter sportiv în cadrul localității
Soluția propusă	Conceperea unor proiecte viabile de atragere finanțare în vederea Construirii Terenului de sport
Grupuri țintă	Populația comunei cu precădere populația școlară
Activități principale	- construirea terenului de sport; - amenajarea și dotarea terenului de sport în concordanță cu activitățile care se vor desfășura în cadrul acestuia;
Rezultate așteptate	- construirea terenului de sport; - amenajarea și dotarea terenului de sport în concordanță cu activitățile care se vor desfășura în cadrul acestuia;
Surse de finanțare	Bugetul local CNI-Compania Națională de Investiții –Subprogramul "Complexuri Sportive"- Conform art. 3, alin. 1 din Anexa 3 la OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare se pot finanța următoarele categorii de servicii și lucrări: expertizare tehnică / expertizare energetică / proiectare / construcții noi / reabilitare / consolidare / extindere / modernizare / finalizare structuri începute cu aceeași destinație / dotare b. Conform art 1. alin. 2, lit. c) din OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare, expresia complexuri sportive semnifică spații și terenuri special amenajate pe care se pot desfășura activități sportive și de recreere, acoperite sau în aer liber, inclusiv activități conexe
Posibili parteneri	Consiliul Județean
Perioada de implementare	2021-2027
Documente necesare	Cerere de finanțare

Denumirea proiectului	10. Racordarea Școlii Tîmpoceni la rețeaua de apă-canal a comunei
Scopul proiectului	Îmbunătățirea infrastructurii sociale a comunei Păltinoasa prin modernizarea și extinderea rețelei de apă canal
Obiective specifice	- îmbunătățirea aspectului general al Comunei Păltinoasa - creșterea atractivității comunei în vederea derulării activităților economice; - facilitarea accesului la utilități pentru copiii Școlii Tîmpoceni - diminuarea discrepanțelor sociale și economice de la nivel local
Problema identificată	Starea rețelei de apă-canal a comunei constituie o problemă importantă pentru locuitorii acesteia prin prisma conectării la utilități a singurei unități școlare din zonă.
Soluția propusă	Racordarea Școlii Tîmpoceni la rețeaua de apă-canal a comunei
Grupuri țintă	Elevii Școlii Tîmpoceni; Populația Comunei Păltinoasa; Agenții economice care activează în Comuna Păltinoasa; Instituțiile publice din comuna Păltinoasa; Potențialii investitori.
Activități principale	- extinderea conductelor principale de apă potabilă și canalizare până la sediul școlii din zona Tîmpoceni
Rezultate așteptate	- Racordarea Școlii Tîmpoceni la rețeaua de apă-canal a comunei; - Facilitarea accesului la utilități pentru elevii și profesorii Școlii Tîmpoceni;
Surse de finanțare	Bugetul local CNI –Compani Națională de Investiții Programul Național de Construcții de Interes Public și Social Subprogramul "FOSE SEPTICE, MICROSTAȚII DE EPURARE, SISTEME DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI SISTEME DE CANALIZARE" Conform art. 3, alin. 1 din Anexa 3 la OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare se pot finanța următoarele categorii de servicii și lucrări: expertizare tehnică / proiectare / construcții noi / reabilitare / consolidare / extindere / modernizare / finalizare structuri începute cu aceeași destinație / dotare b. Conform art 1. alin. 2, lit. p) – r) din OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare, expresia: - Sistem de canalizare semnifică ansamblul construcțiilor și terenurilor aferente instalațiilor tehnologice, echipamentelor funcționale și dotărilor specifice, prin care se realizează serviciul public de canalizare și care cuprinde, de regulă, următoarele componente: racorduri de canalizare de la punctul de delimitare a proprietății și preluare; rețele de canalizare; stații de pompare; stații de epurare; colectoare de evacuare spre emisar; guri de vărsare în emisar; depozite de nămol deshidratat. - Sistem de alimentare cu apă semnifică ansamblul construcțiilor și terenurilor, instalațiilor tehnologice,

	<p>echipamentelor funcționale și dotărilor specifice, prin care se realizează serviciul public de alimentare cu apă și care cuprinde, de regulă, următoarele componente: captări, aducțiuni, stații de tratare, stații de pompare cu sau fără hidrofor, rezervoare de înmagazinare, rețele de transport și distribuție, bransamente, până la punctul de delimitare a proprietății</p>
Posibili parteneri	Consiliul Local
Perioada de implementare	2021-2027
Sustenabilitate	Întreținerea obiectivului de investiții se va face din bugetul local ținând cont că există un impact favorabil evident asupra activității economice, astfel reabilitarea infrastructurii de apă-canal va dinamiza mediul de afaceri local, și mediul educațional fapt ce va avea un impact pozitiv și asupra bugetului local.
Documente necesare	<p>Cerere de finanțare; Studiu de fezabilitate/ documentație de avizare pentru lucrări de intervenții; Avize; Certificat de urbanism/ Autorizație de construire; Studiu geotehnic, Studiu topografic; Fișa tehnică privind condițiile de protecție a mediului.</p>

Denumirea proiectului	11. Construire poduri in Comuna Paltinoasa
Scopul proiectului	Îmbunătățirea accesibilității comunei Păltinoasa prin reabilitarea și construirea de poduri și podețe
Obiective specifice	-îmbunătățirea aspectului general al Comunei Păltinoasa -mărirea siguranței rutiere și fluidizarea traficului rutier;
Problema identificată	Starea podurilor și podețelor reprezintă o problemă importantă pentru locuitorii comunei
Soluția propusă	Reabilitarea și construirea de poduri și podețe
Grupuri țintă	Populația Comunei Păltinoasa; Agenții economice care activează în Comuna Păltinoasa; Instituțiile publice din comuna Păltinoasa; Potențialii investitori.
Activități principale	-contruirea de podețe.
Rezultate așteptate	-fluidizarea traficului; -viteza de circulație va crește iar durata de tranzitare a comunei se va reduce, lucru ce va aduce o economie de timp. -creșterea atractivității comunei, prin îmbunătățirea aspectului comunei.
Surse de finanțare	Buget local PNI Anghel Saligny PNDR Submăsura 7.2 Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică CNI –Compani Națională de Investiții Programul Național de Construcții de Interes Public și Social Subprogramul” ALTE OBIECTIVE DE INTERES PUBLIC SAU SOCIAL ÎN DOMENIUL CONSTRUCȚIILOR” Conform art. 3, alin. 1 din Anexa 3 la OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare se pot finanța următoarele categorii de servicii și lucrări: expertizare tehnică / expertizare energetică / proiectare / construcții noi / reabilitare / consolidare / extindere / modernizare / finalizare structuri începute cu aceeași destinație / dotare b. Conform art 1. alin. 2, lit. j) din OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare, expresia alte obiective de interes public sau social in domeniul construcțiilor semnifică orice tip de construcții care se realizează pentru satisfacerea nevoilor materiale și spirituale ale comunităților locale, inclusiv la nivel național, care nu se încadrează în restul categoriilor de subprograme
Posibili parteneri	Consiliul Local
Perioada de implementare	2021-2027
Sustenabilitate	Întreținerea obiectivului de investiții se va face din bugetul local ținând cont că există un impact favorabil evident asupra activității economice, astfel reabilitarea podului și a podețelor va dinamiza mediul de afaceri local, fapt ce va avea un impact pozitiv și asupra bugetului local.
Documente necesare	Cerere de finanțare; Studiu de fezabilitate/ documentație de avizare pentru lucrări de intervenții; Avize;

Certificat de urbanism/ Autorizație de construire;
Fișa tehnică privind condițiile de protecție a mediului.

Denumirea proiectului	12. Reabilitarea drumurilor agricole
Scopul proiectului	Îmbunătățirea accesibilității comunei Păltinoasa prin reabilitarea drumurilor agricole
Obiective specifice	-îmbunătățirea aspectului general al Comunei Păltinoasa -dezvoltarea de ansamblu a comunei.
Problema identificată	Starea drumurilor agricole îngreunează accesul către exploatațile agricole.
Soluția propusă	Lucrările prevăzute a se efectua constau în realizarea unei fundații care se va umple cu balast și piatră spartă, și asfaltarea drumului.
Grupuri țintă	Populația Comunei Păltinoasa; Instituțiile publice din comuna Păltinoasa; Potențialii investitori.
Activități principale	-realizarea de fundații -umplerea -asfaltarea.
Rezultate așteptate	-noi oportunități de dezvoltare a sectorului legumicol prin faptul că accesul la sole al cultivatorilor din comună va fi mult mai ușor decât în prezent.
Surse de finanțare	PNDR Submăsura 4.3 – „Investiții pentru dezvoltarea, modernizarea sau adaptarea infrastructurii agricole și silvice” – componenta de Infrastructură de acces. CNI –Compani Națională de Investiții Programul Național de Construcții de Interes Public și Social Subprogramul “DRUMURI DE INTERES LOCAL ȘI DRUMURI DE INTERES JUDEȚEAN” Conform art. 3, alin. 1 din Anexa 3 la OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare se pot finanța următoarele categorii de servicii și lucrări: expertizare tehnică / proiectare / construcții noi / reabilitare / consolidare / extindere / modernizare / finalizare structuri începute cu aceeași destinație / dotare b. Conform art 1. alin. 2, lit. o) din OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare, expresia drumuri de interes local și drumuri de interes județean semnifică căi de comunicație terestră special amenajate pentru circulația vehiculelor și pietonilor, clasificate conform prevederilor OG 43/1997 privind regimul drumurilor, republicată cu modificările și completările ulterioare, prin acte ale autorităților publice
Posibili parteneri	Consiliul Local
Perioada de implementare	2021-2027
Sustenabilitate	Întreținerea obiectivului de investiții se va face din bugetul local.
Documente necesare	Cerere de finanțare; Studiu de fezabilitate/ documentație de avizare pentru lucrări de intervenții; Avize; Certificat de urbanism/ Autorizație de construire; Studiu geotehnic, Studiu topografic;

Fișa tehnică privind condițiile de protecție a mediului.

Titlul proiectului	13.Extinderea și dezvoltarea rețelei de apă și canalizare în toate locuințele Comunei Păltinoasa (Păltinoasa, Capu Codrului)
Scopul proiectului	Extinderea infrastructurii tehnico-edilitare în vederea creșterii calității vieții.
Obiective specifice	- extindere racordare rețea de apă și canalizare
Problema identificată	În prezent pe teritoriul Comunei Păltinoasa s-a realizat un proiect de extindere a sistemului de alimentare cu apă și canalizare, necesitatea fiind extinderea branșamentelor la toate locuințele și acoperirea integral a comunei cu aceste utilități
Soluția propusă	Proiectul presupune extinderea și dezvoltarea rețelei de apă și canalizare.
Grupuri țintă	Cetățenii comunei Păltinoasa Agenții economici Instituțiile publice
Activități principale	- extindere rețea de apă - extindere canalizare.
Rezultate așteptate	- îmbunătățirea condițiilor de viață a populației comunei; - atragerea investițiilor - crearea de noi locuri de muncă.
Surse de finanțare	Bugetul local PNRR- Pilonul I- Sistemul de management al apei PNDR, Submăsura 7.2 Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică. CNI –Compania Națională de Investiții Programul Național de Construcții de Interes Public și Social Subprogramul "FOSE SEPTICE, MICROSTAȚII DE EPURARE, SISTEME DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI SISTEME DE CANALIZARE" Conform art. 3, alin. 1 din Anexa 3 la OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare se pot finanța următoarele categorii de servicii și lucrări: expertizare tehnică / proiectare/construcții noi /reabilitare/consolidare/extindere /modernizare/finalizare structuri începute cu aceeași destinație/ dotare Conform art 1. alin. 2, lit. p) – r) din OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare, expresia: - Sistem de canalizare semnifică ansamblul construcțiilor și terenurilor aferente instalațiilor tehnologice, echipamentelor funcționale și dotărilor specifice, prin care se realizează serviciul public de canalizare și care cuprinde, de regulă, următoarele componente: racorduri de canalizare de la punctul de delimitare a proprietății și preluare; rețele de canalizare; stații de pompare; stații de epurare; colectoare de evacuare spre emisar; guri de vărsare în emisar; depozite de nămol deshidratat. - Sistem de alimentare cu apă semnifică ansamblul construcțiilor și terenurilor, instalațiilor tehnologice, echipamentelor funcționale și dotărilor specifice, prin care

	se realizează serviciul public de alimentare cu apă și care cuprinde, de regulă, următoarele componente: captări, aducțiuni, stații de tratare, stații de pompare cu sau fără hidrofor, rezervoare de înmagazinare, rețele de transport și distribuție, branșamente, până la punctul de delimitare a proprietății
Posibili parteneri	Consiliul Local
Perioada de implementare	2021-2027
Sustenabilitate	Întreținerea obiectivului de investiții se va face din bugetul local
Documente necesare	<ul style="list-style-type: none"> - Cerere finanțare - Studiu fezabilitate - Raport - evaluarea impactului asupra mediului (acordul de mediu)

Denumirea proiectului	14. Realizarea lucrărilor de infrastructură pentru reabilitarea și modernizarea drumurilor comunale din satele Paltinoasa și Capu Codrului
Scopul proiectului	Îmbunătățirea accesibilității comunei Păltinoasa prin reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport
Obiective specifice	- îmbunătățirea aspectului general al Comunei Păltinoasa - creșterea atractivității comunei în vederea derulării activităților economice; - mărirea siguranței rutiere și fluidizarea traficului rutier.
Problema identificată	Starea infrastructurii rutiere constituie o problemă importantă pentru locuitorii comunei.
Soluția propusă	Reabilitarea și modernizarea drumurilor comunale
Grupuri țintă	Populația Comunei Păltinoasa; Agenții economice care activează în Comuna Păltinoasa; Instituțiile publice din comuna Păltinoasa; Potențialii investitori.
Activități principale	- modernizarea carosabilului.
Rezultate așteptate	- fluidizarea traficului; - viteza de circulație va crește iar durata de tranzitare a comunei se va reduce, lucru ce va aduce o economie de timp.
Surse de finanțare	Bugetul local PNI Anghel Saligny Programul Operațional Regional, AXA PRIORITARĂ 6: Îmbunătățirea infrastructurii rutiere de importanță regională și locală, Prioritatea de investiții 6.1 Stimularea mobilității regionale prin conectarea infrastructurilor rutiere regionale la infrastructura TEN - T CNI – Compani Națională de Investiții Programul Național de Construcții de Interes Public și Social Subprogramul "DRUMURI DE INTERES LOCAL ȘI DRUMURI DE INTERES JUDEȚEAN" Conform art. 3, alin. 1 din Anexa 3 la OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare se pot finanța următoarele categorii de servicii și lucrări: expertizare tehnică / proiectare / construcții

	noi / reabilitare / consolidare / extindere / modernizare / finalizare structuri începute cu aceeași destinație / dotare b. Conform art 1. alin. 2, lit. o) din OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare, expresia drumuri de interes local și drumuri de interes județean semnifică căi de comunicație terestră special amenajate pentru circulația vehiculelor și pietonilor, clasificate conform prevederilor OG 43/1997 privind regimul drumurilor, republicată cu modificările și completările ulterioare, prin acte ale autorităților publice
Posibili parteneri	Consiliul Local
Perioada de implementare	2021-2027
Sustenabilitate	Întreținerea obiectivului de investiții se va face din bugetul local ținând cont că există un impact favorabil evident asupra activității economice, astfel reabilitarea infrastructurii de drumuri va dinamiza mediul de afaceri local, fapt ce va avea un impact pozitiv și asupra bugetului local.
Documente necesare	<p>Cerere de finanțare;</p> <p>Studiu de fezabilitate/ documentație de avizare pentru lucrări de intervenții;</p> <p>Avize;</p> <p>Certificat de urbanism/ Autorizație de construire;</p> <p>Studiu geotehnic,</p> <p>Studiu topografic;</p> <p>Fișa tehnică privind condițiile de protecție a mediului.</p>

Titlul proiectului	15.Înființarea rețelei de gaze naturale
Scopul proiectului	Dezvoltarea rețelei de gaze natural în vederea creșterii calității vieții.
Obiective specifice	- racordarea comunei la rețeaua de gaze.
Problema identificată	În prezent pe teritoriul Comunei Păltinoasa există rețea de gaze naturale.
Soluția propusă	Proiectul presupune racordarea la rețeaua de gaze naturale a comunei.
Grupuri țintă	Cetățenii comunei Păltinoasa Agenții economici Instituțiile publice
Activități principale	-conductă de racord gaze naturale în regim de presiune înaltă. -rețea de distribuție gaze naturale dimensionată în funcție de debitul instalat.
Rezultate așteptate	- îmbunătățirea condițiilor de viață a populației comunei; - atragerea investițiilor - crearea de noi locuri de muncă.
Surse de finanțare	Bugetul local PNRR- Programul Național de Redresare și Reziliență Programul Operațional Infrastructură Mare POIM/859/8/2/Creșterea gradului de interconectare a Sistemului Național de Transport a gazelor naturale cu alte state vecine/2/Creșterea gradului de interconectare a Sistemului Național de Transport a gazelor naturale cu alte state vecine.
Posibili parteneri	Consiliul Local Consiliul Județean
Perioada de implementare	2021-2027
Sustenabilitate	Întreținerea obiectivului de investiții se va face din bugetul local
Documente necesare	- Cerere finanțare Studiu de fezabilitate/ documentație de avizare pentru lucrări de intervenții; - Raport - evaluarea impactului asupra mediului (acordul de mediu) - Avize

Titlul proiectului	16. Amenajare parcuri pentru recreere și locuri de joacă pentru copii în satele Păltinoasa și Capu Codrului
Scopul proiectului	Îmbunătățirea calității vieții populației prin dezvoltarea infrastructurii de petrecere a timpului liber la nivel local
Obiective specifice	-diversificarea posibilităților de petrecere a timpului liber, atât pentru locuitorii comunei Păltinoasa, cât și pentru turiști -creșterea suprafeței de spații verzi amenajate cu minim 40% față de situația din prezent.
Problema identificată	Una dintre problemele comunei Păltinoasa este lipsa spațiilor verzi și slaba diversitate a posibilităților de petrecere a timpului liber. În comuna Păltinoasa infrastructura de petrecere a timpului liber este foarte slab dezvoltată.
Soluția propusă	Proiectul constă în crearea de parcuri publice și a locurilor de joacă pentru copii.
Grupuri țintă	Turiștii români și străini Populația comunei Agenții economici
Activități principale	-amenajare infrastructură de acces (căi de acces, alei, etc.) -amenajare cu mobilier urban (bănci, coșuri de gunoi, toalete, etc.) -amenajare locuri de joacă pentru copii -construire mini-fântâni arteziene -amenajare zone de recreere adulți -construire foișor
Rezultate așteptate	- spații verzi amenajate - spații de joacă pentru copii - bănci - coșuri de gunoi - alei - Minim 1 zonă de recreere adulți - 6 foișoare - noi locuri de muncă
Surse de finanțare	Bugetul local Bugetul de stat prin Ministerul Mediului - Programul Național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități. CNI –Compania Națională de Investiții Programul Național de Construcții de Interes Public și Social Subprogramul "ALTE OBIECTIVE DE INTERES PUBLIC SAU SOCIAL ÎN DOMENIUL CONSTRUCȚIILOR" Conform art. 3, alin. 1 din Anexa 3 la OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare se pot finanța următoarele categorii de servicii și lucrări: expertizare tehnică / expertizare energetică / proiectare / construcții noi / reabilitare / consolidare / extindere / modernizare / finalizare structuri începute cu aceeași destinație / dotare Conform art 1. alin. 2, lit. j) din OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare, expresia alte obiective de interes public sau social in domeniul construcțiilor semnifică orice tip de construcții care se realizează pentru satisfacerea nevoilor

	materiale și spirituale ale comunităților locale, inclusiv la nivel național, care nu se încadrează în restul categoriilor de subprograme
Posibili parteneri	Consiliul Județean, Agenția pentru Protecția Mediului Mediul de afaceri
Perioada de implementare	2021-2027
Sustenabilitate	Ulterior implementării proiectului, întreținerea parcului va fi responsabilitatea Primăriei Comunei Păltinoasa.
Documente necesare	Cerere finanțare Plan Urbanistic Zonal (PUZ) Raport - evaluarea impactului asupra mediului (acordul de mediu) Studiu Fezabilitate.

Titlul proiectului	17.Înființarea și dotarea serviciilor publice cu utilaje
Scopul proiectului	Reducerea riscului de producere a dezastrelor naturale
Obiective specifice	Înființarea și dotarea serviciilor comunitare cu utilaje și echipamente (autogreder, buldoexcavator, mașina pompieri etc.).
Problema identificată	Este nevoie de achiziționarea unor utilaje pentru intervenții în situații de urgență cât și pentru întreținerea spațiilor verzi.
Soluția propusă	Proiectul presupune prima înființarea a serviciilor publice cât și dotarea corespunzătoare acestora.
Grupuri țintă	Cetățenii comunei Păltinoasa Agenții economici Instituțiile publice
Activități principale	- înființare servicii publice - dotarea cu utilaje/echipamente.
Rezultate așteptate	- îmbunătățirea condițiilor de viață a populației comunei - reducerea factorilor de risc pentru siguranța populației - atragerea de investitori în zonă - crearea de noi locuri de muncă.
Surse de finanțare	Bugetul local PNDR-prin intermediul GAL-ului Confluențe Nordice
Posibili parteneri	Consiliul Județean.
Perioada de implementare	2021-2027
Sustenabilitate	Întreținerea obiectivului de investiții se va face din bugetul local.
Documente necesare	- Cerere finanțare - Studiu fezabilitate - Avize.

Titlul proiectului	18. Modernizarea terenului de sport din comuna Păltinoasa, sat Păltinoasa
Scopul proiectului	Încurajarea desfășurării de activități sportive
Obiective specifice	-îmbunătățirea condițiilor pentru desfășurarea activităților sportive; -creșterea numărului de competiții sportive organizate la nivelul comunei Păltinoasa.
Problema identificată	În prezent, în comuna Păltinoasa nu există terenuri de sport amenajate corespunzător.
Soluția propusă	Proiectul prezent constă în construirea unui teren de sport. Implementarea proiectului va duce la îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a activităților sportive la nivel local, dar și la creșterea numărului de competiții sportive organizate.
Grupuri țintă	Populația comunei Păltinoasa Unitățile școlare
Activități principale	- Amenajarea terenului în vederea construcției; - Construire teren de sport.
Rezultate așteptate	- un teren de sport.
Surse de finanțare	Buget local Fonduri guvernamentale CNI- Compania Națională de Investiții Programul Național de Construcții de Interes Public și Social Subprogramul "COMPLEXURI SPORTIVE" Conform art. 3, alin. 1 din Anexa 3 la OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare se pot finanța următoarele categorii de servicii și lucrări: expertizare tehnică / expertizare energetică / proiectare / construcții noi / reabilitare / consolidare / extindere / modernizare / finalizare structuri începute cu aceeași destinație / dotare Conform art 1. alin. 2, lit. c) din OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare, expresia complexuri sportive semnifică spații și terenuri special amenajate pe care se pot desfășura activități sportive și de recreere, acoperite sau în aer liber, inclusiv activități conexe
Posibili parteneri	Consiliul Județean
Perioada de implementare	2021-2027
Sustenabilitate	Ulterior finalizării implementării proiectului, cheltuielile de funcționare și administrare a terenului de sport vor fi susținute din bugetul local al comunei Păltinoasa.
Documente necesare	Cerere finanțare Plan Urbanistic Zonal (PUZ) Planul de amenajare al locației / teritoriului Proiect execuție Raport - evaluarea impactului asupra mediului (acordul de mediu).

Titlul proiectului	19. Înființare piață agroalimentară din comuna Păltinoasa
Scopul proiectului	Încurajarea desfășurării de activități de comerț.
Obiective specifice	- îmbunătățirea condițiilor pentru desfășurarea activităților de comerț la nivelul comunei; - crearea condițiilor necesare derulării activității (amenajarea pieței, construirea de grupuri sanitare, etc).
Problema identificată	În prezent, în comuna Păltinoasa nu există piață agroalimentară pentru derularea în condiții optime a activității.
Soluția propusă	Proiectul prezent constă în înființarea unei piețe agroalimentare. Implementarea proiectului va duce la îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a activităților de comerț la nivel local, dar și la creșterea veniturilor bugetului local cât și a comercianților locali.
Grupuri țintă	Populația comunei Păltinoasa
Activități principale	- amenajarea corespunzătoare a pieței; - realizarea de lucrări de modernizare.
Rezultate așteptate	- o piață agroalimentară amenajată. - dezvoltarea activității de comerț; - creșterea contribuțiilor la bugetul local și de stat.
Surse de finanțare	Buget local Fonduri guvernamentale CNI –Compania Națională de Investiții Programul Național de Construcții de Interes Public și Social Subprogramul "ALTE OBIECTIVE DE INTERES PUBLIC SAU SOCIAL ÎN DOMENIUL CONSTRUCȚIILOR" Conform art. 3, alin. 1 din Anexa 3 la OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare se pot finanța următoarele categorii de servicii și lucrări: expertizare tehnică / expertizare energetică / proiectare / construcții noi / reabilitare / consolidare / extindere / modernizare / finalizare structuri începute cu aceeași destinație / dotare Conform art 1. alin. 2, lit. j) din OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare, expresia alte obiective de interes public sau social in domeniul construcțiilor semnifică orice tip de construcții care se realizează pentru satisfacerea nevoilor materiale și spirituale ale comunităților locale, inclusiv la nivel național, care nuse încadrează în restul categoriilor de subprograme.
Posibili parteneri	Consiliul Județean
Perioada de implementare	2021-2027
Sustenabilitate	Ulterior finalizării implementării proiectului, cheltuielile de funcționare și administrare a pieței vor fi susținute din bugetul local al comunei Păltinoasa.
Documente necesare	Cerere finanțare Plan Urbanistic Zonal (PUZ) Planul de amenajare al locației / teritoriului Proiect execuție Raport - evaluarea impactului asupra mediului (acordul de mediu).

Titlul proiectului	20.Înființarea unui centru pentru sprijinirea șomerilor în vederea reintegrării acestora pe piața muncii
Scopul proiectului	Îmbunătățirea participării pe piața forței de muncă și reducerea ratei șomajului în rândul populației comunei Păltinoasa.
Obiective specifice	-diminuarea ratei șomajului; -acțiuni de îmbunătățire a nivelului de calificare a șomerilor, furnizarea de consiliere, orientare și formare.
Problema identificată	În prezent, în comuna Păltinoasa nu există un centru pentru sprijinirea șomerilor și a persoanelor fără un loc de muncă.
Soluția propusă	Proiectul prezent constă în înființarea unui centru pentru sprijinirea șomerilor. Implementarea proiectului va duce la îmbunătățirea capacității de inserție profesională și a productivității forței de muncă locale.
Grupuri țintă	Populația comunei Păltinoasa
Activități principale	- construirea centrului pentru sprijinirea șomerilor. - oferirea de consiliere; - reintegrarea pe piața muncii a persoanelor fără un loc de muncă.
Rezultate așteptate	-un centru pentru sprijinirea șomerilor; -diminuarea numărului de persoane șomere sau fără un loc de muncă; -creșterea gradului de calificare a persoanelor șomere sau în căutare unui loc de muncă.
Surse de finanțare	Buget local Fonduri POCU -Axa Prioritară 3 - Locuri de muncă pentru toți, Prioritatea de investiții 3.1. acces la locuri de muncă pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă și pentru persoanele inactive, inclusiv pentru șomerii de lungă durată și pentru persoanele cu șanse mici de angajare, inclusiv prin inițiative locale de angajare și sprijin pentru mobilitatea forței de muncă
Posibili parteneri	Consiliul Județean
Perioada de implementare	2021-2027
Sustenabilitate	Ulterior finalizării implementării proiectului, cheltuielile de funcționare a centrului vor fi susținute din bugetul local al comunei Păltinoasa.
Documente necesare	Cerere finanțare Plan Urbanistic Zonal (PUZ) Planul de amenajare al locației / teritoriului Proiect execuție Raport - evaluarea impactului asupra mediului (acordul de mediu).

Titlul proiectului	21. Modernizarea sistemului de iluminat public în Comuna Păltinoasa
Scopul proiectului	Dezvoltarea infrastructurii rurale și creșterea calității vieții, prin dezvoltarea uniformă a infrastructurii utilităților de iluminat public.
Obiective specifice	-înlocuirea și completarea rețelei publice de iluminat a corpurilor de iluminat cu corpuri de iluminat cu led; -înlocuirea și completarea rețelei publice de iluminat a stâlpilor suport.
Problema identificată	Nivelul de dezvoltare scăzut al rețelei de electricitate a condus la o creștere a consumului de energie electrică în comuna Păltinoasa.
Soluția propusă	Proiectul presupune modernizarea sistemului de iluminat public
Grupuri țintă	Cetățenii comunei Păltinoasa Agenții economici Instituțiile publice
Activități principale	-organizarea și derularea procedurilor de achiziție publică pentru servicii de elaborare a documentațiilor tehnice întocmirea documentațiilor tehnice -obținerea avizelor și autorizațiilor -depunerea Cererii de Finanțare -contractare servicii de management al proiectului -constituirea Echipei de implementare a proiectului și demararea proiectului -achiziție publică de lucrări și servicii (dirigenție de șantier, audit și publicitate) -execuția lucrărilor -recepția lucrărilor -dirigenția de șantier -asistența tehnică -monitorizare, audit și raportare.
Rezultate așteptate	-modernizarea corpurilor de iluminat și a stâlpilor suport -creare de locuri de muncă
Surse de finanțare	Bugetul de stat Mecanisme Financiare Norvegiene și SEE 2014-2021 Program pentru Energie în România Apeluri pentru Propuneri Proiecte: Schemă Granturi Mici – SGS-6.1(a): Electrificare gospodării (Granturi SEE) Apel pentru Propuneri – Apel 6.1(b): Electrificare gospodării (Granturi Norvegiene) Administrația Fondului pentru Mediu-Iluminat public Programul privind sprijinirea eficienței energetice și a gestionării inteligente a energiei în infrastructura de iluminat public POR, Axa prioritară 3 Eficiența energetică în clădiri publice, Prioritate de investiții - Sprijinirea eficienței energetice și

	utilizarea energiei regenerabile in infrastructura publică, inclusiv clădiri publice și în sectorul locuințelor
Posibili parteneri	Operator energie electrică
Perioada de implementare	2021-2027
Sustenabilitate	Întreținerea obiectivului de investiții se va face din bugetul local ținând cont că vor exista o serie de economii la buget datorate implementării
Documente necesare	<ul style="list-style-type: none">- Cerere finanțare- Studiu fezabilitate- Studiu potențial energetic surse alternative- Raport - evaluarea impactului asupra mediului (acordul de mediu)

Titlul proiectului	22. Extinderea achiziționării și instalării unui sistem de supraveghere modern în vederea creșterii siguranței cetățenilor
Scopul proiectului	Creșterea siguranței comunității locale
Obiective specifice	-descurajare infracționalității -prevenirea criminalității -evaluarea gradului de amenințare în cazul unui atac -eliminarea pierderilor cauzate de evenimente neprevăzute.
Problema identificată	La nivelul comunei se înregistrează frecvent situații conflictuale și infracționale.
Soluția propusă	Soluția propusă de acest proiect este de achiziționa și instala pe raza comunei a sistemelor de supraveghere.
Activități principale	- achiziționarea sistemelor de supraveghere - instalarea sistemelor de supraveghere.
Rezultate așteptate	- instalarea de camere de supraveghere video -noi locuri de muncă - reducerea infracționalității la nivelul comunei
Surse de finanțare	Bugetul local Programul Operațional Regional
Posibili parteneri	Poliția locală
Perioada de implementare	2021-2027
Sustenabilitate	Întreținerea obiectivului de investiții se va face din bugetul local, iar costurile de întreținere sunt minimale
Documente necesare	Cerere finanțare Studiu fezabilitate

Titlul proiectului	23. Înființarea unui centru de permanență pentru persoane de vârstă a III-a și din categorii sociale defavorizate
Scopul proiectului	Creșterea numărului și calității serviciilor de asistență socială acordate persoanelor vârstnice
Obiective specifice	-înființarea centrului pentru persoane de vârstă a III a -îmbunătățirea serviciilor pentru seniori.
Problema identificată	În domeniul serviciilor sociale se evidențiază lipsa unui cămin de bătrâni multifuncțional, care să ofere servicii complexe de îngrijire și suport emoțional pentru persoanele vârstnice.
Soluția propusă	Furnizarea de servicii pentru seniori în cadrul unui cămin de bătrâni.
Activități principale	Construirea căminului Clădirea va adăposti un cămin de bătrâni ce va oferi cazare și servicii, cu funcțiuni în principal de cazare, spații medicale și tratament și spații de recreere.
Rezultate așteptate	- 1 clădire construită - calitate îmbunătățită a serviciilor sociale
Surse de finanțare	Bugetul local Programul Operațional Regional AXA PRIORITARĂ 8: Dezvoltarea infrastructurii sanitare și sociale Prioritate de investiții 1 a axei prioritare 8: 8.1 Investițiile în infrastructurile sanitare și sociale care contribuie la dezvoltarea la nivel național, regional și local, reducând inegalitățile în ceea ce privește starea de sănătate, precum și trecerea de la serviciile instituționale la serviciile prestate de colectivitățile locale Granturii SEE și Norvegiene- Programul "Dezvoltare locală, reducerea sărăciei și creșterea incluziunii romilor" – Apeluri de proiecte "Dezvoltare locală"/Schema de granturi mici "Acces la finanțare"-2021.
Posibili parteneri	Direcția județeană de asistență socială
Perioada de implementare	2021-2027
Sustenabilitate	Cheltuielilor ulterioare de funcționare vor fi suportate din bugetul local
Documente necesare	Cerere finanțare Studiu de fezabilitate Avize

Titlul proiectului	24. Construirea unui centru multifuncțional pentru copii abandonați, proveniți din familiile sărace și familiile de romi
Scopul proiectului	Diminuarea problemelor sociale aflate într-un stadiu avansat, cum ar fi: sărăcia, abandonul copiilor, familia monoparentală și cea dezorganizată, situația vulnerabilă a copiilor, expuși riscului social.
Obiective specifice	-construire centru pentru copii abandonați, proveniți din familiile sărace și familiile de romi -facilitarea accesului copiilor abandonați, proveniți din familiile sărace și familiile de romi.
Problema identificată	În domeniul serviciilor sociale se evidențiază lipsa unui centru pentru copii abandonați, proveniți din familiile sărace și familiile de romi care să le ofere suportul unei dezvoltări echilibrate.
Soluția propusă	Crearea unei modalități de abordare și soluționare a problemelor apărute la nivel individual și social, o formă de intervenție specializată în asistență socială, respectiv intervenția focalizată și terapeutică în ceea ce privește grupul țintă vizat.
Activități principale	-construire centru -oferire de servicii sociale (sprijin material, consiliere socială, educație parentală), servicii educaționale (sprijin pentru efectuarea temelor, cluburi tematice, grupuri de discuții etc), servicii psihologice (consiliere individuală și de grup), organizarea de activități recreative (excursii, vizite la muzee, teatre, organizare evenimente speciale.
Rezultate așteptate	-1 clădire construită -creșterea numărului copiilor care frecventează instituțiile de învățământ preșcolar și școlar. -asigurarea participării copiilor, proveniți din familii sărace la educație și eliminarea discriminării.
Surse de finanțare	Programul Operațional Regional AXA PRIORITARĂ 8: Dezvoltarea infrastructurii sanitare și sociale Prioritate de investiții 1 a axei prioritare 8: 8.1 Investițiile în infrastructurile sanitare și sociale care contribuie la dezvoltarea la nivel național, regional și local, reducând inegalitățile în ceea ce privește starea de sănătate, precum și trecerea de la serviciile instituționale la serviciile prestate de colectivitățile locale Granturi SEE și Norvegiene Programul "Dezvoltare locală, reducerea sărăciei și creșterea incluziunii romilor", Apelul de propuneri de proiecte "Creșterea incluziunii și abilitarea romilor", CNI- Compania Națională de Investiții Programul Programul Național de Construcții de Interes Public și Social Subprogramul "ALTE OBIECTIVE DE INTERES PUBLIC SAU SOCIAL ÎN DOMENIUL CONSTRUCȚIILOR" Conform art. 3, alin. 1 din Anexa 3 la OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare se pot finanța următoarele categorii de servicii și lucrări: expertizare tehnică / expertizare energetică / proiectare / construcții noi / reabilitare / consolidare / extindere / modernizare / finalizare structuri începute cu aceeași destinație / dotare Conform art 1. alin. 2, lit. j) din OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare, expresia alte obiective de interes public sau

	social in domeniul construcțiilor semnifică orice tip de construcții care se realizează pentru satisfacerea nevoilor materiale și spirituale ale comunităților locale, inclusiv la nivel național, care nuse încadrează în restul categoriilor de subprograme.
Posibili parteneri	Direcția județeană de asistență socială
Perioada de implementare	2021-2027
Sustenabilitate	Cheltuielile ulterioare de funcționare vor fi suportate din bugetul local
Documente necesare	Cerere finanțare Studiu de fezabilitate Avize

Titlul proiectului	25. Modernizarea și dotarea unităților de învățământ din localitate
Scopul proiectului	Îmbunătățirea serviciilor publice de învățământ prin îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a activităților didactice
Obiective specifice	- reabilitarea infrastructurii educaționale; - îmbunătățirea serviciilor educaționale;
Problema identificată	Infrastructura instituției este învechită ceea ce determină ca activitățile școlare să nu se deruleze în condiții optime.
Soluția propusă	Soluția propusă de acest proiect este de a reabilita și moderniza infrastructura de învățământ.
Grupuri țintă	Populația școlară a comunei Păltinoasa Cadrele didactice din comuna Păltinoasa
Activități principale	- reabilitarea și modernizarea școlii - dotarea cu echipamente specifice și echipamente IT pentru buna desfășurare a cadrului educațional.
Rezultate așteptate	-îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a activităților de învățământ;
Surse de finanțare	Programul Operațional Regional AXA PRIORITARĂ 9: Dezvoltarea infrastructurii educaționale Prioritate de investiții 1 a axei prioritare 9: 9.1 Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurilor de educație și formare CNI- Compania Națională de Investiții Programul Programul Național de Construcții de Interes Public și SocialSubprogramul "UNITĂȚI ȘI INSTITUȚII DE ÎNVĂȚĂMÂNT DE STAT" a. Conform art. 3, alin. 1 din Anexa 3 la OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare se pot finanța următoarele categorii de servicii și lucrări: expertizare tehnică / expertizare energetică / proiectare / construcții noi / reabilitare / consolidare / extindere / modernizare / finalizare structuri începute cu aceeași destinație / dotare b. Conform art 1. alin. 2, lit. e) din OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare, expresia unități și instituții de învățământ de stat semnifică imobile destinate procesului educațional și de cercetare, spații cu destinația de cămine și cantine, imobile destinate activităților cultural – sportive Administrația Fondului pentru Mediu- Programul privind creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei în clădirile publice cu destinație de unități de învățământ
Posibili parteneri	Inspectoratul Școlar Județean
Perioada de implementare	2021-2027
Documente necesare	Cerere de finanțare; Studiu de fezabilitate/ documentație de avizare pentru lucrări de intervenții; Avize

Titlul proiectului	26. Derulare de programe de consiliere și orientare școlară în vederea diminuării fenomenului de abandon școlar.
Scopul proiectului	Eliminarea fenomenului de abandon școlar
Obiective specifice	-menținerea și integrarea tinerilor în viața socială și economică a comunității; -îmbunătățirea serviciilor educaționale.
Problema identificată	În prezent abandonul școlar atinge un grad ridicat neexistând nici o formă de prevenire a abandonului școlar.
Soluția propusă	Soluția propusă de acest proiect este implementarea unei forme permanente de consiliere pentru tineri.
Grupuri țintă	Populația tânără a comunei Păltinoasa.
Activități principale	-înființarea unui centru în vederea derulării programelor de consiliere și orientare școlară; -dezvoltarea și furnizarea serviciilor de orientare, consiliere și asistență educațională în vederea corectării fenomenului de abandon școlar. -introducerea de sesiuni de formare specifică privind egalitatea de gen, egalitatea de șansă, nediscriminarea și respectul diversității; -elaborarea/actualizarea/revizuirea/testarea/implementarea de instrumente de corectare a fenomenului de abandon școlar -sprijin pentru dezvoltarea învățării non-formale și informale pentru cei care abandonează școala.
Rezultate așteptate	- reducerea considerabilă a abandonului școlar. - furnizarea competențelor și abilităților de bază persoanelor cu risc de abandon școlar.
Surse de finanțare	Bugetul local POCU Axa Prioritară 6: Educație și competențe, Prioritatea de investiții 6.1 - 10.1. Prioritatea de investiții, reducerea și prevenirea abandonului școlar timpuriu și promovarea accesului egal la învățământul preșcolar, primar și secundar de calitate, inclusiv la parcursuri de învățare formale, nonformale și informale pentru reintegrarea în educație și formare POC- Axa prioritară 2, prioritatea de investiții 2.3. Consolidarea aplicațiilor TIC pentru guvernare electronică, e-learning POAD- P2. Precaritate materială de bază
Posibili parteneri	Inspectoratul Școlar Județean
Perioada de implementare	2021-2027
Documente necesare	Cerere de finanțare; Studiu de fezabilitate/ documentație de avizare pentru lucrări de intervenții; Avize; Certificat de urbanism/ Autorizație de construire;

Titlul proiectului	27.Construire amenajare și dotare centru de incluziune socială
Scopul proiectului	Îmbunătățirea serviciilor sociale oferite comunității
Obiective specifice	- construirea clădirii care va deservii drept sediu al centrului de incluziune; - dotarea cu mobilierul și echipamentele necesare desfășurării activităților specifice;
Problema identificată	Lipsa unei locații la nivel de comună care să deservească categoriile defavorizate de locuitori în oferirea de consiliere juridică, socială, medicală și educațională.
Soluția propusă	Soluția propusă de acest proiect este construirea, amenajarea și dotarea centrului de incluziune socială.
Grupuri țintă	Populația comunei Păltinoasa
Activități principale	- - construirea clădirii care va deservii drept sediu al centrului de incluziune; - dotarea cu mobilierul și echipamentele necesare desfășurării activităților specifice.
Rezultate așteptate	- diversificarea ofertei de servicii sociale pentru populația comunei Păltinoasa. - îmbunătățirea condițiilor de trai ale categoriilor defavorizate de cetățeni din localitate și facilitarea accesului la servicii sociale adecvate;
Surse de finanțare	Bugetul local Asociația GAL "Confluente Nordice" Granturii SEE și Norvegiene- Programul "Dezvoltare locală, reducerea sărăciei și creșterea incluziunii romilor" – Apeluri de proiecte Schema de granturi mici "Acces la finanțare"-2021 Granturii SEE și Norvegiene- Programul "Dezvoltare locală, reducerea sărăciei și creșterea incluziunii romilor" – Apeluri de proiecte Schema de granturi mici "Intervenții prioritare pentru comunitățile rome"
Posibili parteneri	Consiliul Județean Mediul de afaceri
Perioada de implementare	2021-2027
Documente necesare	Cerere de finanțare; Studiu de fezabilitate; Avize; Certificat de urbanism/ Autorizație de construire;

Titlul proiectului	28.Promovarea utilizării surselor nepoluante
Scopul proiectului	Creșterea calității mediului prin utilizarea resurselor regenerabile, nepoluante de energie
Obiective specifice	- utilizarea energiilor regenerabile; - reducerea gradului de poluare a mediului.
Problema identificată	Calitatea aerului în comuna Păltinoasa este influențată de emisiile de fum ce provin în principal de la sursele de încălzire proprie ale comunității.
Soluția propusă	Soluția propusă de acest proiect este înlocuirea sistemelor de încălzire clasice, care nu utilizează produse regenerabile.
Grupuri țintă	Populația comunei Păltinoasa
Activități principale	-activitatea de promovare a utilizării surselor nepoluante -instalarea propriu-zisă a sistemelor ce utilizează resurse regenerabile.
Rezultate așteptate	-diminuarea poluării atmosferice -creșterea utilizării resurselor nepoluante, regenerabile la nivelul comunei; -creșterea numărului de locuințe /instituții publice ce dețin și utilizează un sistem de încălzire pe baza resurselor nepoluante, regenerabile.
Surse de finanțare	Bugetul local PNDR, OT6 - Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor Administrația Fondului pentru Mediu – Programul "Iluminat Public", POR Axa prioritară 3 Sprijinirea creșterii eficienței energetice în clădirile publice
Posibili parteneri	Consiliul Județean
Perioada de implementare	2021-2027
Documente necesare	Cerere de finanțare; Studiu de fezabilitate; Avize.

Titlul proiectului	29. Diminuarea eroziunii solului prin lucrări de apărare a malurilor împotriva eroziunii în zonele afectate și acțiuni de împădurire în zonele inundabile sau cele care sunt în stadiu de alunecare
Scopul proiectului	Împiedicarea degradării structurii solului
Obiective specifice	-împiedicarea degradării solului; -realizarea de culturi agricole și acțiuni de împădurire în vederea protecției solului.
Problema identificată	Comuna Păltinoasa dispune de soluri de bună calitate însă amenințate de diferite fenomene de degradare, inclusive râurile și pâraiele din zonă
Soluția propusă	Adoptarea de măsuri privind ameliorarea gestionării solurilor și prevenirii eroziunii acestora. Strategia Județului Suceava prevede un proiect de apărare maluri “Amenajare albie pârâul Bucovăț și afluenți la Păltinoasa, comuna Păltinoasa și amenajare albie pârâu Juampă în sat Capu Codrului, comuna Păltinoasa, județul Suceava” care va contribui la protecția pe lângă locuințe și a terenurilor agricole.
Grupuri țintă	Populația comunei Păltinoasa
Activități principale	-activități de apărare a malurilor împotriva eroziunilor - acțiuni de împădurire.
Rezultate așteptate	- diminuarea degradării solului. - îmbunătățirea calității solului - creșterea suprafețelor împădurite - reducerea riscului de inundații.
Surse de finanțare	Bugetul local Consiliul Județean PNDR, Domeniul de intervenție 4C Prevenirea eroziunii solului și ameliorarea gestionării solului, Măsura 8 Investiții în dezvoltarea zonelor forestiere și ameliorarea viabilității pădurilor , Submăsura 8.1 – Împădurirea și crearea de suprafețe împădurite Bugetul de stat - Administrația Fondului pentru Mediu - Programului de îmbunătățire a calității mediului prin împădurirea terenurilor agricole degradate, reconstrucția ecologică și gospodărirea durabilă a pădurilor
Posibili parteneri	Consiliul Județean
Perioada de implementare	2021-2027
Documente necesare	Cerere de finanțare; Studiu de fezabilitate; Avize.

Titlul proiectului	30. Colectarea selectivă a deșeurilor
Scopul proiectului	Îmbunătățirea calității mediului și a sănătății populației prin gestionare eficientă a deșeurilor.
Obiective specifice	- îmbunătățirea colectării deșeurilor; - dezvoltarea sistemului de colectare separată a deșeurilor reciclabile; - dezvoltarea sistemului de colectare separată a deșeurilor biodegradabile de la comunitate; - eliminarea deșeurilor, în conformitate cu cerințele legale din domeniul gestionării deșeurilor, în scopul de a proteja sănătatea populației și a mediului.
Problema identificată	Comuna Păltinoasa dispune de un sistem de colectare separată a deșeurilor menajere.
Soluția propusă	Dezvoltarea unui sistem de gestionare a colectării selective a deșeurilor.
Grupuri țintă	Populația comunei Păltinoasa
Activități principale	- construirea unui depozit de deșeuri; - achiziționarea de echipamente pentru colectarea deșeurilor reziduale, reciclabile și biodegradabile; - derularea campaniilor de promovare a colectării selective și a unui comportament responsabil față de mediu;
Rezultate așteptate	- diminuarea degradării solului. - îmbunătățirea calității solului.
Surse de finanțare	Bugetul local PNDR Domeniul de intervenție 5C Facilitarea furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor, a reziduurilor și a altor materii prime nealimentare, în scopul bioeconomiei, Măsura 4 Investiții în active fizice Bugetul de stat - Administrația Fondului pentru Mediu – Schema de ajutor de stat regional pentru investiții având ca scop reducerea efectelor negative ale deșeurilor asupra mediului și reducerea consumului de resurse primare.
Posibili parteneri	Consiliul Județean Agenția pentru Protecția Mediului
Perioada de implementare	2021-2027
Documente necesare	Cerere de finanțare; Studiu de fezabilitate; Avize.

Titlul proiectului	31. Derularea de parteneriate publice-private în vederea demarării de activități în domeniul industrial
Scopul proiectului	Dezvoltarea sectorului industrial în vederea diversificării activităților.
Obiective specifice	- revitalizarea sectorului industrial; - dezvoltarea economică a comunei; - atragerea investitorilor la nivelul comunei.
Problema identificată	La nivelul comunei Păltinoasa, activitatea industrială este foarte slab reprezentată.
Soluția propusă	Dezvoltarea și revitalizarea sectorului industrial.
Grupuri țintă	Populația comunei Păltinoasa Mediul de afaceri.
Activități principale	- identificarea oportunităților de parteneriate publice-private - demararea activităților în domeniul industriei.
Rezultate așteptate	- dezvoltarea sectorului industrial. - creșterea veniturilor comunității locale; - creșterea contribuțiilor la bugetul local și de stat.
Surse de finanțare	Bugetul local Credite pentru investitori Contribuții private
Posibili parteneri	Consiliul Județean
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului	32. Formarea personalului din administrația publică în domenii strategice (managementul proiectelor, achiziții publice, management financiar)
Scopul proiectului	Creșterea calificării personalului din administrația publică în vederea eficientizării activităților.
Obiective specifice	-derularea cursurilor de formare profesională; -accesul angajaților la programele de formare, în vederea obținerii de către aceștia a unei calificări complete; -obținereacertificării competențelor dobândite în cadrul cursurilor de formare.
Problema identificată	Angajații administrației publice locale nu au acces la cursuri de formare.
Soluția propusă	Derularea de cursuri de formare profesională.
Grupuri țintă	Angajații administrației publice
Activități principale	- identificarea necesităților de formare; - derualarea cursurilor de formare profesională.
Rezultate așteptate	- creșterea gradului de calificare; - eficientizarea activităților derulate.
Surse de finanțare	Bugetul local POCU, Axa prioritară 3 Locuri de muncă pentru toți
Posibili parteneri	Consiliul Județean
Perioada de implementare	2021-2027
Documente necesare	Cerere de finanțare

Titlul proiectului	33. Amenajare centru civic și spații publice – Renovare fațade și îmbunătățiri legate de estetică urbană – Comuna Păltinoasa
Scopul proiectului	Renovare fațade și îmbunătățiri legate de estetică comunei
Obiective specifice	-refacere fațate; -păstrarea specificului arhitectural local
Problema identificată	Clădirile vechi din Comuna Păltinoasa trebuie conservate și puse în valoare
Soluția propusă	Conceperea unor proiecte viabile de atragere finanțare în vederea reabilitării fațadelor clădirilor
Grupuri țintă	Clădirile vechi publice din Comuna Păltinoasa
Activități principale	- identificarea necesităților de reabilitat; - întocmirea unor studii de fezabilitate
Rezultate așteptate	- fațade clădiri publice reabilitate; - fațade reabilitate cu păstrarea specificului local
Surse de finanțare	Bugetul local Buget Consiliu Județean – proiect inclus în strategia Județului Suceava “Renovare fațade și îmbunătățiri legate de estetică urbană – Comuna Păltinoasa”
Posibili parteneri	Consiliul Județean
Perioada de implementare	2021-2027
Documente necesare	Cerere de finanțare

Titlul proiectului	34. Construire Bază sportivă în comuna Păltinoasa și în satul Capu Codrului, comuna Păltinoasa
Scopul proiectului	Construire bază sportivă în comuna Păltinoasa și în sat Capu Codrului, comuna Păltinoasa
Obiective specifice	- facilitarea accesului la educație de calitate prin amenajarea unui spațiu adecvat desfășurării orelor de sport pentru elevii comunei; - încurajarea activităților sportive în cadrul comunei;
Problema identificată	Lipsa unui spațiu adecvat desfășurării activităților cu caracter sportiv în cadrul localității
Soluția propusă	Conceperea unor proiecte viabile de atragere finanțare în vederea Construirii Bazei sportive
Grupuri țintă	Populația comunei cu precădere populația școlară
Activități principale	- construirea bazei sportive; - amenajarea și dotarea bazei sportive în concordanță cu activitățile care se vor desfășura în cadrul acesteia;
Rezultate așteptate	- construirea bazei sportive; - amenajarea și dotarea bazei sportive în concordanță cu activitățile care se vor desfășura în cadrul acesteia;
Surse de finanțare	Bugetul local CNI-Compania Națională de Investiții –Subprogramul "Complexuri Sportive"- Conform art. 3, alin. 1 din Anexa 3 la OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare se pot finanța următoarele categorii de servicii și lucrări: expertizare tehnică / expertizare energetică / proiectare / construcții noi / reabilitare / consolidare / extindere / modernizare / finalizare structuri începute cu aceeași destinație / dotare b. Conform art 1. alin. 2, lit. c) din OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare, expresia complexuri sportive semnifică spații și terenuri special amenajate pe care se pot desfășura activități sportive și de recreere, acoperite sau în aer liber, inclusiv activități conexe
Posibili parteneri	Consiliul Județean
Perioada de implementare	2021-2027
Documente necesare	Cerere de finanțare

Titlul proiectului	35. Achiziție echipamente mobile necesare desfășurării activității didactice în mediul on-line, în comuna Păltinoasa, județul Suceava
Scopul proiectului	Îmbunătățirea serviciilor publice de învățământ prin îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a activităților didactice
Obiective specifice	- reabilitarea infrastructurii educaționale; - îmbunătățirea serviciilor educaționale;
Problema identificată	Infrastructura instituției este învechită ceea ce determină ca activitățile școlare să nu se deruleze în condiții optime în situația pandemică actuală. Consolidarea capacității de gestionare a crizei sanitare COVID-19.
Soluția propusă	Soluția propusă de acest proiect este de a reabilita și moderniza infrastructura de învățământ.
Grupuri țintă	Populația școlară a comunei Păltinoasa Cadrele didactice din comuna Păltinoasa
Activități principale	- reabilitarea și modernizarea școlii - dotarea cu echipamente specifice și echipamente IT pentru buna desfășurare a cadrului educațional.
Rezultate așteptate	-îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a activităților de învățământ; -impact asupra învățământului on-line, prin participarea a tuturor copiilor.
Surse de finanțare	Programul Operațional Regional AXA PRIORITARĂ 9: Dezvoltarea infrastructurii educaționale Prioritate de investiții 1 a axei prioritare 9: 9.1 Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurilor de educație și formare CNI- Compania Națională de Investiții Programul Programul Național de Construcții de Interes Public și SocialSubprogramul "UNITĂȚI ȘI INSTITUȚII DE ÎNVĂȚĂMÂNT DE STAT" a. Conform art. 3, alin. 1 din Anexa 3 la OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare se pot finanța următoarele categorii de servicii și lucrări: expertizare tehnică / expertizare energetică / proiectare / construcții noi / reabilitare / consolidare / extindere / modernizare / finalizare structuri începute cu aceeași destinație / dotare b. Conform art 1. alin. 2, lit. e) din OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare, expresia unități și instituții de învățământ de stat semnifică imobile destinate procesului educațional și de cercetare, spații cu destinația de cămine și cantine, imobile destinate activităților cultural – sportive Administrația Fondului pentru Mediu- Programul privind creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei în clădirile publice cu destinație de unități de învățământ POC (Programul Operational Competitivitate)- Axa Prioritară 2 – Tehnologia Informației și Comunicației (TIC) pentru o economie digitală competitivă.
Posibili parteneri	Inspectoratul Școlar Județean
Perioada de implementare	2021-2027

Documente necesare

Cerere de finanțare;
Studiu de fezabilitate/ documentație de avizare pentru lucrări de intervenții;
Avize

Titlul proiectului	36. Construire sediu administrativ (primarie) în comuna Păltinoasa, județul Suceava
Scopul proiectului	Construire sediu administrativ în comuna Păltinoasa, județul Suceava
Obiective specifice	- desfășurarea activității sectorului public în condiții optime în conformitate cu standardele în vigoare.
Problema identificată	Activitatea primăriei se desfășoară într-un sediu impropriu.
Soluția propusă	Conceperea unor proiecte viabile de atragere finanțare în vederea Construirii sediului administrativ al comunei.
Grupuri țintă	Populația comunei Păltinoasa.
Activități principale	- construirea sediului administrativ; - amenajarea și dotarea sediului în concordanță cu activitățile care se vor desfășura în cadrul acesteia;
Rezultate așteptate	- construirea sediului administrativ; - amenajarea și dotarea sediului în concordanță cu activitățile care se vor desfășura în cadrul acesteia; - asigurarea eficientă a serviciilor publice;
Surse de finanțare	Bugetul local CNI-Compania Națională de Investiții –Subprogramul -"ALTE OBIECTIVE DE INTERES PUBLIC SAU SOCIAL ÎN DOMENIUL CONSTRUCȚIILOR"a. Conform art. 3, alin. 1 din Anexa 3 la OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare se pot finanța următoarele categorii de servicii și lucrări: expertizare tehnică / expertizare energetică / proiectare / construcții noi / reabilitare / consolidare / extindere / modernizare / finalizare structuri începute cu aceeași destinație / dotare b. Conform art 1. alin. 2, lit. j) din OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare, expresia alte obiective de interes public sau social in domeniul construcțiilor semnifică orice tip de construcții care se realizează pentru satisfacerea nevoilor materiale și spirituale ale comunităților locale, inclusiv la nivel național, care nu se încadrează în restul categoriilor de subprograme
Posibili parteneri	Consiliul Județean
Perioada de implementare	2021-2027
Documente necesare	Cerere de finanțare

Titlul proiectului	37. Înființare sistem de distribuție gaze naturale în comuna Păltinoasa, județul Suceava
Scopul proiectului	Dezvoltarea comunei prin înființarea unui sistem de distribuție gaze naturale în comuna Păltinoasa.
Obiective specifice	- îmbunătățirea condițiilor de viață a cetățenilor comunei. - crearea unei alternative la actualele soluții de încălzire. - ridicarea nivelului de trai al populației.
Problema identificată	În prezent, în comuna Păltinoasa nu există un sistem de distribuție gaze naturale.
Soluția propusă	Proiectul prezent constă în înființarea unui sistem de distribuție gaze naturale. Implementarea proiectului va duce la îmbunătățirea condițiilor de viață a populației.
Grupuri țintă	Populația comunei Păltinoasa
Activități principale	- înființarea sistemului de distribuție gaze naturale - realizarea de lucrări de modernizare.
Rezultate așteptate	- realizarea unei surse alternative de încălzire; - ridicarea nivelului de trai al populației.
Surse de finanțare	Buget local Fonduri guvernamentale POR- Programul Operațional Regional CNI –Compania Națională de Investiții Programul Național de Construcții de Interes Public și Social Subprogramul "ALTE OBIECTIVE DE INTERES PUBLIC SAU SOCIAL ÎN DOMENIUL CONSTRUCȚIILOR" Conform art. 3, alin. 1 din Anexa 3 la OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare se pot finanța următoarele categorii de servicii și lucrări: expertizare tehnică / expertizare energetică / proiectare / construcții noi / reabilitare / consolidare / extindere / modernizare / finalizare structuri începute cu aceeași destinație / dotare Conform art 1. alin. 2, lit. j) din OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare, expresia alte obiective de interes public sau social in domeniul construcțiilor semnifică orice tip de construcții care se realizează pentru satisfacerea nevoilor materiale și spirituale ale comunităților locale, inclusiv la nivel național, care nuse încadrează în restul categoriilor de subprograme.
Posibili parteneri	Consiliul Județean
Perioada de implementare	2021-2027
Sustenabilitate	Ulterior finalizării implementării proiectului, cheltuielile de funcționare și administrare a pieței vor fi susținute din bugetul local al comunei Păltinoasa.
Documente necesare	Cerere finanțare Plan Urbanistic Zonal (PUZ) Planul de amenajare al locației / teritoriului Proiect execuție Raport - evaluarea impactului asupra mediului (acordul de mediu).

Titlul proiectului	38. Reabilitare obiective vechi, școală, poștă, cămine culturale, etc.
Scopul proiectului	Îmbunătățirea serviciilor publice, de învățământ, culturale prin reabilitarea instituțiilor publice.
Obiective specifice	- dezvoltarea socio-economică armonioasă, durabilă; - îmbunătățirea serviciilor publice;
Problema identificată	Clădiri vechi, degradate.
Soluția propusă	Soluția propusă de acest proiect este de a reabilita și moderniza instituțiile publice ale comunei Păltinoasa.
Grupuri țintă	Populația comunei Păltinoasa
Activități principale	- reabilitarea și modernizarea clădirilor publice (școală, poștă, cămine culturale) - dotarea cu echipamente specifice pentru buna desfășurare a activităților.
Rezultate așteptate	-îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a activităților publice; -dezvoltarea socio-economică armonioasă durabilă;
Surse de finanțare	Bugetul local CNI –Compania Națională de Investiții Programul Național de Construcții de Interes Public și Social Subprogramul "ALTE OBIECTIVE DE INTERES PUBLIC SAU SOCIAL ÎN DOMENIUL CONSTRUCȚIILOR" Conform art. 3, alin. 1 din Anexa 3 la OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare se pot finanța următoarele categorii de servicii și lucrări: expertizare tehnică / expertizare energetică / proiectare / construcții noi / reabilitare / consolidare / extindere / modernizare / finalizare structuri începute cu aceeași destinație / dotare Conform art 1. alin. 2, lit. j) din OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare, expresia alte obiective de interes public sau social in domeniul construcțiilor semnifică orice tip de construcții care se realizează pentru satisfacerea nevoilor materiale și spirituale ale comunităților locale, inclusiv la nivel național, care nuse încadrează în restul categoriilor de subprograme. Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală
Posibili parteneri	Inspectoratul Școlar Județean
Perioada de implementare	2021-2027
Documente necesare	Cerere de finanțare; Studiu de fezabilitate/ documentație de avizare pentru lucrări de intervenții; Avize

Titlul proiectului	39. Regularizare albiei, pâraie în comuna Păltinoasa, județul Suceava;
Scopul proiectului	Prevenirea inundațiilor.
Obiective specifice	-regularizare albiei, pâraie în comuna Păltinoasa.
Problema identificată	Numeroase distrugerii ca urmare a ploilor și fenomenelor meteo.
Soluția propusă	Strategia Județului Suceava prevede un proiect de apărare maluri "Amenajare albiei pâraie Bucovăț și afluenți la Păltinoasa, comuna Păltinoasa, județul Suceava" care va contribui la protecția pe lângă locuințe și a terenurilor agricole.
Grupuri țintă	Populația comunei Păltinoasa
Activități principale	-activități de apărare a malurilor împotriva eroziunilor și a inundațiilor
Rezultate așteptate	- diminuarea degradării solului. - îmbunătățirea calității solului. - reducerea riscului de inundații.
Surse de finanțare	Bugetul local Consiliul Județean CNI –Compania Națională de Investiții Programul Național de Construcții de Interes Public și Social Subprogramul "LUCRĂRI ÎN PRIMĂ URGENȚĂ" a. Conform art. 3, alin. 2 din Anexa 3 la OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare, în scopul prevenirii și atenuării efectelor riscurilor naturale cauzate de cutremure de pământ, inundații, alunecări de teren, tasări și/sau prăbușiri de teren se pot finanța următoarele categorii de servicii și lucrări: expertizare tehnică, proiectare, execuție de construcții noi, reconstrucția imobilelor afectate de cutremure de pământ, inundații, alunecări de teren, tasări și/sau prăbușiri de teren sau expertizare tehnică, proiectare și execuția lucrărilor care constau în consolidarea / repararea elementelor structurale și, după caz, a elementelor nestructurale ale construcției și/sau introducerea unor elemente structurale suplimentare, demolări parțiale, lucrări de îmbunătățire a terenului de fundare, reabilitări la construcții și instalațiile aferente, reparații capitale b. Conform art 1. alin. 2, lit. i) din OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare, expresia lucrări în primă urgență semnifică lucrări executate în scopul prevenirii și atenuării efectelor riscurilor naturale cauzate de cutremure de pământ, inundații, alunecări de teren, tasări și/sau prăbușiri de teren.
Posibili parteneri	Consiliul Județean
Perioada de implementare	2021-2027
Documente necesare	Cerere de finanțare; Studiu de fezabilitate; Avize.

Titlul proiectului	40. Reabilitarea drumuri vicinale în comuna Păltinoasa, județul Suceava
Scopul proiectului	Îmbunătățirea accesibilității comunei Păltinoasa prin reabilitarea și modernizarea drumurilor vicinale
Obiective specifice	-îmbunătățirea aspectului general al Comunei Păltinoasa; -creșterea atractivității comunei în vederea derulării activităților economice; -mărimea siguranței rutiere și fluidizarea traficului rutier;
Problema identificată	Starea infrastructurii rutiere constituie o problemă importantă pentru locuitorii comunei. Drumuri de pământ, impracticabile traficului rutier.
Soluția propusă	Reabilitarea și modernizarea drumurilor vicinale.
Grupuri țintă	Populația comunei Păltinoasa precum și populația comunelor învecinate.
Activități principale	-modernizarea carosabilului.
Rezultate așteptate	- fluidizarea traficului; -viteza de circulație va crește iar durata de tranzitare a comunei se va reduce, lucru ce va aduce o economie de timp. -ridicarea nivelului de confort al populației, atragerea investitorilor.
Surse de finanțare	Bugetul local CNI –Compania Națională de Investiții Programul Național de Construcții de Interes Public și Social Subprogramul "DRUMURI DE INTERES LOCAL ȘI DRUMURI DE INTERES JUDEȚEAN" a. Conform art. 3, alin. 1 din Anexa 3 la OG 25/ 2001 cu modificările și completările ulterioare se pot finanța următoarele categorii de servicii și lucrări: expertizare tehnică / proiectare / construcții noi / reabilitare / consolidare / extindere / modernizare / finalizare structuri începute cu aceeași destinație / dotare b. Conform art 1. alin. 2, lit. o) din OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare, expresia drumuri de interes local și drumuri de interes județean semnifică căi de comunicație terestră special amenajate pentru circulația vehiculelor și pietonilor, clasificate conform prevederilor OG 43/ 1997 privind regimul drumurilor, republicată cu modificările și completările ulterioare, prin acte ale autorităților publice.
Posibili parteneri	Consiliul Județean
Perioada de implementare	2021-2027
Documente necesare	Cerere de finanțare; Studiu de fezabilitate/documentații de avizare pentru lucrări de intervenții; Avize; Certificat de urbanism/ Autorizații de construire; Studiu geotehnic; Studiu topografic; Fișă tehnică privind condițiile de protecție a mediului.

Titlul proiectului	41. Înființare refugii pentru călători și stații transport în comun+ stații de încărcare mașini electrice, în comuna Păltinoasa, județul Suceava;
Scopul proiectului	Dezvoltarea comunei, ridicarea nivelului de confort al populației, atragerea investitorilor.
Obiective specifice	-îmbunătățirea aspectului general al Comunei Păltinoasa; -creșterea atractivității comunei în vederea derulării activităților de transport; -mărima siguranței rutiere și fluidizarea traficului rutier;
Problema identificată	Lipsa unor spații special amenajate.
Soluția propusă	Înființarea unor refugii pentru călători și spații transport în comun, stații de încărcare mașini electrice.
Grupuri țintă	Populația comunei Păltinoasa.
Activități principale	Înființarea refugiilor pentru călători. Înființarea stațiilor de transport în comun. Înființare stații de încărcare mașini electrice.
Rezultate așteptate	- fluidizarea traficului; -ridicarea nivelului de confort al populației.
Surse de finanțare	Bugetul local CNI –Compania Națională de Investiții Programul Național de Construcții de Interes Public și Social Subprogramul”ALTE OBIECTIVE DE INTERES PUBLIC SAU SOCIAL ÎN DOMENIUL CONSTRUCȚIILOR” a. Conform art. 3, alin. 1 din Anexa 3 la OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare se pot finanța următoarele categorii de servicii și lucrări: expertizare tehnică / expertizare energetică / proiectare / construcții noi / reabilitare / consolidare / extindere / modernizare / finalizare structuri începute cu aceeași destinație / dotare b. Conform art 1. alin. 2, lit. j) din OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare, expresia alte obiective de interes public sau social in domeniul construcțiilor semnifică orice tip de construcții care se realizează pentru satisfacerea nevoilor materiale și spirituale ale comunităților locale, inclusiv la nivel național, care nu se încadrează în restul categoriilor de subprograme
Posibili parteneri	Consiliul Județean
Perioada de implementare	2021-2027
Documente necesare	Cerere de finanțare; Studiu de fezabilitate/documentații de avizare pentru lucrări de intervenții; Avize; Certificat de urbanism/ Autorizatii de contruire; Studiu geotehnic; Studiu topografic;

Titlul proiectului	42. Realizare de trotuare în comuna Păltinoasa, județul Suceava;
Scopul proiectului	Dezvoltarea comunei prin realizarea de trotuare în comuna Păltinoasa.
Obiective specifice	-îmbunătățirea aspectului general al Comunei Păltinoasa; -mărirea siguranței rutiere și fluidizarea traficului rutier;
Problema identificată	Lipsa unor spații special amenajate destinate traficului pietonal.
Soluția propusă	Construirea de trotuare în comuna Păltinoasa.
Grupuri țintă	Populația comunei Păltinoasa.
Activități principale	Înființarea de trotuare în comună.
Rezultate așteptate	- ridicarea nivelului de siguranță pietonală al cetățenilor.
Surse de finanțare	Bugetul local CNI –Compania Națională de Investiții Programul Național de Construcții de Interes Public și Social Subprogramul "ALTE OBIECTIVE DE INTERES PUBLIC SAU SOCIAL ÎN DOMENIUL CONSTRUCȚIILOR" a. Conform art. 3, alin. 1 din Anexa 3 la OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare se pot finanța următoarele categorii de servicii și lucrări: expertizare tehnică / expertizare energetică / proiectare / construcții noi / reabilitare / consolidare / extindere / modernizare / finalizare structuri începute cu aceeași destinație / dotare b. Conform art 1. alin. 2, lit. j) din OG 25/2001 cu modificările și completările ulterioare, expresia alte obiective de interes public sau social in domeniul construcțiilor semnifică orice tip de construcții care se realizează pentru satisfacerea nevoilor materiale și spirituale ale comunităților locale, inclusiv la nivel național, care nu se încadrează în restul categoriilor de subprograme
Posibili parteneri	Consiliul Județean
Perioada de implementare	2021-2027
Documente necesare	Cerere de finanțare; Studiu de fezabilitate/documentații de avizare pentru lucrări de intervenții; Avize; Certificat de urbanism/ Autorizatii de construire; Studiu geotehnic; Studiu topografic;

Titlul proiectului	43. Realizare de șanțuri betonate de-a lungul drumurilor vicinale în comuna Păltinoasa, județul Suceava
Scopul proiectului	Îmbunătățirea accesibilității comunei Păltinoasa prin realizarea unor șanțuri betonate de-a lungul drumurilor vicinale.
Obiective specifice	-îmbunătățirea aspectului general al Comunei Păltinoasa; -creșterea atractivității comunei în vederea derulării activităților economice; -mărirea siguranței rutiere și fluidizarea traficului rutier;
Problema identificată	Lipsa șanțurilor de captare a apelor pluviale.
Soluția propusă	Reabilitarea și șanțuri betonate de-a lungul drumurilor vicinale.
Grupuri țintă	Populația comunei Păltinoasa precum și populația comunelor învecinate.
Activități principale	-modernizarea carosabilului.
Rezultate așteptate	- fluidizarea traficului; -ridicarea nivelului de confort al populației.
Surse de finanțare	Bugetul local PNDL- Programul Național de Dezvoltare Locală; CNI –Compania Națională de Investiții Programul Național de Construcții de Interes Public și Social Subprogramul "ALTE OBIECTIVE DE INTERES PUBLIC SAU SOCIAL ÎN DOMENIUL CONSTRUCȚIILOR" a. Conform art. 3, alin. 1 din Anexa 3 la OG 25/ 2001 cu modificările și completările ulterioare se pot finanța următoarele categorii de servicii și lucrări: expertizare tehnică / expertizare energetică / proiectare / construcții noi / reabilitare / consolidare / extindere / modernizare / finalizare structuri începute cu aceeași destinație / dotare b. Conform art 1. alin. 2, lit. j) din OG 25/ 2001 cu modificările și completările ulterioare, expresia alte obiective de interes public sau social in domeniul construcțiilor semnifică orice tip de construcții care se realizează pentru satisfacerea nevoilor materiale și spirituale ale comunităților locale, inclusiv la nivel național, care nu se încadrează în restul categoriilor de subprograme
Posibili parteneri	Consiliul Județean
Perioada de implementare	2021-2027
Documente necesare	Cerere de finanțare; Studiu de fezabilitate/documentații de avizare pentru lucrări de intervenții; Avize; Certificat de urbanism/ Autorizații de construire; Studiu geotehnic; Studiu topografic; Fișă tehnică privind condițiile de protecție a mediului.

2.5. Concordanța cu politicile naționale și europene

Strategia de dezvoltare locală a Comunei Păltinoasa 2021-2027, prin viziunea de dezvoltare introdusă și obiectivele și măsurile propuse, este în corelație cu politicile comunitare, planurile și strategiile la nivel național, programele și strategiile regionale, județene și locale, asigurând astfel caracterul integrator al planului de acțiuni propus.

Pachetul legislativ privind politica de coeziune reprezintă unul dintre cele mai importante dosare în contextul negocierilor referitoare la viitorul Cadru Financiar Multianual. Acesta cuprinde cinci propuneri legislative, după cum urmează:

- Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european plus, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, și de instituire a unor norme financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil și migrație, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului pentru managementul frontierelor și vize; propunerea a fost adaptată, pentru a include și prevederi specifice introducerii Fondului pentru o Tranziție Justă, parte a Pactului Ecologic European (European Green Deal)
- Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind Fondul Social European Plus (FSE+);
- Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune;
- Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind dispoziții specifice pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană (INTERREG) sprijinit de Fondul european de dezvoltare regională și de instrumentele de finanțare externă;
- Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind un mecanism de soluționare a obstacolelor juridice și administrative în context transfrontalier.

La elaborarea propunerilor sale, COM a avut în vedere o **abordare evolutivă**, care să conducă la o **politică de coeziune simplificată** pentru perioada post-2020, cu asigurarea continuității cu actualul Cadru financiar 2014-2020, în special în ceea ce privește procesul de programare. Definitivate în urma reuniunii Consiliului European din iulie 2020, principalele coordonate ale Politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027 sunt trasate de următoarele elemente:

- **menținerea actualei arhitecturi generale a politicii** de coeziune, respectiv orientarea pe cele două mari obiective - Investiții pentru creștere și locuri de muncă și Cooperare teritorială, cele trei categorii de regiuni – regiuni mai slab dezvoltate, regiuni în tranziție și regiuni mai dezvoltate cu accent pe regiunile și statele mai puțin dezvoltate.
- **reducerea numărului obiectivelor politice care stau la baza politicii de coeziune post-2020, la 5** (față de 11 în prezent), după cum urmează:
- **o Europă mai inteligentă**, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijin pentru întreprinderile mici și mijlocii;
- **o Europă mai ecologică și fără emisii de gaze cu efect de seră**, care pune în aplicare Acordul de la Paris și investește în tranziția în domeniul energiei, energiile regenerabile și lupta împotriva schimbărilor climatice;

- **o Europă mai conectată**, cu rețele strategice de transport și rețele digitale;
- **o Europă mai socială**, care să ofere pilonul european al drepturilor sociale și să sprijine calitatea ocupării forței de muncă, educație, competențe, incluziune socială și acces egal la asistență medicală;
- **o Europă mai aproape de cetățeni**, prin sprijinirea strategiilor locale de dezvoltare și a dezvoltării urbane durabile în UE.
- **o orientare mai puternică a condiționalităților (redenumite *enabling conditions* - fostele condiționalități ex-ante) pe obiectivele politice**, dar și o întărire a aplicării acestora, condiționalități urmând să fie îndeplinite pe tot parcursul perioadei de programare și nu doar la debutul acesteia. **coordonarea măsurilor finanțate în cadrul Politicii de coeziune cu Recomandările Specifice de Tară** din cadrul Semestrului European.
- prevederile privind **concentrarea tematică** sunt menținute și conduc la orientarea unei ponderi ridicate a resurselor din Fondul European pentru Dezvoltare Regională/FEDR și Fondul de Coeziune/FC pentru atingerea priorităților ce țin de o Europă mai inteligentă și o Europă mai ecologică. În ceea ce privește Fondul Social European/FSE, o pondere mai importantă a alocării trebuie direcționată pentru incluziune socială și sprijinul pentru tinerii care nu au un loc de muncă.
- procesul de **programare**, conținutul Acordului de Parteneriat și al programelor urmând a fi mai **simplic și cu un caracter strategic consolidat**.
- În ceea ce privește **alocarea pentru politica de coeziune, se remarcă o reducere a acesteia** în ansamblul bugetului UE comparativ cu actuala perioadă. PIB/capita rămâne principalul indicator în stabilirea cheii de alocare la nivel național, alături de o serie de criterii adiționale, legate de provocările curente - piața muncii, educație și demografie, emisiile de CO2 și migrație.

Noile propuneri de regulamente includ, totodată, dispoziții care fac posibil **transferul voluntar de resurse înspre instrumentul InvestEU**, pentru a beneficia de un mecanism de garanție bugetară la nivelul UE.

POLITICA DE LA NIVEL REGIONAL

Strategia de dezvoltare a Comunei Păltinoasa se raportează la documentele regionale similare și contribuie la consolidarea strategiei de la nivelul regiunii de nord-est.

Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est 2021-2027 își propune Derularea în Regiunea Nord-Est a unui proces de creștere economică durabilă, favorabil creșterii competitivității economice și incluziunii sociale, care să conducă la o diminuare a decalajelor existente față de celelalte regiuni ale României.

Pentru perioada de programare 2021-2027 sunt avute în vedere următoarele elemente de ordin strategic:

- Viziunea pentru anul 2030: Regiunea Nord-Est va fi un spațiu competitiv, durabil și incluziv unde îți vei dori să locuiești, să lucrezi și să investești.
- Obiectiv general: Derularea în regiune a unei dezvoltări echilibrate printr-un proces de creștere economică durabilă, favorabil incluziunii sociale,

care sa conduca la cresterea standardului de viatasi reducerea decalajelor de dezvoltare intra si inter regionale.

- Indicatori de monitorizare obiectiv general: produsul intern brut la nivel regional si judetean; indicele de disparitate al produsului intern brut pe cap de locuitor la nivel regional si judetean; indicele de dezvoltare umana la nivel local.

Prioritățile de dezvoltare de la nivelul regiunii sunt:

- Prioritatea 1 – Dezvoltarea unei economii competitive;
- Prioritatea 2 – Dezvoltarea capitalului uman;
- Prioritatea 3 – Protejarea mediului și optimizarea utilizării resurselor;
- Prioritatea 4 – Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile.

POLITICA DE LA NIVEL NAȚIONAL

La nivel național, Orizontul 2027 vizează Atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile.

Prin îndeplinirea acestui obiectiv strategic se va asigura, pe termen mediu și lung, o creștere economică ridicată și, în consecință, o reducere semnificativă a decalajelor economico-sociale dintre România și celelalte state membre ale UE.

La nivel comunitar, noile orientari strategice aferente perioadei de programare 2021-2027 accentuaza importanta acordata dezvoltarii teritoriale. Astfel, in propunerea Comisiei Europene pentru cadrul financiar multianual 2021-2027, unul dintre cele cinci obiective de politica este „ O Europă mai aproape de cetateni prin promovarea dezvoltarii durabile si integrate a zonelor urbane, rurale și de coasta si a initiativelor locale”

Așadar, Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă A României Orizonturi 2013-2020-2030 își propune atingerea nivelului mediu actual de performanță al UE la orizontul anului 2020 și apropierea de nivelul mediu realizat la acea dată de țările membre UE.

POLITICA DE LA NIVEL EUROPEAN

Uniunea Europeană este una dintre cele mai prospere zone din lume din punct de vedere economic și, potențial, una dintre cele mai competitive. Cu toate acestea, existența unor disparități semnificative privind prosperitatea și productivitatea între statele membre și între regiunile acestora determină slăbiciuni structurale majore.

Pentru orizontul 2020, la nivel European s-au propus trei priorități care se susțin reciproc:

- creștere inteligentă: dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare;
- creștere durabilă: promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive;

- creștere favorabilă incluziunii: promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, care să asigure coeziunea socială și teritorială.

Aceste trei priorități se susțin reciproc și oferă o imagine de ansamblu a economiei sociale de piață a Europei pentru secolul al XXI-lea.

Creștere inteligentă – o economie bazată pe cunoaștere și inovare

Creșterea inteligentă înseamnă consolidarea cunoașterii și inovării ca elemente motrice ale viitoarei creșteri. Pentru aceasta este necesar să îmbunătățim calitatea sistemelor noastre de învățământ, să întărim performanța în cercetare, să promovăm inovarea și transferul de cunoștințe în Uniune, să folosim pe deplin tehnologiile informației și comunicațiilor și să ne asigurăm că ideile inovatoare pot fi transpuse în noi produse și servicii care generează creștere, locuri de muncă de calitate și care contribuie la abordarea provocărilor cu care se confruntă societatea europeană și mondială. Însă, pentru a reuși, toate acestea trebuie corelate cu spiritul antreprenorial, finanțele și cu accentul pe nevoile utilizatorilor și pe oportunitățile pieței.

Acțiunile în cadrul acestei priorități vor duce la eliberarea potențialului inovator al Europei, ameliorând rezultatele în domeniul educației, calitatea și rezultatele instituțiilor de învățământ și valorificând avantajele economice și sociale ale societății digitale. Aceste politici ar trebui realizate la nivel regional, național și european.

Creștere durabilă – promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive;

Creșterea durabilă presupune construirea unei economii competitive, durabile și eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, care să profite de rolul de lider al Europei în cursa pentru dezvoltarea unor noi procese și tehnologii, inclusiv a tehnologiilor ecologice, care să accelereze dezvoltarea de rețele inteligente, ce folosesc TIC, care să exploateze rețelele de la scara UE și să consolideze avantajul competitiv al mediului nostru de afaceri, în special în sectoarele de producție și în cadrul IMM-urilor și care să ajute consumatorii să realizeze meritele utilizării eficiente a resurselor. O asemenea abordare va ajuta UE să prospere într-o lume cu emisii reduse de dioxid de carbon, care dispune de resurse limitate și să prevină, în același timp, degradarea mediului, pierderea biodiversității și utilizarea nedurabilă a resurselor. De asemenea, aceasta va sta la baza coeziunii economice, sociale și teritoriale.

Creștere favorabilă incluziunii – o economie cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, asigurând coeziunea economică, socială și teritorială

O creștere favorabilă incluziunii presupune asigurarea autonomiei cetățenilor prin rate ridicate ale ocupării forței de muncă, investirea în dezvoltarea competențelor, combaterea sărăciei și modernizarea piețelor muncii și a sistemelor de formare și de protecție socială pentru a ajuta cetățenii să anticipeze și să

gestioneze schimbările, precum și pentru a construi o societate solidară. De asemenea, este esențial ca beneficiile creșterii economice să fie accesibile în toate regiunile Uniunii, inclusiv în regiunile ultraperiferice, consolidând astfel coeziunea teritorială. O creștere favorabilă incluziunii presupune să se asigure tuturor cetățenilor acces și oportunități pe tot parcursul vieții. Europa trebuie să își valorifice pe deplin potențialul de forță de muncă pentru a face față provocărilor pe care le reprezintă îmbătrânirea populației și creșterea concurenței mondiale.

Vor fi necesare politici de promovare a egalității de șanse între femei și bărbați pentru a crește participarea forței de muncă, ceea ce va contribui la creștere și la coeziune sociale.

Acțiunile din cadrul acestei priorități vor necesita modernizarea și consolidarea politicilor noastre în materie de ocupare a forței de muncă, de educație și de formare, precum și a sistemelor noastre de protecție socială, prin sporirea participării pe piața muncii și prin reducerea șomajului structural, precum și prin creșterea responsabilității sociale a întreprinderilor în cadrul comunității de afaceri. În acest sens, va fi important să se asigure accesul populației la centre de îngrijire a copiilor și la centre destinate altor persoane aflate în întreținere. Va fi esențial să se pună în aplicare principiile privind flexibilitatea și să se ofere cetățenilor posibilitatea de a dobândi noi competențe care să le permită să se adapteze la noile condiții și la eventualele schimbări de carieră. Va fi nevoie de un efort deosebit pentru a combate sărăcia și excluziunea socială și pentru a reduce inegalitățile în materie de sănătate, astfel încât beneficiile creșterii să poată fi accesibile tuturor. Capacitatea noastră de a face față provocării pe care o reprezintă promovarea unei îmbătrâniri active și sănătoase a populației va fi la fel de importantă în asigurarea coeziunii sociale și a unei productivități mai ridicate.

În vederea stimulării realizării de progrese în cadrul fiecărei teme prioritare sunt propuse șapte inițiative, după cum urmează:

- **O Uniune a inovării** pentru a îmbunătăți condițiile-cadru și accesul la finanțările pentru cercetare și inovare, astfel încât să se garanteze posibilitatea transformării ideilor inovatoare în produse și servicii care creează creștere și locuri de muncă;
- **Tineretul în mișcare** pentru a consolida performanța sistemelor de educație și pentru a facilita intrarea tinerilor pe piața muncii;
- **O agendă digitală pentru Europa** pentru a accelera dezvoltarea serviciilor de internet de mare viteză și pentru a valorifica beneficiile pe care le oferă o piață digitală unică gospodăriilor și întreprinderilor;
- **O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor** pentru a permite decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor, pentru a sprijini trecerea la o economie cu emisii scăzute de carbon, pentru a crește utilizarea surselor regenerabile de energie, pentru a moderniza sectorul transporturilor și a promova eficiența energetică;

- **O politică industrială adaptată erei globalizării** pentru a îmbunătăți mediul de afaceri, în special pentru IMM-uri, și a sprijini dezvoltarea unei baze industriale solide și durabile în măsură să facă față concurenței la nivel mondial;
- **O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă** pentru a moderniza piețele muncii și a oferi mai multă autonomie cetățenilor, prin dezvoltarea competențelor acestora pe tot parcursul vieții în vederea creșterii ratei de participare pe piața muncii și a unei mai bune corelări a cererii și a ofertei în materie de forță de muncă, inclusiv prin mobilitatea profesională;
- **Platforma europeană de combatere a sărăciei** pentru a garanta coeziunea socială și teritorială, astfel încât beneficiile creșterii și locurile de muncă să fie distribuite echitabil, iar persoanelor care se confruntă cu sărăcia și excluderea socială să li se acorde posibilitatea de a duce o viață demnă și de a juca un rol activ în societate.

FONDUL EUROPEAN DE DEZVOLTARE REGIONALĂ

Obiectivul FEDR este consolidarea coeziunii economice, teritoriale și sociale în Uniunea Europeană prin corectarea dezechilibrelor de dezvoltare dintre regiunile sale. Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) urmărește consolidarea coeziunii economice, sociale și teritoriale în cadrul Uniunii Europene prin corectarea dezechilibrelor existente între regiunile acesteia.

FEDR sprijină dezvoltarea regională și locală pentru a contribui la toate obiectivele tematice, prin stabilirea unor priorități detaliate în vederea unui mai mare accent pus pe:

- cercetare și dezvoltare, precum și inovare;
- îmbunătățirea accesului la informații și a calității acestora, precum și la tehnologiile comunicațiilor;
- schimbările climatice și trecerea la o economie cu emisii reduse de dioxid de carbon;
- sprijinul comercial acordat IMM-urilor;
- serviciile de interes economic general;
- infrastructurile de telecomunicații, energie și transport;
- consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă;
- infrastructurile de sănătate, educație și sociale;
- dezvoltarea urbană durabilă.

Pentru a asigura concentrarea investițiilor la nivelul UE pe aceste priorități, se stabilesc alocări minime pentru un anumit număr de zone prioritare. Se va acorda o atenție specială zonelor cu caracteristici naturale sau demografice specifice, precum și o alocare suplimentară pentru regiunile ultraperiferice și slab populate. Un procent de cel puțin 50 % din această alocare suplimentară va trebui să fie alocat acțiunilor care contribuie la diversificarea și modernizarea economiilor regiunilor ultraperiferice, punându-se un accent special pe cercetare și inovare, tehnologiile informației și comunicațiilor și pe competitivitatea IMM-urilor.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

În timp ce contribuie la coeziunea economică, socială și teritorială, Fondul social european (FSE) reprezintă principalul instrument al Uniunii Europene destinat investirii în oameni. Acesta conferă cetățenilor europeni oportunități mai mari de angajare, promovează o educație mai bună și îmbunătățește situația persoanelor celor mai vulnerabile care se confruntă cu riscul de sărăcie.

Regulamentul propune ca FSE să vizeze patru obiective tematice în întreaga Uniune:

- (i) promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității lucrătorilor;
- (ii) promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei;
- (iii) efectuarea de investiții în domeniul educației, al formării competențelor și al învățării pe tot parcursul vieții; și
- (iv) consolidarea capacității instituționale și a eficienței administrației publice

FONDUL DE COEZIUNE

Fondul de coeziune sprijină statele membre al căror venit național brut (VNB) pe cap de locuitor este mai mic de 90 % din media UE-27 pentru realizarea de investiții în rețelele de transport TEN-T și în domeniul mediului.

În domeniul mediului, Fondul de coeziune va sprijini investițiile în adaptarea la schimbările climatice și prevenirea riscurilor, investițiile în sectoarele apei și deșeurilor, precum și în mediul urban. În conformitate cu propunerile Comisiei privind cadrul financiar multianual, investițiile în energie sunt, de asemenea, eligibile pentru a beneficia de contribuție, cu condiția ca acestea să aibă efecte pozitive asupra mediului. Prin urmare, investițiile în eficiența energetică și energia regenerabilă sunt, de asemenea, sprijinite. În domeniul transporturilor, Fondul de coeziune va contribui la investițiile în rețeaua transeuropeană de transport, precum și la cele în sisteme de transport cu emisii reduse de dioxid de carbon și în transportul urban. Astfel, politica de coeziune și fondurile structurale, care își păstrează importanța ca elemente desine stătătoare, reprezintă totodată mecanisme-cheie de execuție pentru realizarea priorităților de creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii în statele membre și în regiunile acestora.

2.6. Consultări publice

Activități de consultare publică întreprinse

În cadrul procesului de elaborare al Strategiei de dezvoltare, au fost derulate următoarele tipuri de activități de consultare publică:

- Consultarea publică prin intermediul întâlnirilor publice.

În ceea ce privește activitățile concrete de consultare publică derulate menționăm:

- Consultări publice cu reprezentanții instituțiilor publice de la nivel local precum și cu reprezentanții societății civile în vederea prezentării și analizei situației de fapt.
- Auditul situației actuale și stabilirea viziunii de dezvoltare. În cadrul acestei întâlniri, la care au participat reprezentanți ai instituțiilor publice locale, au fost analizate principalele probleme ale comunității în vederea stabilirii priorităților de dezvoltare socio-economică a comunei Păltinoasa. Rezultatele acestei consultări au stat la baza configurării portofoliului de proiecte și selectarea proiectelor prioritare.

Toate rezultatele consultărilor publice au fost integrate în textul prezentei Strategii. Procesul de consultare publică a avut o contribuție notabilă în stabilirea profilului strategic al comunei Păltinoasa, în formularea priorităților de dezvoltare precum și în identificarea de proiecte concrete în domeniul dezvoltării sociale și economice a comunei.

În planul atingerii obiectivelor generale ale proiectului, consultările publice au constituit un foarte bun exercițiu al administrației publice locale în domeniul planificării strategice, cât și un prilej de identificare a unor posibile viitoare parteneriate public-privat.

Bibliografie

1. <http://www.comunapaltinoasa.ro>
2. <https://ro-ro.facebook.com › primaria.paltinoasa.9>
3. Târguri sau orașe și cetăți moldovene din secolul al X-lea și până la mijlocul secolului al XVI-lea, autor: Constantin C. Giurescu
4. <http://fonduri-structurale.ro/detaliu.aspx?eID=14488&t=Stiri>
5. http://www.adrnordest.ro/index.php?page=REGION_MAP
6. <http://www.recensamantromania.ro/rezultate-2/>
7. http://www.insse.ro/cms/files/Web_IDD_BD_ro/index.htm
8. Strategia de dezvoltare a județului Suceava 2011-2020
9. Strategia de dezvoltare a județului Suceava 2021-2027
10. Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est 2021-2027
11. http://www.ghidulprimariilor.ro/list/cityHallDetails/PRIM%C4%82RIA_P%C4%82LTINOASA/190785
12. <http://www.gal.confluentenordice.ro>
13. <http://ro.wikipedia.org>